

Vrnite nam politiko, prosim

MARKO MARINČIČ

Antipolitike ni izumil Beppe Grillo. On je morda med najbolj glasnimi, četudi ima v zadnjem času kar nekaj tovrstne konkurence. V resnici v Italiji že celih 20 let živimo v primežu antipolitike.

Ko so pred dvema desetletjema preiskave čistih rok odpihnile zadnje ostanke več desetletne vladne nomenklature, se je kot odrešitelj pojavil Silvio Berlusconi, podjetnik in ne politik, kot je rad razglašal, pa čeprav je zrasel v senci politike (Craxi) in najbrž mafije (Dell'Utri). Nič čudnega, da se je povezal z Bossijem, ki je tudi sam po Padski nižini rjovel proti »politiki«.

Ob koncu njune parabole se spet nismo vrnili k politiki, temveč k tehničnemu tandemu Monti-Fornero, ki ga velika večina državljanov polotoka gotovo ne bo ohranila v najlepšem spominu. In tehniko močno zaznamujejo tudi delo Lettove vlade, pa naj bo njen predsednik še tako prefinjen politik. Odločitve sprejemajo računovodje, ki že mesece vsakodnevno packajo z davki na stanovanja, da ne govorimo o najnovejši blamaži »prvega tehnika«, gospodarskega ministra Saccomannija s poskusom, da bi šolnikom odvzel 150 evrov starostne doklade.

V državi, ki na svetovnih lestvicah korupcije, nelegalnih poslov in davčnega utajevanja zaseda najvišja mesta, menda res ne gre postavljati »civilno družbo« kot brezmadežno alternativo skorumpirani politiki. Prej bi potrebovali drugačno politiko. Tako, ki bi imela vizijo pravično urejene družbe in strategijo, kako to doseči.

TRST - Volitve Dva slovenska župana se poslavljata

TRST - Na Tržaškem bodo spomladi občinske volitve v dolinski, zgonski in repentabski občini. V Dolini po dveh mandatih za županjo ne bo več kandidiral Fulvia Premolin, v Zgoniku pa se bo po 15 letih od županskega stolčka poslovil Mirko Sardoč. Le v repentabski občini bo spet kandidiral Marko Pisani. V Dolini naj bi županjo iz vrst SSK nasledil kandidat iz Demokratske stranke, kot možen kandidat se omenja Sandy Klun. V zgonski občini je glavni favorit za župansko kandidaturo aktualni podžupan Rado Milič.

Na 2. strani

BRESCIA - Napetosti na pobudi o priseljenstvu

Ministrica Kyenge spet tarča glasnih protestov desnice

RIM - Dobra novica

Na obzorju dogovor o škedenjski železarni

RIM - Zastopniki vlade Enrica Lette, predsednica Dežele Debora Serracchiani in predsednica pristaniške oblasti Marina Monassi so podpisali osnutek programskega dogovora o prihodnosti škedenjske železarne. Gre za dokument, ki po eni strani jamči proizvodno kontinuiteto obrata (prevzela ga bo skupina Arvedi), po drugi pa odpira pot reševanju nekaterih perečih okoljskih problemov. Dokončni sporazum naj bi sklenili konec januarja.

Načelni dogovor se sklicuje na decembrske sklepe rimskega srečanja, na katerih so postavili temelje za usodo železarne. Podpisniki bodo pospešili vse postopke tudi za bonifikacijo območja Škednja, kjer ne bo več plavža. To pomeni, da bo morala pristaniška uprava na novo zastaviti t.i. koncesije javnega doobra, ki pogojujejo okoljsko sanacijo območja, brez katere tam ne bo nihče investiral.

Programski dogovor naj bi po želji deželne in rimske vlade zadovoljil tako delavce železarne, kot bodočega lastnika ter morebitne investitorje. Odprto ostaja ne ravno posttransko vprašanje o tem, koliko denarja namerava država v resnici investirati za bonifikacijo onesnaženega področja v Škednju. Gre za več milijonov evrov, ki jih sicer Rim obljublja, ni znano pa koliko denarja ima dejansko na razpolago.

Na 19. strani

ŠTMAVER - Zaprli parkirišče

Usad ob cerkvi grozi, sanacija prihodnji teden

Z odlokom z dne 31.01.11 je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet pooblastilo tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej ponovno izdaja
zdravniška potrdila za vozniški izpit,
še vedno v ul. Rossetti 5,
vsak dan od 10h do 12h
in od 15h do 17h.
Ob sobotah pa od 10h do 12h.

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

LETALIŠČE Panthere bodo letele nad Gorico

GORICA - Bo goriško letališče zaživelo, so se spraševali številni gostje, ki jih je na Roje priključila napoved o odprtju obnovljenega hangarja. Vanj je ajdovski Pipistrel investiral 40 tisoč evrov. Lastnik podjetja Ivo Boscarol je včeraj dejal, da je v priprave za gradnjo svoje proizvodne hale na goriškem letališču Pipistrel že vložil 600.000 evrov, celotna investicija pa bo vredna deset milijonov. »Naše Panthere bodo kmalu letele nad Gorico,« je obljubil.

Na 10. strani

Ob prometni zaporu je center Trsta sameval

Na 4. strani

Trgovina Buonacquisto zapušča Gorico

Na 8. strani

Kriza oplazila tudi krvodajalstvo

Na 10. strani

Ples v maskah odprl operno sezono v Trstu

Na 12. strani

Radioaktivno sevanje na vojaškem poligonu

Na 13. strani

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funerari

TF Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Več kot stoletje
nudimo pogrebne
storitve in prevoze
na tržaškem območju,
v Italiji kot tudi v
inozemstvu.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrebiana 34
Ul. dell'Istria 129
Prosek 154 - Trst
tel. 040 630696
Usluge na domu

Odkup zlata

Poštenost in transparentnost

Kupimo rabljeno zlato,
srebro in platino

Fernetiči 14
Tel. 334 26 56 119

S tem kuponom dobite 5% več
pri ocenitvi vaših predmetov.

Certificirana elektronska tehnična
Plačamo na stotino grama

Fernetiči 14
Ulica Vergerio 9
Žavlje (blizu bencinske črpalke H6)
Tržič - Drevored San Marco 23
Cervignano - Ulica Garibaldi 44

POLITIKA - Spomladi volitve v dolinski, zgoniški in repentabski občini

Fulvia Premolin in Sardoč odhajata, Pisani bo spet kandidiral za župana

Upravna volilna preizkušnja skoraj gotovo 25. maja skupaj z volitvami za evropski parlament

V naši pokrajini bodo spomladi občinske volitve v dolinski, zgoniški in repentabski občini. Volitve bo razpisala deželna uprava skoraj gotovo na isti dan kot evropske volitve, to se pravi v nedeljo, 25. maja. Za razliko od prejšnjih let bodo upravne volitve le na nedeljo. Tako je odločil deželni svet, ki je v manjših občinah ukinil tretji zaporedni županski mandat (petnajst let), tako da bodo vsi župani od letos naprej lahko vodili občine le dva zaporedna mandata, torej deset let. V Dolini za županja ne bo več kandidiral Fulvia Premolin (upravo vodi deset let), v Zgoniku pa se bo spomladi od županskega stolčka poslovil Mirko Sardoč, ki je župan petnajst let. Pač pa bo v repentabski občini za župana spet kandidiral Marko Pisani, ki ima za seboj pet let županovanja.

V Dolini sedaj na vrsti Demokratska stranka?

Županja Premolin pripada Slovenski skupnosti, za župansko kandidatko je bila pred desetimi leti izbrana tudi na osnovi političnega dogovarjanja na pokrajinski ravni. Pri tem sta imela pomembno besedo tedanji tajnik stranke Levih demokratov Bruno Zvech in tajnik SSK Peter Močnik, ki je še vedno na tem položaju. Na osnovi nekega nenapisanega pravila naj bi leva sredina za dolinskega župana (ali županjo) tokrat kandidirala zastopnika iz vrst Demokratske stranke.

Občinska tajnica DS Alenka Vazzi napoveduje, da se bodo predvolilni razgovori začeli v kratkem, po njenem je malo možnosti, da bo županski kandidat izbran na osnovi primarnih volitev. Sergij Mahnič (SSK) je vsekakor na predlog pokrajinskega tajnika Močni-

ka že zaprosil levosredinske zaveznike za srečanje.

Če je dolinska koalicija v grobih obrisih najbrž že začrtana, pa se nihče noče prenaglati o imenih. Na startni liniji, če jo tako lahko imenujemo, je trenutno vsekakor v rahli prednosti Sandy Klun, vodja DS v pokrajinskem svetu in človek z bogatimi upravnimi izkušnjami. Dolinska občina je v preteklosti vsekakor poskrbela že za marsikatero politično presenečenje.

Podžupan Rado Milič glavni favorit v Zgoniku

V zgoniški občini je glavni favorit za župansko kandidaturo aktualni podžupan Rado Milič, drugih imen v levi sredini za sedaj ni na obzorju. Milič velja za izkušenega upravitelja in je v domačem ter v širšem okolju cenjena osebnost. Kot pred petimi leti se bo v tej kraški občini spet postavil problem morebitnega zavezništva med SSK in DS oziroma zavezništvom Skupaj-Insieme. Močnik pravi, da tokrat ne gre zamuditi priložnosti široke levosredinske liste, v DS in na levi, ki je sestavni del sedanjega Sardočevega zavezništva, pa so glede tega zelo previdni.

V Občini Repentabor kot pred petimi leti

Pisani, bo kot rečeno, znova županski kandidat leve sredine na čelu široke občanske liste. Edina neznanica je še, če se bo za njegovega namestnika-podžupana spet potegoval Casimiro Cibi, dolgoletnih tajnik v okoliških občinah. S.T.

Fulvia Premolin

ARHIV

Mirko Sardoč

ARHIV

Marko Pisani

ARHIV

LEVICA - Na seji so se spomnili prezgodaj umrle Daniele Birse

Režiserka Sabrina Morena koordinatorica stranke SEL

Režiserka in vsestranska gledališka delavka Sabrina Morena je nova pokrajinska koordinatorica stranke SEL-LES (Levica, ekologija, svoboda). Morena, ki je bila med drugim skupaj z Martino Kafol pobudnica uspešne prireditve Spaesati-Razseljeni, je pokrajinska svetnica, za krmilom stranke Nichija Vendole pa je nadomestila Fulvia Vallona, ki je sedaj tajnik deželne odbornice za šolstvo Loredane Panariti.

Stranka SEL-LES je na zadnjih upravnih volitvah za predsednico Pokrajine podprla Mario Tereso Basso Poropat, za župana Trsta pa Roberta

Cosolinija. V levosredinsko mestno upravo je SEL predlagala okoljskega odbornika Umberta Laurenija, stranka pa ni neposredno zastopana v pokrajinskem odboru, pač pa ima svoje svetnike Maurizia Rozzo v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu.

Na seji, na kateri je bila za pokrajinsko koordinatorico izvoljena Morena, so se poklonili prezgodaj umrli članici SEL Danieli Birsu. Z njo sta levica in tržaška politika na sploh izgubili protagonistko, veliko zagovornico pravic slovenske narodne skupnosti ter medkulturnega dialoga, je dejala nova krajevna koordinatorica stranke.

Sabrina Morena

ARHIV

POLITIKA - Nekdanja ministrica Gelmini na odprtju novega sedeža

Tudi »nova« Forza Italia še naprej v senci bivšega senatorja Camberja

Ob navzočnosti nekdanje šolske ministric Mariestelle Gelmini so večeraj Ul. Sv. Frančiška uradno odprli nov sedež stranke Forza Italia (Naprej Italija). Na odprtje je prišlo veliko ljudi, politično gledano v glavnem pristašev bivšega dolgoletnega senatorja Giulia Camberja, ki ostaja še naprej daleč najbolj vplivna politična osebnost Berlusconijske stranke na lokalni ravni. V krog Camberjevih pristašev sodi tudi deželna koordinatorica stranke Sandra Savino, ki je skupaj z deželnim svetnikom Brunom Marinijem izrekla dobrodošlico Gelminijevi.

Poslanka Savino je med drugim zelo kritično ocenila razsodbo Deželne uprave sodišča, ki je razveljavilo deželne volitve v Piemontu. Po njenem je neverjetno, da so sodniki objavili razsodbo tri leta po deželnih volitvah, medtem je deželni svet odobrilo celo vrsto pomembnih zakonov in ukrepov. Dogajanja v Piemontu dokazujejo, da je tudi z upravnim sodstvom v Italiji nekaj zelo narobe.

Gelminijeva se je po pričakovanju spravila nad vlado Enrica Lette in nad politično koalicijo, ki jo podpira.

Včerajšnje dprtje novega sedeža stranke Forza Italia

FOTO DAMI@N

Da aktualna vlada zelo slabo dela po njenem mnenju pričajo velike negotovosti in velika protislovja, ki spremljajo davek na nepremičnine IMU oziroma kot se imenuje po novem. Ne-

kdanja ministrica v Berlusconijsvi vladi je tudi potrdila, da bo odgovorni urednik dnevnika TG4 Giovanni Toti najbrž postal vsedržavni koordinator Forza Italia.

POLITIKA - Predstavitev

Nova desna sredina podpira Lettovo vlado

Manj birokracije za lokalna podjetja in predstavitev Trsta na Expoju v Milanu prihodnje leto sta prioriteta Nove desne sredine v Trstu, v kateri so se zbrali nekdanji Berlusconijski zavezniki. Novo politično gibanje v tržaški pokrajini se je predstavilo na večerajšnji novinarski konferenci, na kateri sta govorila uradni predstavnik stranke Paolo Rovis in njegov pomočnik Claudio Grizon. Nova desna sredina, ki jo na nacionalni ravni vodi notranji minister Angelino Alfano, želi ponuditi predvsem alternativo, ki bo temeljila na viziji, ki bo omogočila normalno življenje.

Rovis je povedal, da bodo aktivni na več frontah, program stranke pa bodo obdržali odprti in vanj bodo vključevali dodatne predloge ter teme. Nova desna sredina se bo letos osredotočila predvsem na dve točki; prizadevali si bodo, da bi lokalna uprava začela resno delati na tem, da bi se Trst prihodnje leto dobro predstavil na svetovnem Expoju v Milanu, predlagali pa bodo tudi uvedbo posebnega pooblastila, s katerim bi si lahko katero od občinskih odborništev prizadevalo za

zmanjšanje birokracije. Po prepričanju Paola Rovisa gre za ukrep, ki mora biti sprejet, saj naj bi birokratski aparat v Italiji predstavljal kar 1,5 točke BDP-a, podjetja pa naj bi birokracija stala 13 tisoč evrov na leto. Po Rovisovi oceni bi lahko ukinili vse birokratske postopke, ki niso nujno potrebni.

Slišali smo tudi, da bi njihova stranka rada predstavljala nekakšen "srečen otok", na katerem bi se srečevali vsi predstavniki političnih strank. Še naprej bi radi vzpostavljali velika zavezništva, izključujoča politika pa ne bo na našem dnevnem redu, je včeraj poudaril še Rovis. Izpostavil je tudi, da bi po njegovem prepričanju predstavniki političnih strank za prihodnje lokalne volitve morali biti izvoljeni s strani ljudstva in ne s strani tajništva.

Pokrajinski svetnik Grizon je tudi poudaril, da bodo v tem letu zelo pozorni, kaj dela koalicija tako na občinski kot pokrajinski ravni. Z različnimi akcijami bodo Alfonzovi privrženci poskušali preprečiti izvedbo načrtov, ki po njihovi oceni niso dobri za občane. (sč)

TRŽAŠKI FILMSKI FESTIVAL - Včeraj uradna predstavitev

25. TFF ponovno odpira vrata srednjeevropski filmografiji

Med 17. in 22. januarjem preko 50 projekcij - Na ogled tudi nekateri slovenski filmi

Poln mladostniške zagnanosti in načrtov, kot se za petindvajsetletnika spodobi. A tudi s ponosom otroka, ki je, težavam navkljub, dvignil visoko nad glavo težko utež: tako se (tudi na reklamnih plakatih) tržaškim ljubiteljem sedme umetnosti predstavlja letošnji, že 25. Trieste Film Festival, ki bo med 17. in 22. januarjem potekal v dvorani Tripčevich in gledališču Miela.

O festivalu je včeraj tekla beseda na predstavitveni konferenci v Skladišču idej, na kateri sta predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat in občinska odbornica Antonella Grim uvodoma poudarili pomembno vlogo, ki jo filmski festivali odigravajo pri bogatenju mestne kulturne ponudbe in turistični promociji mesta. Tudi zato se je občinska uprava odločila za prilagoditev dvorane Tripčevich kinematografskim potrebam in triletno konvencijo z organizatorji festivala.

Brez navdušenja je v teh nelahkih časih nemogoče karkoli narediti, je bilo slišati na predstavitvi. In zdi se, da organizatorjem, bolj pravilno pa bi bilo zapisati organizatorkam, navdušenja ne manjka. Res je sicer, da so se morali zaradi nižjih sredstev odpovedati enemu festivalskemu dnevu (skupno jih bo letos šest), zato pa so ponudbo obogatili in predvsem, tako vsaj trdita umetniški vodji Annamaria Percavassi in Fabrizio Grosoli, ohranili na visokem umetniškem nivoju, predvsem pa zvesto vzgibu, zaradi katerega so si pred

Letošnji festival so predstavili v Skladišču idej

FOTO DAMJ@N

petindvajsetimi leti zamislili festival, ki je takrat nosil ime Alpe Adria: tržaškim gledalcem prikazati filmsko produkcijo sosednjih držav in celotne vzhodne Evrope, ki bi jim sicer ostala nevidna.

Spored je res pester in ga je nemogoče v celoti obnoviti. Dostopen je na spletni strani www.triestefilmfestival.it in v brošurah, ki so na voljo na raznih mestnih lokacijah. Tekmovalni program predvideva tri kategorije: nagrade najboljši dolgometražni film, najboljši kratkometražni film in najboljši dokumentarec bo podelilo občinstvo. Veliko pa je tudi filmov, ki jih bo

do predvajali zunaj konkurence, in tako imenovanih »posebnih dogodkov«. Tako bo festival v petek uvedel najnovejši film Denisa Tanovića (Epizoda iz življenja nabalca jekla), zaključil pa Walesa, človek upanja poljskega režiserja Andrzeja Wajde. V sredo, 22. januarja, bodo zavrteli tudi film Roka Bička Razredni sovražnik.

V petek, na prvi festivalski dan, bo ob 17.30 na sporedu slovenski dokumentarec Mama Europa Petre Seliškar, medtem ko se bo v soboto (ob 16. uri) za nagrado za najboljši kratkometražec potegoval film Špele Čadež Boles. Ob 22. uri

bodo v sekciji Sound Zone zavrteli film Pravi človek za kapitalizem, ki ga je Dušan Moravec posvetil Damirju Avdiću. V torek, 21. januarja, bo v novi sekciji Arthouse na sporedu tudi Projekt: rak, film Damjana Kozoleta o performerju Ulayu (dolgotnem partnerju Marine Abramović).

Spored predvideva tudi razne homaže, na primer armenskemu filmarju Sergeju Paradžanovu, Francu Giraldu, Linnu Miccicheju, Albertu Farassini in Mariu Monicelliju, omeniti pa velja tudi sobotni voden ogled po kinematografskem Trstu. (pd)

DEŽELA - Projekti Objavljeni seznam le delovni osnutek

TRST - V petek, 10. januarja smo na tretji strani našega dnevnika objavili članek o tem, da je posvetovalna komisija deželne vlade razpravljala o projektih, ki so jih predstavile organizacije in ustanove slovenske manjšine v skupni vrednosti 739.000 evrov. Kar je zapisano v članku povsem drži, pač pa sta zgrešeni priloženi razporednici, na katerih so naštetih projekti in odgovarjajoči finančni prispevki. Gre namreč za delovno hipotezo in ne dokončni seznam. Tege bo deželna vlada posredovala javnosti v prihodnjih dneh, ko bo o prispevkih sprejela tudi formalen sklep.

Še nekaj mest za izlet PD v Umbrijo

Obveščamo, da je prostih še nekaj mest za izlet Primorskega dnevnika v Umbrijo, ki bo od 4. do 8. junija. Zainteresirani se lahko vpišejo na sedežu agencije Adriatic Srl. v Ul. Cicerone 8. (2. nadstropje) od 9. do 13. ure in od 15. do 17. ure.

Manlio Malabotta e le Arti

PROVINCIA di TRIESTE

8. december 2013
2. marec 2014

DE PISIS, MARTINI, MORANDI IN VELIKI TRŽAŠKI MOJSTRI

V Trstu v razstavnih prostorih
Skladišča Idej – Magazzino delle Idee
Na Korzu Cavour (vhod s strani morja)
od 8. decembra 2013 do 2. marca 2014

BREZPLAČEN VSTOP

INFO

www.provincia.trieste.it - tel. +39 040 3798 500

MAGAZZINO
DELLE IDEE

URNIK

torek in sredo 10-13 – četrtek 10-17
petek, sobota in nedelja 10-13 in 15-19
ob ponedeljkih zaprto

S SODELOVANJEM

S PRISPEVKOM

Fondazione
FONDAZIONE TRIESTE

ONESNAŽENJE - Prometna zapora velja tudi danes in jutri

Središče sameva

Nič ne kaže, da bi nas neobičajno visoke temperature, nizka oblačnost in razmeroma vlažno ozračje kaj kmalu zapustili, tako da se bo prometna zavora v mestnem središču nadaljevala kot napovedano tudi **danes in jutri. Od 15. do 20. ure** se bodo po mestu lahko peljali le motorji in skuterji euro3, motorna vozila euro4 in euro5, avtomobili na električni pogon ali na plin, medtem ko bodo starejša vozila lahko mirno krožila po središču, le če bodo v njih sedeli najmanj trije potniki.

Mestno središče je bilo včeraj neobičajno prazno. Vozniki so se namreč ustrezno organizirali in se v mesto spustili kar z avtobusi, ki so nemoteno vozili, ali peš. Tudi redarjev, ki bi nadzorovali dogajanje na ulicah, je bilo malo, vseeno pa so porazdelili skupno 16 glob vsem tistim, ki niso upoštevali prepovedi.

Prometna zavora pa ni zadovoljila vseh: medtem ko je pešce navduševala ideja, da bo zrak vsaj nekoliko manj onesnažen, so na zaporo kritično gledali zlasti mestni trgovci, ki so se že sinoči hudovali nad izredno nizkim prilivom strank. Sobotni popoldan je namreč v obdobju sezonskih razprodaj za trgovce navadno dokaj pester, tokrat pa kaže, ni bilo tako.

ČRNA KRONIKA V kovčku skrival 40 kg bakra

Pri nekdanjem mejnem prehodu pri Škofijah je tržaška mejna policija v petek ustavila linijski avtobus, ki je bil iz Trsta namenjen v Koper. Pri preverjanju potnikov so našli na slovenskega državljanca, 50-letnega R.N., ki je v manjšem kovčku prevažal vrečo električnih žic in bakrenih plošč, skupno 40 kg bakra. Med prtljago so našli tudi na več orodja za vlome - francoski ključ, izvijače, nože in rezila. Ob preverjanju osebnih dokumentov so namreč ugotovili, da je imel moški že večkrat opravka s silami javnega reda zaradi kraje električnega materiala, zato so se odločili za pregled prtljage.

Vinjena za volanom

Tržaški karabinjerji so med običajnim nadzorom v mestu v petek zasačili dva vinjena avtomobilista za volanom: 27-letno tržaško dekle F.C. in 72-letnika rojenega v Trentu. Oba so karabinjerji prijavili na prostosti, moškemu pa so ob zasegu vozniškega dovoljenja zasegli tudi avtomobil, saj je test alkoholiziranosti pokazal, da je imel v krvi nad 1,5 promila alkohola.

Razbijala po mestu

V noči na soboto je osebe mobilnega oddelka tržaške kvestre prijavilo dva Tržačana, 29-letnega G.C. in 40-letnega M.P. zaradi nasilnega obnašanja. Mlada moška, ki sta bila že znana silam javnega reda, sta bila tudi pod vplivom alkohola. V družbi dveh mlajših deklet sta se sprehajala po Ul. Paduina; očividec je opazil, da sta se lotila vhodnih vrat neke strukture in jih naposled uničila. Policija je mladeniče zasačila v Ulici Crispi. Pospremili so jih na kvesturo in identificirali.

Pogrešani moški

V včerajšnjem dnevniku smo poročali o pogrešanem moškemu in o obširni iskalni akciji, ki je v večernih urah zaživela na območju Bošketa. Gasilci so nam danes potrdili, da so moškega iskali vso noč, akcija pa se je zaključila včeraj ob 11. uri. Ne gasilci in niti osebe na tržaški kvesturi oz. prefekturi, ki je vodila iskalno akcijo, pa nam niso želeli razkriti razpleta, s česar lahko le ugibamo, da je šlo za tragično dejanje.

SLOVENSKI KLUB - Z avtorico knjige Skrito povelje

Pogovor o »temni plati« slovenske osamosvojitve

Slovenski klub bo v petek, 17. januarja, novo leto pričel v znamenju raziskovanja o »temni plati slovenske osamosvojitve«, kot je na ovitku knjige Skrito povelje napisal zgodovinar Božo Repc. Avtorica odmevne uspešnice Skrito povelje je Draga Potočnjak, doslej znana predvsem kot dramska in filmska igralka, dramska pisateljica in gledališka pedagoginja. V svojem raziskovalnem prvcu Potočnjakova razsvetljuje ozadje sestrelitve helikopterja, ki ga je upravljal njen svak Anton Mrlak in do katere je prišlo 27. junija 1991, na prvi dan vojne za Slovenijo. Gre za dogodek, ki skupaj z drugimi manipulacijami in

zlorabami, ki so se dogajale v času osamosvajanja (trgovina z orožjem, afera Depala vas ipd.) mečejo črno senco na t.i. desetdnevno vojno. Na podlagi preverjenih dejstev, pričevanj in triletnih raziskav Potočnjakova dokazuje, da je njen svak umrl vse prej kot zaradi »napake« ali »nesreče«. Sestrelitev helikopterja nad Rožno dolino, 200 metrov od mesta, naj bi namreč bila cinična propagandna »finta«, s katero je minister za obrambo želel dokazati svetu, Evropi, slovenskim državljanom in JLA, da gre v Sloveniji čisto zares in da mora torej mednarodna skupnost čimprej ukrepati in sprejeti snujočo se državo.

Pisec spremne besede Matej Šurc, tudi sam soavtor (ob novinarju Blažu Zgagi) uspešne trilogije o nedovoljenem trgovanju z orožjem v Sloveniji, se o knjigi Drage Potočnjak in o dogodkih, ki jih raziskuje, sprašuje takole: »Kdo je takrat potreboval ogenj, kri in ruševine? Smo res morali uprizarjati vojno stanje, da bi prepričali svet, da Slovenija potrebuje mednarodno priznanje?«

Kdor želi odgovor na zgornja vprašanja, je vabljen, da se pridruži pogovoru, ki ga bo o knjigi Skrito povelje z avtorico Drago Potočnjak vodil novinar in pisatelj Dušan Jelinčič. Srečanje bo v Gregorčičevi dvorani 17. januarja ob 18.30.

COŠ FRAN VENTURINI - Projekt

Kočevska Deklica s piščalko spodbuja kulturno dediščino

Jutri na šoli srečanje s protagonisti pobratenja z Občino Kočevje leta 1971

Na COŠ Frana Venturinija v Boljuncu in Borštu poteka projekt, s katerim učenci spoznajo kip *Deklice s piščalko*, ki je bil postavljen septembra 2008 pred gledališče Franceta Prešerna v Boljuncu. Gre za dvojčico *Deklice s piščalko*, ki stoji v Kočevju, avtor obeh pa je akademski kipar Stane Jarm. Boljunska Deklica je sicer v splošni predstavi že zrasla z okoljem, tako da s projektom oživljamo zanimanje za konkretne podatke o njenem nastanku, hkrati pa spodbujamo domišljijo, ki ustvarja zgodbe v zvezi z njo.

Dejavnost je nastala v okviru projekta pisateljice Lele B. Njatin, ki prihaja iz Kočevja in je o kočevski *Deklici s piščalko* ustvarila triptih pravljič, preko katerega otroci spoznajo vlogo umetniškega ustvarjanja v vsakdanjem življenju. Pisateljica je namreč februarja lani predstavila svoje instalacije v Kulturnem domu v Trstu (med temi je bila kočevska *Deklica s piščalko*). Takrat se je porodila misel, da bi tudi učenci s COŠ Frana Venturinija sami ustvarjali literarna in likovna dela, ki jih bo pa navdihnila boljunska Deklica. Ob zaključku natečaja bo šolarje obiskala Njatinova in jim predstavila svoj triptih, kar bo uvod v aprilski izlet v Kočevje, kjer bodo učenci spoznali dvojčico Deklice, s katero živijo in o kateri so zasnovali svoja dela, ter se srečali s kočevskimi vrstniki.

Fiorella Benčić

PROSEK - Slovo od Ivana Bana (1927-2014)

Človek, ki je za seboj pustil dragoceno sled

So ljudje, ki pustijo s svojim delom, trudom, prizadevanjem močan pečat v skupnosti; dragoceno sled, ki jo leta morda lahko le zrahljajo, ne morejo pa je izbrisati, tako močno je vtisnjenja v družbeno tkivo.

Tak človek je bil Ivan Ban s Proseka. Ko je bil še mlajši - tako je nekoč pripovedoval s svojim tipičnim proseškim naglasom - ga je, njega in vrstnike letnika '27, zgodovina prisilila v odločitev. Pri šestnajstih - na dan kapitulacije fašistične Italije septembra '43 - je že začel v vasi sodelovati z Osvobodilno fronto; ni bil star še sedemnajst let, ko je stopil v partizane. V Bazoviški brigadi 9. korpusa je bil nekaj mesecev desetar, potem je bil premeščen v štab 30. divizije, v katerem je ostal do novembra '44. Po uspešno opravljeni radiotelegrafski šoli v Crnomlju je prešel kot radiotelegrafist v štab 7. korpusa na Dolenjskem in v družbi soborcev prispeval k osvoboditvi

Ljubljane. Po zmaji je ostal še skoraj dve leti - do marca '47 - v Ljubljani kot vodnik v drugi diviziji Gubčeve brigade. Šele po podpisu mirovne pogodbe se je vrnil na Kras, na Prosek. Ni mu bilo niti 20 let, ko je bil (leta 1946) odlikovan s kolajno za narod, kateri je štiri leta pozneje sledilo še drugo odlikovanje: kolajna za hrabrost.

Po vrnitvi v domači kraj se je z dušo in telesom vključil v delo za obnovu po vojni vihri. Bil je ugleden gospodarstvenik, dolga desetletja je pel v pevskem zboru Vasilij Mirk, prispeval je k obnovi Društvene gostilne Prosek, ki jo je v sedemdesetih in osemdesetih letih preteklega stoletja za dobo šestnajstih let tudi vodil. Na domu je imel v dragoceni knjižnici vse zapisano o delovanju društva, o iztočenih hektolitrih vina («V začetku sedemdesetih let smo iztočili celo 62 hektolitrov vina na mesec,» se je spominjal v pogovoru ob 100-letnici Društvene gostilne leta 2005). Bil je zelo natančen, dolga leta je vodil ugledno špeditsko podjetje Centralsped, in prav njegov konec je predstavljal zanj enega najbolj bolečih trenutkov v življenju.

V vasi je bila njegova prisotnost vedno zaznavna. Sledil je tekmlam Primorja, pozneje Kontovela in Jadrana. Otroka, Jana in Marko, sta živo pričevanje reka, da sadež ne pade daleč od drevesa.

Tako razvejano, košato in bogato je bilo življenjsko drevo Ivana Bana, človeka, ki se je s požrtvovalnostjo in poštenostjo prebil skozi najbolj težka leta naše polpretekle zgodovine. Njegova pot se je ustavila na praznik, dan svetih treh kraljev. Morda z edinim, velikim obžalovanjem: ni mu bilo dano, da bi letos z življenjsko sopotnico, gospo Lauro, praznoval šestdesetletno skupne poti.

Oporni večer pri društvu Barkovlje

Slovensko kulturno društvo Barkovlje bo svoj kulturni program v novem letu začelo z opernim večerom, na katerem se bodo **jutri** predstavili štirje operni pevci. Sopranistko Miriam Spano, mezzosopranistko Silvio Bonesso, tenorista Francesca Corteseja in baritonista Damjana Locatellija bo na klavirju spremljala Tamara Ražem Locatelli. Glasbeniki, ki se profesionalno ukvarjajo z glasbo in nastopajo doma in v tujini, bodo za večer Od opere do operete - Novoletno glasbeno voščilo 2014 pripravili pester repertoar, saj bo občinstvo lahko prisluhnilo mojstrovinam, ki so jih ustvarili G. Puccini, G. Verdi, F. Lehar, G. Rossini in drugi skladatelji. Večer se bo začel ob 20.30. Organizatorji obljublajo tudi presenečenje. (šč)

Spet Gledališki vrtiljak z Zvezdico zaspanko

Pred mesecem dni so mali obiskovalci Gledališkega vrtiljaka napeto pričakovali sv. Miklavža, potem pa so prišli najlepši prazniki v letu in bogata obdarovanja z njimi, tako da so na gledališče malo pozabili. Zdaj pa so se vrnil v šolo ali vrtec in že je tu nova predstava Gledališkega vrtiljaka. Sivo nedeljsko popoldne jim bo tokrat ožarila ljubka zvezdica, zvezdica Zaspanka. Gre za eno najbolj priljubljenih slovenskih pravljič, ki je še vedno sveža, sporočilna, zna pa tudi presenetiti z vedno novimi in modernimi odrskimi postavkami. Tako presenečenje nam bo pripravil tudi Mini teater, ki prihaja iz Ljubljane v goste v Marijin dom pri Sv. Ivanu. Predstava je multimedialna, zvezde bodo zares žarele, zvočno-glasbena podoba, ki jo bo v živo ustvarjal avtor glasbe Miha Ciglar, pa bo gledalce popeljala naravnost v vesoljske globine. Gre torej še za eno izredno režijo Roberta Waltla, ki nas je pred petimi leti že presenetil s Palčico, prvo virtualno lutkovno predstavo. Igralci, ki bodo lutkam vdahnili življenje, pa so Maruša Majer - v alternaciji z Nino Ivanišin in Tadej Pišek. Prva predstava se bo začela ob 16. uri, druga pa ob 17.30. Vsi, ki radi rešijo, pa naj ne pozabijo narisati junakov iz prejšnje predstave, igrice Duh po cekinih.

Spoznajmo zgodovino našega mesta

V veliki dvorani Verdijevega gledališča bo danes ob 11. uri spet novo srečanje posvečeno spoznavanju zgodovine našega mesta, ki bo tokrat posvečeno habsburškemu mitu. Trst, mesto kulture - 1918: Finis Austriae se glasi tokrat naslov predavanja docenta zgodovine glasbe Quirina Principeja.

Centri CIE in sodelovanje humanitarnih organizacij

Anarhistična skupina Germinal vabi danes ob 17.30 v Ul. del Bosco 52/a na predstavitev knjige CIE e complicita' delle organizzazioni umanitarie Davideja Cadedduja. Avtor priča s sodobne lagerje z nekdanjimi taborišči, proučuje zakone, ki urejajo prisotnost tujcev pri nas, in analizira delovanje socialnih zadrug in organizacij.

PROSEK - Prihodnjo nedeljo pohod do Štorij

V spomin na Marjana Štoko

Mladega partizana so se v četrtek spomnili s pesmijo, glasbo in recitacijami najmlajših

Sedemdeset let je minilo od krute smrti petnajstletnega Marjana Štoka s Proseka. Bil je v Štorjah devetega januarja 1944, ko se je za mladega partizana začelo nečloveško trpljenje, potem ko so ga Nemci ugrabili. Po mučenju so ga okoli devete ure zjutraj obesili na telegrafski drog, ki je stal ob hiši, nato pa še ustrelili s pištolo. Na drogu je po ukazu Nemcev visel še dva dni, nakar so ga sneli in kljub prepovedi pokopali.

Spomin na mladega partizana ni nikoli zamrl. Spominjajo se ga v Štorjah in tudi na Proseku, kjer so pred dnevi ob letošnji obletnici smrti spomnili izključno mladi. S pesmijo, glasbo in recitacijami so učenci in dijaki vaških šol ter mladi glasbeniki Godbe Prosek in gledališčniki SDD Jaka Štoka opozorili na krut dogodek, ki se ne sme ponoviti. Spominske svečanosti se bodo nadaljevale v nedeljo, 19. januarja, v Štorjah, kjer so Štoko usmrtili. Tradicionalna komemoracija ob spomeniku v Štorjah bo ob 16.00, slavnostni govornik pa bo akademik Ciril Zlobec.

Obe vasi, ki jih povezuje spomin na mladega partizana, bo ob 70-letnici krutega dogodka povezal tudi spominski pohod. Pohodniki se bodo zbrali v nedeljo, 19. januarja na Proseku, po gozdnih poteh in gmajnah pa bodo prikoralaki vse do spomenika v Štorjah. Zbirališče pohodnikov bo v nedeljo ob 8.00 pri spomeniku NOB na Proseku (vpisovanja v baru Makadam, 5 evrov), od spomenika pa bodo proti Proseški postaji krenili točno ob 8.30. Pred zapustitvijo vaških spomenikov bodo na obeh krajih spomina – na Proseku in pri Proseški postaji – po-

Nastop mladih glasbenikov prošeške godbe

FOTO DAMJ@N

ložili tudi venec, nato pa nadaljevali preko Briškov, Repna, Cola do Vogelje vse do Tomajskega Križa. K cerkvi in pokopališču v Tomajskem Križu bodo dospeli okrog 11.30–12.00. Prav tu se bodo pohodnikom lahko pridružili še ostali, ki bodo nadaljevali do Šepulj (pršutarne), po kraških gmajnah in mimo avstroogrškega vodovoda pa se bodo v uri sprehodili do Grahovega Brda. Tam se bodo na kmetiji Mahnič pohodniki lahko okrepčali z golažem in polento, ki jo bosta častila Občina Sežana in vaška skupnost Štorje. Od Grahovega Brda se bodo približno ob 14.30 podali še do Štorij – zadnji del pohoda je primeren tudi za družine (pribl. 1 ura hoje). Pri kalu v Štorjah

se bo pohodnikom pridružila še Godba na pihala Prosek in vaška skupnost Štorje, ki bodo nato odkorakali do spomenika Marjanu Štoku. Po polaganju vencev bo sledila slovesnost, na kateri bodo sodelovale vaše organizacije s Proseka in Kontovela ter Štorij.

Organizatorji pohoda pozivajo vse zainteresirane, naj se na pohod odpravijo s popolno pohodniško opremo (vključno s kakim prigrizkom in pijačo). Dolžina pohoda je 18 kilometrov, od katerih bodo pohodniki na asfaltu prehodili tri kilometre, ostalo pa po gozdnih poteh in gmajnah. Za dodatne informacije odgovarja na telefonskih številkah 040229404 ali 3473674412 gospod Miloš. (V.S.)

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 12. januarja 2014

TATJANA

Sonce vzide ob 7.43 in zatone ob 16.43 - Dolžina dneva 9.00 - Luna vzide ob 13.59 in zatone ob 5.17.

Jutri, PONEDELJEK, 13. januarja 2014

VERONIKA

VEREVEČERAJ: temperatura zraka 12 stopinj C, zračni tlak 1018 mb ustaljen, vlaga 85-odstotna, veter 2 km na uro, jugo-vzhodnik, nebo oblačno z rahlimi padavinami, morje skoraj mirno, temperatura morja 11 stopinj C.

OKLICI: Francesco Tomasini in Lisa Milani, Fulvio Catalano in Monica Ceccagnoli, Tiziano Folchini in Lorenza Astolfi, Maurizio Romano in Xenja Santarelli, Davide Gerbino in Marinella Fantini, Vladimiro Marella in Grazia Rossi.

Lekarne

Nedelja, 12. januarja 2014

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. dell'Orologio 6, Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX Settembre 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Melara - Ul. Pasteur 4/1 - 040 911667, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. dell'Orologio 6, Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX Settembre 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Drevored XX Settembre 6 - 040 371377.

Od ponedeljka, 13., do sobote, 18. januarja 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Goldoni 8 - 040 634144, Ul. Revoltella 41 - 040 941048, Žavlje - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Zgonik - Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Goldoni 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor San Piero 2, Žavlje - Ul. Flavia 39/C, Zgonik - Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Tor San Piero 2 - 040 421040.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA organizira enodnevni izlet z avtobusom v nedeljo, 2. februarja, v Sappado. Izlet je posebno primeren za družine z otroki, glede na to, da bo možen obisk parka Nevelandia. Info in vpis do 15. januarja. Tel.: 320-7431637 ali center.harmonija@gmail.com.

SKD VESNA prireja v soboto, 18. januarja, izlet v Ljubljano na ogled razstave »Tito obraz Jugoslavije«. Odhod izpred spomenika v Križu ob 8.00, povratek okrog 20. ure. Info in prijave na tel.: 333-7702061 (Matija), 333-4463154 (Mitja), 340-6709578 (Tatjana) ali 348-9234060 (Igor).

OMPZ F. BARAGA vabi na ogled jaslje v Novem Mestu in okolici v soboto, 25. januarja. Vmes bo tudi kosilo. Vpis in informacije čim prej na tel. 347-9322123 ali 346-8222431.

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA vabi v London iz Trsta od torika, 28. do petka, 31. marca. Tel.: 00386-41573326 (Marija).

Prireditve

BOŽIČNO NOVOLETNI KONCERT bo v vašem domu v Tomaju danes, 12. januarja, ob 18. uri. Predstavila se bosta MePZ Sežana pod vodstvom zborovodkinje Andreje Hrvatin in MePZ Tabor - Lokev, ki ga vodi Miran Žitko.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi danes, 12. januarja, na »Božični koncert«, ki bo v rojanski cerkvi ob 17. uri. Nastopila bosta ŽePZ Stu ledi in MePZ Fran Venturini od Domja, ki ga vodi Cinzia Sancin. Božično misel bo podal msgr. Franc Vončina.

GLEDALEŠKI VRTILJAK obvešča, da bo danes, 12. januarja, na sporedu predstava »Zvezdica zaspanka« v izvedbi Mini tetra iz Ljubljane. Prva predstava bo ob 16. uri (red Pingvin), druga ob 17.30 (red Tjuljenj). V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

KRIŽ - Slomškovo društvo in župnijska skupnost s pokroviteljstvom Rajskega sveta za zahodni Kras, vabita na Božični koncert, ki bo v župnijski cerkvi danes, 12. januarja, ob 17. uri. Nastopila bosta zbor Komunum iz Komna (dirigentka Ingrid Tavčar) in ŽPZ Prosek - Kontovel (dirigent Marko Štoka).

SKD PRIMORSKO vabi na Božični koncert, ki bo danes, 12. januarja, v cerkvi v Ricmanjih ob 17. uri. Sodelujejo Dekliška skupina in Nonet Primorsko, MoPZ Tabor z Opčin in MVS Lipa iz Bazovice.

SKD TABOR, OPČINE - Openska glasbena srečanja: »Novoletni koncert« danes, 12. januarja, ob 18. uri Trobilni ansambel glasbene šole Koper, dirigent Boris Benčič. Vabljeni!

DSI in Zdrženje slovenskih športnih društev v Italiji, v sodelovanju s KUD Apokalipsa, vabi v ponedeljek, 13. januarja, na srečanje z legendo slovenskega športa, košarkarjem Ivom Danevom. Večer bo vodil urednik KUD Apokalipse dr. Primož Repar, ki bo predstavil knjigo Marjana Rožanca Demon Iva Daneva. Pogovor o knjigi in košarki bo z Ivom Danevom vodil časnikar Sergej Tavčar. V Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 v Trstu. Začetek ob 20.30.

»OD OPERE DO OPERETE«: SKD Barkovlje, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske Prosvete vabi v ponedeljek, 13. januarja, ob 20.30 na koncert »Novoletno glasbeno voščilo«. Pri klavirju: Tamara Ražem Locatelli; Miriam Spano - sopran; Silvia Bonesso - mezzosopran; Francesco Cortese - tenor; Damjan Locatelli - bariton.

KRUT IN NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v ponedeljek, 13. januarja, ob 17. uri v čitalnici NŠK v Ul. S.Francesco 20. Prijave in dodatne informacije na sedežu Kru.ta v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, kru.ts@tiscalit.it.

SKD LIPA IZ BAZOVICE vabi na sklop predavanj prof. Jožeta Pirjevca »Prva in druga svetovna vojna ter povojno obdobje«. Predavanja bodo v sredo 15., 22. in 29. januarja, ob 19.45 v dvorani Gospodarske zadruge v Bazovici.

SKD V. VODNIK vabi v sredo, 15. januarja, ob 20.30 na »Pozdrav novemu letu«. Nastopil bo MoPZ V. Vodnik. Zagotovljen smeh z Rito in Heleno, presenečenje za publiko in možnost včlanjevanja.

SKD SLOVENEK IN ŽUPNIJSKA SKUPNOST iz Boršta in Zabrejca vabita v petek, 17. januarja, na praznovanje vaškega zavetnika Sv. Antona. Ob 17. uri bo v vaški cerkvi slovesna sv. maša - mašuje upokojeni škof Uran. Ob 20.30 bo v srenjski hiši kulturna prireditev. Nastopajo: MePZ Slovenec - Slavec, dirigent D. Grbec in dramska skupina SKD Slovenec z veseloigro v narečju »Top cook«, tekst E. Rapotec, režija A. Corbatto.

SLOVENSKI KLUB prireja v petek, 17. januarja, predstavitev knjige »Skrivno povelje« Drage Potočnjak. O delu, ki razkriva eno od vznemirljivih temnih plati desetdnevne vojne za osamosvojitve Slovenije, se bo z avtorico pogovarjal novinar in pisatelj Dušan Jelinčič. Srečanje bo potekalo v Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Frančiška 20, s pričetkom ob 18.30. Vabljeni!

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ vabi na celovečerni Božični koncert. Poje MePZ Jacobus Gallus, vodi Marko Sancin. V soboto, 18. januarja, ob 20.30 v župnijski cerkvi sv. Ivana na trgu Gioberti v Trstu.

SKD IGO GRUDEN vabi na otvoritev razstave Majde Pertotti »Domače vedute« v soboto, 18. januarja, ob 18. uri v kavarno Gruden v Nabrežini.

20. REVIIJA KRAŠKIH PIHALNIH GODB v organizaciji ZSKD in JSKD bo 2. februarja, ob 17.30 v Prosvetnem domu na Opčinah in 16. februarja, ob 17. uri v Kulturnem domu v Postojni.

SKGZ IN SSO v sodelovanju z ZSKD, Glasbeno matico, SSG in Slovensko prosveto prirejata ob slovenskem kulturnem prazniku osrednjo proslavo »Artsprehod« v nedeljo, 9. februarja, ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu. Med proslavo bo v mali dvorani animacija za otroke.

Slovensko kulturno društvo PRIMORSKO iz Mačkolj

vabi na

BOŽIČNI KONCERT

Sodelujejo:

Dekliška skupina in Nonet Primorsko

MoPZ Tabor z Opčin

MVS Lipa iz Bazovice

Koncert bo DANES, 12.1.2014,

v cerkvi v Ricmanjih ob 17.00 uri

Vljudno vabljeni!

SKD BARKOVlje

Ulica Bonafata 6

s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete

vabi na koncert

NOVOLETNO GLASBENO VOŠČILO

"Od opere do operete"

JUTRI, 13. januarja, ob 20.30

Pri klavirju Tamara Ražem Locatelli

Miriam Spano - sopran

Silvia Bonesso - mezzosopran

Francesco Cortese - tenor

Damjan Locatelli - bariton

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ

vabi na

celovečerni

BOŽIČNI KONCERT

Poje MePZ JACOBUS GALLUS

dirigent Marko Sancin

V soboto, 18.1.2014, ob 20.30

v župnijski cerkvi Sv. Ivana na Trgu Gioberti v Trstu

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM je odprl UŠAJ v Nabrežini št. 8.

Odprto ob sobotah, nedeljah, ponedeljkih.

Tel. 339-4193779

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

IVAN IN SONJA COLJA sta odprla osmico v Samatorci št. 53. Tel. št. 040-229586.

OSMICO je v Mavhinjah 58/a odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel.: 040-2907049.

SALOMON v Rupji ima odprto osmico. **ŠEMEC** je odprl osmico v Prečniku. Tel. št.: 040-200613.

Vse najboljše, draga

Ester

Še nešteto pevskih dni ti želimo

pevke in vsi pri Stu ledi

Deželno združenje folklornih skupin A.G.F.F. je podelilo našemu predsedniku

Marijanu Spetiču

pomembno priznanje "FOLCLÔR TAL CÛR 2013".

Iskreno mu čestitamo

vs pri TFS Stu ledi

Čestitke

Draga SUZI! Samo pazi, kdo se danes za tabo plazi. Abraham že vse sprašuje, vsepovsod te zasleduje. Iz srca želimo ti sreče, zdravja in veselja do konca dni. Kolegice COŠ Mara Samsa in Ivan Tinko - Zamejski.

Draga SUZI! Danes boš okrogla leta objela, saj 50 jih boš preštela. Še veliko srečnih dni ti želijo iz srca družine FKMM.

Jutri bo v Banih fešta velika, ker jih moj TATA praznoval bo 50, kot se šika. Naj ga v bodoče le kar je dobro spremlja, to je moja iskrena želja. Z vsi ljubeznijo, Žiga.

IVAN, danes praznuješ tvoj pomemben rojstni dan. Polno zdravja, sreče, petja in zadoščenja v družinskem krogu, ti iz srca želi družina Boneta.

Društvo Rojanski Marijin dom iskreno čestita g. DUŠANU JAKO-MINU ob visokem življenjskem jubileju ter mu želi, da bi v zdravju še dolgo delal za našo skupnost.

Danes praznuje ESTER okrogli rojstni dan. Vse najboljše in najlepše ji iz srca želijo Ljuba, Marjan in družina.

Kino

AMBASCIATORI - 14.30, 15.45, 17.00, 18.15 »Peppa Pig - Vacanze al sole ed altre storie«; 19.30, 22.00 »American Hustle - L'apparenza inganna«.

CINEMA DEI FABBRİ - 17.00, 20.00 »Spaghetti story«; 18.30, 21.30 »Il paradiso degli orchii«.

FELLINI - 18.15, 20.15, 22.15 »I sogni segreti di Walter Mitty«; 16.00 »The Butler - Un maggiordomo alla Casa Bianca«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Philomena«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Il capitale umano«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15 »I sogni segreti di Walter Mitty«; 18.15, 20.15, 22.15 »Disconnect«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.10 »Gremo mi po svoje 2«; 17.15, 20.30 »Hobbit: Smaugova pušča 3D«; 15.15 »Jelenček Niko 2«; 14.00 »Jurij in pogumni vitezi«; 14.10, 15.45, 17.50 »Ledeno kraljestvo«; 14.45, 17.00 »Oblačno z mesnimi kroglicami 2«; 19.00, 21.20 »Paranormalno: Označeni«; 18.45, 20.45 »Skrivnostno življenje Walterja Mittyja«; 16.30, 20.20, 23.00 »Sovražnik pred vrati«; 14.20 »Sprehod z dinozavri«; 13.45, 15.30 »Sprehod z dinozavri 3D«; 21.00 »Ugrabljeni«; 16.45, 18.00, 20.10 »Volk iz Wall Street«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 17.00, 19.30, 22.00 »The Butler - Un maggiordomo alla Casa Bianca«; 11.00, 15.20 »Piovono polpette 2«; 11.00, 15.15, 17.05 »Disney - Frozen il regno di ghiaccio«; Dvorana 2: 18.15, 22.15 »Il grande

SLOVENSKI KLUB
prireja
predstavitve knjige

SKRITO POVELJE Drage Potočnjak

Pogovor z avtorico bo vodil Dušan Jelinčič

Srečanje bo v petek, 17. januarja, ob 18.30

v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20

Vabljeni!

match«; 18.50, 20.30 »Moliere in bicicletta«; 11.00 »Peppa Pig - Vacanze al sole ed altre storie«; Dvorana 3: 16.15, 20.15 »Capitan Harlock«; 15.00, 18.50, 20.30, 22.15 »Sapore di te«; 11.00 »Il castello magico«; Dvorana 4: 22.15 »Still life«; 15.20, 17.00, 18.50, 20.40, 22.20 »Un boss in salotto«; 16.40 »American Hustle - L'apparenza inganna«.

SUPER - 15.30 »Il castello magico«; 17.00, 18.45, 20.30 22.15 »Blue Jasmine«.

THE SPACE CINEMA - 11.00, 12.15, 13.30, 14.45, 16.00, 17.15, 18.30 »Peppa Pig - Vacanze al sole ed altre storie«; 10.45, 15.10, 17.30, 19.50, 22.10 »Il grande match«; 11.00, 13.00, 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »Sapore di te«; 19.55, 22.15 »Disconnect«; 16.50 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug«; 10.45, 13.00, 15.15, 17.30, 19.45 »Disney - Frozen il regno di ghiaccio«; 22.00 »I sogni segreti di Walter Mitty«; 10.45, 17.30, 22.10 »Capitan Harlock«; 13.10, 15.10, 19.50 »Capitan Harlock 3D«; 19.15, 22.00 »American Hustle - L'apparenza inganna«; 13.05, 15.00, 17.10, 20.00, 22.10 »Un boss in salotto«; 11.10, 13.05, 15.00 »Il castello magico«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 19.45, 22.00 »Il grande match«; 15.10 »Disney - Frozen il regno di ghiaccio«; Dvorana 2: 18.30, 20.30, 22.30 »Un boss in salotto«; 15.00, 16.10, 17.20 »Peppa Pig - Vacanze al sole ed altre storie«; Dvorana 3: 17.00, 19.40 »The Butler - Un maggiordomo alla Casa Bianca«; 15.00, 22.10 »Capitan Harlock«; Dvorana 4: 14.50 »Il castello magico«; 18.30 »Peppa Pig - Vacanze al sole ed altre storie«; 16.30, 20.15, 22.10 »Sapore di te«; Dvorana 5: 15.30, 17.40, 20.00, 22.15 »Il capitale umano«.

Šolske vesti

COŠ F. VENTURINIJA vabi v ponedeljek, 13. januarja, ob 17.30 na šolo v Boljunec, kjer bo srečanje na temo »Zametki pobratena med občinama Kočevje in Dolina«. Sodelovali bodo M. Kuret, E. Švab, V. Slavec in V. Mocer.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča koledar informativnih sestankov za vpis na osnovno šolo: Prežihov Voranc v Dolini 13. januarja, ob 16.15; Albin Bubnič v Miljah 13. januarja, ob 16.30; Fran Venturini v Boljuncu 20. januarja, ob 16.15; Mara Samsa - Ivan Trinko-Zamejski pri Domju 22. januarja, ob 17.00; dan odprtih vrat pri Domju 13. februarja, od 8.15 do 9.15.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V. BARTOL pri Sv. Ivanu sporoča, da bo informativni sestanek za vpis v 1. razred osnovne šole v ponedeljek, 13. januarja, ob 17. uri na ravnateljstvu, Ul. Caravaggio 4. Predstavitve vzgojno-izobraževalne ponudbe na posameznih šolah: na osnovni šoli O. Župančiča pri Sv. Ivanu (Ul. Caravaggio 4) v sredo, 15. januarja, ob 17. uri; na osnovni šoli F. Milčinskega na Katinari (Ul. Marchesetti 16) v sredo, 22. ja-

SKD LIPA iz Bazovice
vabi na
SKLOP PREDAVANJ

prof. Jožeta Pirjevca PRVA IN DRUGA SVETOVNA VOJNA TER POVOJNO OBDOBJE

ob SREDAH 15., 22. in 29. januarja 2014

ob 19.45 v dvorani
Gospodarske zadruga
v Bazovici

nuarja, ob 17. uri; na osnovni šoli F. S. Finžgarja v Barkovljah (Ul. del Cerreto 19) v ponedeljek, 20. januarja, ob 17. uri.

DIZ JOŽEFA STEFANA prireja v torek, 14. januarja, od 18. do 20. ure dan odprtih vrat. Toplo vabljeni starši, srednješolski učenci in vsi, ki bi radi spoznali naš zavod.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IVANA CANKARJA vabi starše in učence 5. razredov na informativni sestanek ob vpisih za naslednje š.l., ki bo v torek, 14. januarja, ob 15. uri na sedežu šole, Ul. Frausin 12. Ob 18. uri bo profesorji staršem na razpolago za dodatna pojasnila in osebne pogovore.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE vljudno vabi starše otrok, ki bodo v š.l. 2014/15 obiskovali 1. letnik otroškega vrtca in 1. razred osnovne šole, na informativno srečanje, ki bo v torek, 14. januarja, ob 16.30 na sedežu ravnateljstva, Nanoški trg 2, Opčine.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE vljudno vabi starše učencev, ki bodo v š.l. 2014/15 obiskovali 1. razred nižje srednje šole, na informativno srečanje, ki bo v torek, 14. januarja, ob 17.45 na sedežu ravnateljstva, Nanoški trg 2, Opčine.

OSNOVNA ŠOLA I. GRBCA - M.G. STEPANČIČ vabi na informativni sestanek ob vpisih za naslednje š.l., ki bo v sredo, 15. januarja, ob 15. uri na začasnem sedežu šole, Ul. Svevo 15. Dan odprtih vrat bo po dogovoru z učitelji.

OSNOVNA ŠOLA J. RIBIČIČA - K. ŠIROKA vabi na informativni sestanek ob vpisih za naslednje š.l., ki bo v sredo, 15. januarja, ob 11. uri na začasnem sedežu vrtca, Ul. Svevo 15. Dan odprtih vrat bo v sredo, 22. januarja, ob 11. uri.

OTROŠKI VRTEC V ŠKEDNJU vabi na informativni sestanek ob vpisih za naslednje š.l., ki bo v sredo, 15. januarja, ob 11. uri na začasnem sedežu vrtca, Ul. Svevo 15. Dan odprtih vrat bo v sredo, 22. januarja, ob 11. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V. BARTOL pri Sv. Ivanu sporoča, da bosta informativna sestanka za vpis v 1. razred nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu in na Katinari v sredo, 15. januarja, ob 16. uri na ravnateljstvu in Ul. Caravaggio 4 in v petek, 17. januarja, ob 16. uri v šolskih prostorih na Katinari, Reška cesta 511.

OTROŠKI VRTCI IN VEČSTOPENJSKE ŠOLE v Nabežini se bodo predstavile in bodo na razpolago na informativnih sestankih. Otroški vrtci: OV v Devinu 23. januarja, ob 15.30 do 16.30; OV v Gabrovcu 16. januarja, ob 15.30 do 16.30; OV v Mavhinja 21. januarja, od 16. do 17. ure; OV v Nabežini 22. januarja, od 15.30-16.30; Osnovne šole: OŠ J. Jurčiča v Devinu 20. januarja, ob 15. uri; OŠ V. Ščeka v Nabežini 27. januarja, ob 15.30; OŠ S. Grudna v Šempolaju 21. januarja, ob 16.30; OŠ 1. maj v Zgoniku 28. januarja, ob 15. uri; DSS Iga Grudna v Nabežini 21. januarja, ob 15. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča razpored informativnih sestankov za starše, ki bodo vpisali v 1. letnik otroškega vrtca: A. Čok - Opčine 21. januarja, ob 11.00; E. Kralj - Trebče 22. januarja, ob 10.30; M. Štoka - Prosek 20. januarja, ob 16.00; A. Fakin - Col 20. januarja, ob 16.00; J. Košuta - Križ 16. januarja, ob 16.00; U. Vrabec - Bazovica 20. januarja, ob 16.00.

GLEDALISKI VRTILJAK
MINI TEATER - Ljubljana
ZVEZDICA ZASPANKA
Dvorana Marijinega doma pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia 27)
Danes ob 16. uri in ob 17.30.
Sodeluje SC Melanie Klein. Animacijo podpira Zadružna kraška banka. ZKB

DSI in ZSSDI v sodelovanju s KUD Apokalipsa
vabita jutri v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3
Gost večera bo košarkar **Ivo Daneu**
Z njim se bo pogovarjal časnikar Sergio Tavčar. Knjigo Marjana Rožanca Demon Ivana Daneva bo predstavil urednik Apokalipse Primož Repar.
Začetek ob 20.30

Župnijska skupnost in Slomškovo društvo iz Križa
vabita na
BOŽIČNI KONCERT
danes, 12. januarja, ob 17. uri v župnijski cerkvi v Križu
Nastopata
MePZ COMINUM iz Komna (dirigira Ingrid Tavčar)
ŽePZ PROSEK-KONTOVEL (dirigira Marko Štoka)
V sodelovanju z Rajonskim svetom za Zahodni Kras

Društvo ROJANSKI MARIJIN DOM
pod pokroviteljstvom Slovenske prosvete
vabi na
BOŽIČNI KONCERT
DANES ob 17. uri v rojanski cerkvi
Sodelujeta:
Ženska pevska skupina Stu ledi in MePZ Fran Venturini od Domja
Božična misel: msgr. Franc Vončina

Loterija 11. januarja 2014

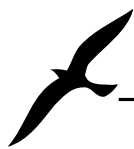
Bari	55	90	77	73	20
Cagliari	59	8	56	40	42
Firenze	35	48	41	14	25
Genova	11	30	90	22	88
Milan	48	57	62	8	50
Neapelj	82	62	47	60	15
Palermo	19	59	72	6	84
Rim	2	82	8	56	88
Turin	38	55	62	13	86
Benetke	2	42	49	53	35
Nazionale	69	89	4	40	25

Super Enalotto št. 5

11	37	39	52	68	90	jolly 12
Nagradni sklad						25.934.326,07 €
brez dobitnika s 6 točkami						– €
brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
11 dobitnikov s 5 točkami						28.380,66 €
946 dobitnikov s 4 točkami						332,43 €
38.433 dobitnikov s 3 točkami						16,30 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
3 dobitniki s 4 točkami	33.243,00 €
167 dobitnikov s 3 točkami	1.630,00 €
3.203 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
19.745 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
39.172 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

SKD TABOR OPENSKA GLASBENA SREČANJA NOVOLETNI KONCERT
 danes, 12. januarja, ob 18.00 uri:
TROBILNI ANSAMBL GLASBENE ŠOLE KOPER
 dirigent Boris Benčič *Vabljeni!*

Poslovni oglasi

GOSPA Z IZKUŠNJAMI išče delo: likanje, pospravljanje, varstvo.
 00386-31-879781

LEKARNA SV. ROK V NABREŽINI

vabi v SREDO, 15.1. in 22.1.2014 na **DAN BACHOVIIH CVETIC.**
 Za informacije in prijave pokličite **040-200121**

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM malo, na novo opremljeno stanovanje v središču Kozine. Tel. št.: 0039 392-2225821.

GOSPA z izkušnjami pomaga ostarelim, tudi 24 ur dnevno. Tel. št.: 329-6055490.

IŠČEM DELO kot varuška otrok ali pomagam otrokom pri učenju. Tel. 340-2762765.

MLAJŠA GOSPA išče delo za oskrbo starejših oseb, izmenično vsakih 14 dni z drugo osebo. Tel.: 347-7658968.

PODARIM dobro zemljo za vrt. Zmenek po dogovoru. Tel. št.: 329-4129363.

PODARIM tri psičke mešane pasme. Tel. št.: 392-3027258.

POSOLJAM NA DOM napravo za merjenje radona v stanovanju in kletih. Tel.: 339-8201250.

PRODAJAM avto opel astra GTC, sive barve, v odličnem stanju, letnik 2005. Cena: 2.500 evrov. Tel. št.: 040-814242 (od 19. do 20. ure).

PRODAJAM avto volkswagen polo, 1.400 bencin, rdeče barve, v dobrem stanju, prevoženih 200.000 km, letnik 2000. Cena: 1.000 evrov. Tel. št.: 346-9520796.

PRODAJAM individualni radiator rubber na metan. Cena 350 evrov. Tel. št.: 328-4185964 (Marino).

PRODAJAM raznovrstni les za kurjavo za špargert. Cena po dogovoru. Tel. št.: 329-4128363.

PRODAM mešalec za beton za 370,00 evrov; vitel (verricello) za 370,00 evrov in črno-rjavo omaro s knjižničnimi policami 160x190x30 za 100,00 evrov. Vse v odličnem stanju. Tel. št.: 348-9805039.

PUNCA STARA 26 LET, rekreacijsko - športno usmerjena, išče delo za varstvo vašega malčka, na vašem domu, v dopoldanskem in popoldanskem času, po potrebi tudi ob večernih urah. Tel.: 340-5972306.

ŠTUDENTKA pedagoške fakultete pomaga vašemu otroku pri učenju, pisanju domačih nalog in za varstvo, tudi občasnno in po domeni. Tel.: 346-1080342.

ZAHVALA

Bruno Zobec

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili spomin našega dragega. Posebna zahvala naj gre g. Jakominu, g. Zalarju in g. Rosi, šentjakobskemu zboru in prijatelju Lojzetu Abramcu za poslovilne besede.

Svojci

ZAHVALA

Darko Cerksenik

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste z mano sočustvovali in na katerikoli način počastili mojega dragega moža. Posebna zahvala gospodu Milanu Nematicu za občuteni obred in svetoivanskemu cerkvenemu pevskemu zboru.

Zinka

+ Prerano nas je zapustila naša predrag

Silvana Regent por. Peric

Žalostno vest sporočajo

mož **Valentino**, hči **Klaudija z Ivanom**, sin **Silvano z Ano**, sestra **Ani in brat Drago z družino ter ostalo sorodstvo**

Posebna zahvala zdravnici in prijateljici Nevi Daneu.

Pokojnica bo ležala v soboto, 18. januarja, od 11. ure do 12.45 v mrtvašnici v Ulici Costalunga.

Pogreb z žaro bo v sredo, 29. januarja, ob 14.30 v cerkvi na Kontovelu.

Kontovel, Trst, Jamlje, Slivno, Pescara, 12. januarja 2014

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

Ciao, nona

Gabrijel, Eleonora, Olivija in Leonard

Ciao, teta

Oliver

Dragi teti Silvani zadnji pozdrav

nečakinja Jasna, Mitja, Sanja in Saša

Silvana, hvala za tvoje nasvete, lepo besedo in pomoč. Vedno si mi bila v oporo.

Iztok

Zadnji pozdrav teti Silvani

Elvis z družino

Ob prerani smrti drage Silvane izrekamo iskreno sožalje Kludiji, Zdravkoti, Silvanotu in vsem svojcem

družine Pahor, Grassi in Jazbec

Dragi Silvano, Kludija in Valentino, ob izgubi mame in žene smo vam prisrčno blizu.

Gregor, Ivana, Tereza in Agata Peric

Ob prerani izgubi drage Silvane izrekamo družini iskreno sožalje

Marija Bruno Marta Pepi Ondina Marjo Zmaga Cvetko Marčela Ivan Lenčka Boris

Ob smrti očeta IVANA BANA

izražamo Markotu Banu in družini občuteni sožalje prijatelji iz Jamelj

+ Nenadoma nas je zapustila

Pepka Škerlavaj

Žalujoči

sin **Andrej z Niveo, Danielom in Marcom**, brat **Nardo z Elviro in sinovi z družinami**

Pogreb bo v torek, 14. januarja, ob 14. uri v cerkvi Sv. Jerneja na Opčinah. Sledil bo pokop.

Opčine, 12. januarja 2014
 Pogrebno podjetje San Giusto - Lipa

Žalovanju družine se pridružuje

Alessandro Carli

Ob težki in nenadomestljivi izgubi dolgoletne cerkvene pevke Pepke Škerlavaj

izrekamo iskreno in občuteno sožalje sinu Andreju z družino, bratu Bernardu z ženo Elviro, nečakom Marjanu ter Barbari in Vinkotu z družinama

MeCPZ Sv. Jernej z zborovodjem Jankom Banom, župnik Franc Pohajač, vikar dr. Jože Bajzek, openska župnijska skupnost

Dragi Pepki, zadnji pozdrav!

Berta

13.1.2010

13.1.2014

Antonio Celea

Vedno v naših srcih.

Tvoja družina

Devinščina, 12. januarja 2014
 Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

8.1.2012

8.1.2014

Dušan Lovriha

Vedno v našem spominu.

Družina

Dolina, 12. januarja 2014
 Pogrebno podjetje Alabarda

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča, da bo danes, 12. januarja, ob priliki smučarskih tečajev, na razpolago avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalke »Esso« na Opčinah. Prosimo za točnost. Info in rezervacije na tel.: 335-5476663 (Vanja).

DRUŠTVO SLOVENSKIH ČEBELARJEV - Trst vabi stare in nove člane na sestanek, ki bo v ponedeljek, 13. januarja, ob 19.00 na sedežu na Padričah.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST obvešča člane in prijatelje, da bodo v januarju odborniki na razpolago za vpis novih članov: v ponedeljek, 13., od 19. do 20. ure v društveni postojanki v Boljuncu št. 44; v sredo, 15., od 10. do 13. ure na društvenem sedežu, Ul. s. Frančiška 20; v petek, 17., od 19. do 20. ure v Razstavni dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Rectorio 2.

GLASBA ZA NAJMLAJŠE - Center otrok in odraslih Harmonija prireja glasbeni tečaj za najmlajše (od 1. leta dalje), ki bo potekal ob torkih ob 17.00. Vodi Erika Bersenda. Prvo srečanje v torek, 14. januarja. Info in prijave (obvezne) na tel.: 328-0196920 ali center.harmonija@gmail.com.

NOVO LETO - NOVA MATEMATIKA: Matematični krožek vabi na niz predavanj z naslovom Matematika za vsakogar. Začetek v torek, 14. januarja, ob 17. uri v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3.

OTROŠKI VRTEC PIKIJA JAKOBA vabi na 3. ustvarjalnico, ki bo v torek, 14. januarja, ob 16. uri v knjižnici Karla Široka na sedežu Večstopenjske šole pri Sv. Jakobu. Knjigo v angleščini »David goes to school« (David gre v šolo) avtorja Davida Shannona nam bo prebrala ga. Sabina Bernardi.

POKRAJINSKI ODBOR ZSKD za Tržaško sklicuje v torek, 14. januarja, ob 20.30 v prostorih ZSKD, Ul. San Francesco 20, področno srečanje za mestna društva.

RAJONSKI SVET se bo sestal v torek, 14. januarja, ob 20.30 na svojem sedežu v Doberdobski ulici 20/3, Opčine.

POGREBNO PODJETJE

Trenutku

žalosti...

vrhunost

...in tradicija

OPČINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a
TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA (800 833 233)

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri dedovanju in pokojninah
PRIDEMO TUDI NA DOM!

GORICA - Rektorja tržaške in videmske univerze

Stavita na sinergije

Finančni rezi ogrožajo prisotnost furlanske univerze v Gorici
Sobivanje z novogoriško univerzo je priložnost, nikakor ne grožnja

Ko se je pred dvema letoma Visoka šola za umetnost novogoriške univerze preselila v Gorico, sta takratna rektorja Univerze v Trstu Francesco Peroni in Univerze v Vidmu Cristiana Compagno na javnost naslovila odprto pismo. Iz njega ni izhajalo pretirano navdušenje, prej nasprotno. Bistveno drugače pa so nam zvene besede njegovih naslednikov, Maurizia Fermeglija in Alberta Feliceja De Tonija, ki smo ju včeraj srečali v Gorici.

Izhodišče so bili rezi državnih prispevkov italijanskim univerzam in ostre omejitve pri nadomeščanju osebja, zaradi katerih je tržaška univerza jeseni ukinita smer za komunikacijske vede ter triinšestdeset letni filozofije. Čakajo boleče izgube tudi Gorico? »Nikakor ne. V Gorici imamo smer za diplomatske vede in fakulteto arhitekturo, ki ju skupno obiskuje okrog tisoč študentov. Obe smeri ustrezata "minimalnim rekvizitom" in računamo na to, da ju bomo v prihodnje še okrepili in razvili,« pravi tržaški rektor Maurizio Fermeglija, ki je zadovoljen z goriškimi prostori v Ulici Alviano. Možnosti razvoja vidi predvsem v mednarodnih povezavah: »Sodelovanja z Novo Gorico si želimo tako za diplomatske vede kot za arhitekturno fakulteto, ki bo dobila tudi "mednarodni del". Pred nekaj tedni sem obiskal rektorja Univerze v Novi Gorici Danila Zavrtnika, s katerim sva v popolnem soglasju. Tržaška in novogoriška univerza že imata nekaj skupnih projektov na področju biokemije, molekularne biologije, nanotehnologije in arhitekture, vendar sta oba rektorja poudarila, da je treba sodelovanje še okrepiti. »Kultura nam bo v prihodnosti omogočila, da bo-

M. Fermeglija

A.F. De Toni

mo postali Evropejci. Zato ... Podrimo meje!« prepričano poudarja tržaški rektor.

Kaj pa sodelovanje med videmsko in tržaško univerzo? Ali je možno, da bi združili moči in v Gorici ustanovili enotno fakulteto? »O tem še razmišljamo,« odgovarja Fermeglija, njegov videmski kolega Alberto Felice De Toni pa pravi: »Gorica je iz ozemelskega in zgodovinskega vidika stična točka med Julijsko krajino in furlanskim prostorom. Menim, da obstajajo pogoji za tesnejše sodelovanje. S tržaško univerzo že imamo dva pomembna meduniverzitetna študija, fiziko in filozofijo, razmišljamo pa tudi o okrepitevi sinergij. Ne izključujem, da bi lahko prišlo do meduniverzitetnega sporazuma tudi za naši dve goriški smeri,« pojasnjuje De Toni in navaja, da imata univerzitetni smeri DAMS in za stike z javnostmi, ki delujeta v Hiši filma in v kompleksu Sv. Klare, okrog 900 študentov. Za razliko od tržaške univerze, opozarja De Toni, pa ima videmska univerza z ohranitveno ponudbo v Gorici večje težave. »Problem so t.i. "minimalni rekviziti, saj ministrstvo drastično reže prispevke: lani je z naše univerze odšlo 22 profesorjev, nado-

mestili pa smo lahko le dva. Dvajset profesorjev manj letno pomeni v povprečju ukinitve ene študijske smeri letno. Ohraniti prisotnost v Gorici v teh pogojih ne bo enostavno. Na to smo opozorili tudi goriškega župana. Upam, da bomo dobili nekaj prispevkov iz Goriškega sklada, saj s svojimi močmi univerza ne zmore vsega,« razlaga De Toni in dodaja, da je DAMS s svojima laboratorijema nagel v gumbnici videmske univerze, zato se nada, da ji bodo politika in druge ustanove tega prostora zagotovile podporo. »Izbraževanje je naložba, ki veliko stane, a se tudi povrne,« ugotavlja videmski rektor. Na vprašanje, ali je prihod novogoriške Visoke šole za umetnost v Gorico imel katerikoli negativen učinek na goriške smeri videmske univerze, kjer poučujejo tudi sorodne predmete, De Toni odgovarja, da ni. »Lepo bi bilo, če bi lahko vsi skupaj pripravili kakšno pobudo, ki bi se financirala iz evropskih sredstev,« dodaja De Toni, ki prisotnost slovenske univerze obravnava kot priložnost, ne pa kot grožnja.

Pripravljenost na sodelovanje z Univerzo v Novi Gorici sta rektorja izrazila tudi županu Ettoreju Romoliju in goriškemu predsedniku SKGZ Liviu Semoliču, s katerima sta pokramljala po nastopu v TV oddaji »Il Settimanale«, ki jo je včeraj RAI 3 oddajal v živo z goriškega Travnika. »Sodelovanje med tremi univerzami podpira slovenski predsednik Borut Pahor, ki je to tudi javno izjavil. Rektorjema sem zato na razpolago, če želita, da posredujem pri predsednikovem svetovalcu za visoko šolstvo Boštjanu Žekšu, ki pozorno spremlja ta vprašanja,« pravi Semolič. (Ale)

GORICA - Prefekt se je seznanil s slovenskim življenjem

Kaj žuli manjšino

»Predolgo je trajal postopek vračanja Trgovskega doma« - Livio Semolič ga je opozoril na neupoštevanje zaščite

V petek, torej na dan, ko sta deželna odbornika prišla uradno izročiti ključke obnovljenega pritličja Trgovskega doma slovenski Narodni in študijski knjižnici, je novi prefekt Vittorio Zappalorto poklical na spoznavno srečanje Livia Semoliča, goriškega predsednika SKGZ in hkrati koordinatorja delovne skupine, ki je spremljala vračanje Fabianijske palače. Prefekt Zappalorto se je nato udeležil popoldanskega dogodka v Trgovskem domu, kjer se je prvič srečal z županom Ettorejem Romolijem.

»V Gorici so bili opravljeni veliki in pomembni koraki na poti pomiritve in sožitja,« je ugotavljal prefekt, ki je dokazal, da pozna narodnostni položaj v deželi FJK, saj je na prehodu iz osemdesetih v devetdeseta leta služboval v Trstu, »kjer so bili duhovi bolj razburjeni kot v Gorici«. O vrnitvi Trgovskega doma pa je dejal: »Res je, da je predolgo trajal postopek vračanja. Danes pa lahko rečemo, da bo zares zaživel, ko se bo prav vsak Goričan čutil v njem doma.«

Semolič je prefektu pojasnil celotni potek pridobivanja pritličja, opozoril ga je na zapreke in zavestno oviranje s strani nekaterih institucij. Glede nadaljnega vračanja prostorov pa ga je pozval, naj v okviru svojih pristojnosti pri tem pomaga; predvsem naj preveri zasedenost drugega nadstropja, kjer naj bi bile pisarne pravosodnega ministristva, vedno spuščene rolete pa naj bi bile dokaz, da so prostori v resnici neizkoriščeni.

Prefektu je nanizal še ostale problematike, ki žulijo goriške Slovence. Na prvem mestu sta uresničevanje in spoštovanje 10. člena zaščitnega zakona o vidni dvojezičnosti, »še toliko bolj v trenutku, ko je s tem v zvezi predsednica dežele Debra Serracchiani podpisala dodatni dekret, a smo kljub temu priča neupoštevanju za-

kona s strani pristojnih ustanov.« Glede tega je izrecno omenil krožišče pri Štandrežu. Nerešena je tudi problematika pravnega pisanja slovenskih imen in priimkov v dokumentih, kar sicer določa 7. člen zaščite, »a tudi ta naša osnovna pravica - tako Semolič -, ni upoštevana, kakor zapoveduje zakon.«

Novi goriški prefekt Vittorio Zappalorto je Livia Semoliča povabil na spoznavno srečanje ravno na dan, ko se je tudi sam udeležil uradne predaje obnovljenih prostorov Trgovskega doma

BUMBACA

GORICA Zanimanje za DAMS narašča

Na univerzitetni smeri DAMS videmske univerze, ki domuje v Hiši filma na goriškem Travniku, beležijo neprestan porast študentov. V akademskem letu 2011-2012 so v prvi in drugi stopnji skupno imeli 57 študentov, v minulem akademskem letu jih je bilo 73, v akademskem letu 2013-2014 pa beležijo 77 vpisanih. Ob trudu, ki ga od leta 2000 v omenjeno smer vlaga videmska univerza, so h kakovosti okolja, v katerem se študentje izobražujejo, pripomogle tudi javne in zasebne ustanove, ki delujejo na Goriškem, med katerimi je zlasti družba Transmedia.

V Hiši filma na Travniku namreč sobivajo društva, kino s tremi dvoranami, pokrajinska mediateka Ugo Casiraghi ter prvovrstna filmska laboratorija univerzitetne smeri DAMS CREA in La camera ottica. Prvi skrbi za digitaliziranje filmskih trakov, drugi za restavriranje filmov. Oba laboratorija, ki so ju ustanovili leta 2002, imata didaktične in raziskovalne cilje. Opremljena sta s specializiranimi napravami in tehnologijo, nedavno pa so ju tudi obnovili in razširili. Od leta 2004 sta laboratorija restavrirala in omogočila ohranitev več sto filmskih del in avdiovizualnih dokumentov, sodelovala pa sta tudi pri pomembnih projektih na državni in meddržavni ravni.

V Hiši filma vsako leto poteka tudi dva pomembna mednarodna dogodka - festival Sergio Amidei, ki podeljuje nagrado filmskim scenarijem, in Filmforum v režiji videmske univerze. Univerzitetna smer DAMS aktivno sodeluje pri organizaciji in vsebinski nadgradnji obeh prireditvev.

ŠTANDREŽ

Trgovini in delu odšteevajo dneve

Konec zgodbe. Trgovina Buonacquisto, ki zaseda prvo nadstropje nakupovalnega centra Smart v Ulici Tabai v Štandrežu, bo v kratkem zaprla vrata. Novica o prenehanju dejavnosti je pricurljala v javnost oktobra, marsikdo pa je še vedno upal, da se bodo upravitelji premislili. Da se niso, zgovorno pričajo lepaki, ki so jih v prejšnjih dneh razobesili ob vhodu v trgovsko središče. Popolna razprodaja na vseh artiklih, na katerih velja 15-odstotni popust, bo trajala do nedelje, 19. januarja, nato pa bo trgovina dokončno spustila rolete.

Zaprte trgovine, ki v prvem nadstropju centra Smart deluje že od leta 1999, je za goriški trgovski sektor hud udarec. Novica ni navdušila občanov, saj gre za eno izmed redkih trgovin, ki prodajajo raznovrstno opremo, igrače in šolske potrebščine, vznemirila pa je tudi občinsko upravo, ki je v prejšnjih mesecih skušala upravitelje prepričati, naj ohranijo trgovino v Gorici, čeprav na drugi lokaciji. Glavni vzrok, ki sili družino Lussig k zaprtju trgovine v Ulici Tabai, naj bi namreč bili previsoki stroški upravljanja. Zato si je odbornica Arianna Bellan zavihala rokave in začela iskati objekt, ki bi bil stroškovno ugodnejši, hkrati pa dovolj prostoren in v bližini glavnih prometnih arterij. »Z upravitelji sem se večkrat pogovorila, nato pa so prekinili stike,« je razočarana povedala Bellanova. Občino skrbi tudi usoda 14 uslužbenec, ki so zaposleni v trgovini Buonacquisto. Se bo zanje po zaprtju začel postopek mobilnosti? Uradnega odgovora na to vprašanje nismo uspeli dobiti, sindikati pa še vedno upajo, da bo vsaj del uslužbenec našel službo v prodajalnah, ki jih družina Lussig upravlja v Remanzaccu. (Ale)

Lepak na vhodu centra Smart BUMBACA

Kulturni center
Lojze Bratuž

v sodelovanju z
Goriško Mohorjevo in
Galerijo Rika Debenjaka

vljudno vabi
na odprtje likovne razstave

**PAVEL
MEDVEŠČEK
ob 80-letnici**

Umetnika in njegova dela bo predstavila umetnostna zgodovinarka **Pavla Jarc**

Kulturni center Lojze Bratuž
Petek, 17. januarja 2014, ob 18. uri

Kulturni center
Lojze Bratuž

in
Združenje cerkvenih
pevskih zborov

**Koncertna sezona
2013-2014**

**JAZZVA
Ljubljana**

Skupina osmih vokalnih posebnežev

**Kulturni center Lojze Bratuž
Četrtek, 16. januarja 2014,
ob 20.30**

**Nakup vstopnic je možen
vsak dan med 8.30 in 12.30
ali po domeni
na tel š. 0039 0481 531445 ali
po e-mailu cl.bratu@libero.it**

ŠTMAVER - Zaradi dežja se je sprožil usad

Zemlja se je ugreznila

Pri cerkvi v Štmaveru je zemlja spet začela drseti. Usad, ki bi ga morali že zdavnaj sanirati, resno ogroža tamkajšnje parkirišče in razgledno točko, zato so pristojne oblasti sklenile, da ju zaprejo oz. zgradijo. »Avtomobilom je dostop prepovedan že od nedelje. Domačin je namreč ravno tistega dne opazil, da se je na območju usada utrgal večji kos zemlje z ograjo vred, zato je poklical gasilce. Leti so z mestnimi redarji začasno zavarovali območje, drugega dne pa je cestna služba do nadaljnjega prepovedala dostop,« pravi predsednik združenja Krajevna skupnost Lovrenc Persoglia, ki povečane premike zemlje pripisuje obilnemu deževju v zadnjih tednih.

Persoglia je o dogodku nemudoma obvestil župana Ettoreja Romolija, civilno zaščito in podpredsednico pokrajine Maro Černic. Pokrajina ima že nekaj let v programu sanacijo omenjenega usada, kljub popoldne odprla razstavo o bitki za Trnovo, ki je v drugi polovici januarja 1945 potekala med brigadami IX. Korpusa in bataljonom Fulmine fašistične divizije X MAS (»mentemto audere semper«). V tesnem prostoru se je zbralo okrog petindvajset obiskovalcev, ki so si ogledali razstavljeni gradivo in prisluhnili uvodnim besedam. Za slednje je poskrbel član skupine Bruno Pascoli, ki se je zahvalil za gostoljubnost, pohvalil urednevalec ekspozitov in v hitrih potezih obrazložil vojna dogajanja. Poseg je bil uravnovešen, brez prepogostih kalupov in priveskov o povojnem dogajanju ali o vzgibih, povezanih z obrambo »italijanskosti« Gorice, kaj šele o tem, da so po bitkah vsi mrtvi enaki.

GORICA - Razstava o bitki za Trnovo

Tokrat brez retorike

Uniforme vseh tedaj bojujočih se sil so vredne ogleda, podnapisi pa vredni branja

Omenil je mladost vseh soudeležnih pri spopadih, vsi so se pogumno borili za svojo resnico in dodal, da so se morali na Trnovem že kazale kaluže, se pravi sedanje skupne Evrope. Slednje je izzvenelo nekoliko pretirano in rekli bi v duhu sedanje vznemirjenosti, povezane z EZTS-jem (Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje). Glede uravnovešenosti se je strinjal tudi prisotni predsednik mestne sekcije VZPI-ANPI Mirko Primožič.

Vabimo vse bralce, da razstavljene uniforme obiščejo, kajti razstavljene uniforme vseh tedaj bojujočih se sil so vredne ogleda, podnapisi pa vredni branja. Prikazani so pripadnik fašistične milice, vojak nemških policijskih enot, bersaljer v varianti pripadnika Borghesove divizije, alpinec, partizanski podporočnik, partizanski borec ... Tudi podnapisi so aseptični, verodostojni in brez retorike. Napisano je, da so se partizani opremljali s tistim, kar so zasegli nemški in italijanski vojski, zlasti po razsulu septembra 1943.

Zagrajeno parkirišče (zgoraj) in v neposredni bližini zemeljski usad (desno); njegova sanacija ni več odložljiva

BUMBACA

ku leta smo vsekakor izpeljali ves birokratski postopek in imenovali podjetje, ki bo saniralo usad. Njihovi tehniki so si v teh dneh že ogledali območje ob cerkvi, prihodnji teden pa naj bi začeli z deli,« je povedala Čerņičeva.

V projekt bodo vložili 210.000 evrov, ki jih je pokrajina dodelila deželu. Gre za poseben in drugod že preverjen sistem sanacije, ki

predvideva izvedbo globokih vrtin, v katere bodo vstavili kakih 25 metrov dolge jeklene cevi, vse skupaj pa bodo zalili s cementom. Cevi bodo vstavljene navpično, poševno in vodoravno, tako da bo zgrajena neke vrste podzemna kletka, ki bo utrčila prizadeto območje. Poskrbljeno bo tudi za odvajanje meteorne vode. (Ale)

Na odprtju razstave

BUMBACA

Skromnejši je prikaz izvornih listin. Imena krajev so večinoma neprepoznava, ker odražajo fašistično poitalijančevanje. Anekdotično zabeležimo še naslednje: očitno je prirediteljem zmanjkalo moških lutk, zato pazljivo očesu ne more uiti, da ima partizanski podporočnik pod vojaškim krojem dojke. (ar)

SOVODNJE

Novoletno srečanje z voščili in prispevki

Kraški muzikanti bodo danes ob 17.30 v občinski telovadnici otvorili Novoletno srečanje, ki ga že tradicionalno poklanja občina Sovodnje. Tudi letos so se na vabilo k sodelovanju odzvale skupine, ki delujejo na teritoriju občine, srečanje pa bo ob enem priložnost za izmenjavo voščil. Na sporedu bosta nagovor županje Alenke Florenin in podelitev prispevkov društvom za opravljeno delo v letu 2013. Med nastopajočimi se bodo skupno predstavili otroški zbori društev Sovodnje, Rupa Peč in Vrha sv. Mihaela, zapela bosta mešana zbor Rupa-Peč in dekliška vokalna skupina Bodeča neža, novost letošnjega koncerta pa bo nastop pevcev-solistov. Vsak z dvema pesmima se bosta domačemu poslušalstvu predstavila Luca Brumat z Vrha in Bojan Kovic s Peči. Spored bodo obogatili recitacije, sklenil pa se bo z nastopom plesnih skupin društva Vipava in skupno družabnostjo.

O ameriškem gospodarstvu

Univerza v Novi Gorici prireja jutri ob 14. uri predavanje Joshue Harrisa iz ameriškega veleposlanštva z naslovom »Počasna pot gospodarskega okrevanja ZDA«. Potekalo bo na sedežu univerze v Rožni Dolini. (km)

V stolnici shod ob jaslicah

Krajevni bratrstvi Frančiškovega svetnega reda Gorica in Kostanjevica prirejata skupno srečanje pri jaslicah »Odrešenikova skrivnost Božiča, kot jo je doživel Frančišek Asiški«, ki bo danes ob 16.30 v goriški stolni cerkvi.

Glasba in poezija na Krasu

V hiši Cadorna nad Doberdobljanskim jezerom bo danes ob 11. uri literarno srečanje z naslovom »Sabotino«. Pesmi bo prebiral Giovanni Fierro, na trabento bo igral Sandro Carta.

Priseljenci in pribežniki

V dvorani Bergamas v Gradišču bo jutri ob 20.30 okrogla miza o priseljenjih in pribežnikih. Sodeloval bo msgr. Giancarlo Perego, direktor fundacije Migrantes, ki se bo dopoldne srečal z višješolci, popoldne pa tudi s priseljenji iz centra CARA.

Ponovno skupaj v krogu

Društvo Županci iz Štandreža obvešča, da bo naslednje srečanje muzikoterapije za odrasle »Skupaj v krogu« potekalo jutri. Udeleženci se bodo zbrali ob 16. uri v domu Andrej Budal.

ŠTANDREŽ - Tradicionalna baklada

Sredi rumitrskih domačij še danes avtorske jaslice

Sonja Maligoj: »Obdelovanje lesa me napolnjuje z energijo in s pozitivnimi občutki«

Kljub temu, da se je praznično obdobje izteklo in da smo se vrnili v vsakdanje tirnice, bo na Jeremitišču spet mogoče podoživeti pridih božičnega časa.

Med Štandrežem in Vrtojbo bo danes potekala tradicionalna baklada, ki jo prireja združenje sKultura 2001 v sodelovanju s štandreško krajevno skupnostjo in župnijo. Sprevod z baklami - izkupček prodaje sveč bo namenjen onkološkemu hospiciu Via di Natale v Avianu - se bo pričel ob 17. uri. Udeleženci bodo s trga pred štandreško cerkvijo krenili proti nekdanjemu mejnemu prehodu Štandrež-Vrtojba. Tam se bodo srečali s pohodniki iz sosednje Vrtojbe in se sku-

delovanje lesa, kar počenjam predvsem v poletnih mesecih, me napolnjuje z energijo in s pozitivnimi občutki,« pravi v domači delavnici, ob rezbarski mizi.

»Zelo sem vesela, da so moji kipci - ovčice, sveta družina, pastirci in sveti trije kralji - razstavljeni ravno na Jeremitišču,« poudarja sogovornica, ki se je v preteklosti, kot ostali Rumitarji, srečala z dramo zemeljske razlastitve. »Takrat smo se goriški občinski upravi in regulacijskemu načrtu, ki je predvideval uničenje zaselka, brezpogojno uprli,« se spominja Sonja Maligoj, ki z optimizmom gleda na prihodnost Jeremitišča in z zadovoljstvom opaža, da se je kar nekaj

Sonja Maligoj (zgoraj) in njene jaslice na Jeremitišču (desno)

FOTO VAS

paj z njimi odpravili na Jeremitišče, kjer bo ob pogostitvi zaključek druženja. Na zelenici pred Makučevo domačijo pa si bo mogoče, še zadnjič, ogledati jaslice, ki jih je s kiparsko žilico izdelala domačinka Sonja Maligoj.

»Lesene kipce sem začela čisto naključno izdelovati pred dobrimi desetimi leti. Vsako leto jih uresničim po dva ali več. Tako se jih je nabralo že preko trideset,« razlaga Maligojeva in poudarja, da se ustvarjanja loteva z žarom in strastjo kljub temu, da ji je kiparjenje le prostičasna dejavnost in da se posveča izključno jasličnim motivom in likom. »Ob-

mladih družin ponovno vselilo v svoj domači kraj.

O današnjem Jeremitišču, ki ostaja »zeleni otok« sredi urbanističnih načrtov in asfaltnih prometnic, pa meni: »Zgradili so novo in sodobno krožišče s priključkom na avtocestni odsek, ki predstavlja glavni cestni vozlož za celotno mesto. Upam, da bodo krajevni upravi telji čim prej poskrbeli tudi za izgradnjo primerne pešpoti in funkcionalne kolesarske steze. Pomikanje z Jeremitišča v Štandrež in obratno je za kolesarje in pešce ob zgoščenem prometu povsem neprijetno in celo tvegano.« (VaS)

GORICA - Pipistrel omogočil obnovo hangarja na Rojah

Panthere bodo letele

Bo letališče končno zaživel, so se spraševali številni gostje, ki jih je v včerajšnjem meglenem jutru na letališče na Rojah priključala napoved o odprtju obnovljenega hangarja, ki tam stoji od leta 1925.

Gre za hangar avstrijske proizvodnje Gleiwitz, ki ga je avstrijska država dodelila Italiji kot povračilo vojne škode. V preteklosti je gostil italijanska vojna letala, bil je priča za vezniškim letalskim napadom in postal osrednji objekt povojnega letalskega kluba. To vlogo opravljal še do pred nekaj leti. V njegovo obnovo je ajdovski Pipistrel investiral 40 tisoč evrov, lastnik slovenskega podjetja Ivo Boscarol pa je med včerajšnjo svečanostjo posebej dejal, da »imamo moralno dolžnost ohraniti ta zgodovinski dragulj in mu vrni-

Ivo Boscarol (zgoraj levo), hangar (zgoraj) in pogled na navzoče ljudi (levo)

ti nekdanji sijaj». Povedal je še, da v priprave za gradnjo svoje proizvodne hale na goriškem letališču je Pipistrel že vložil 600.000 evrov, celotna investicija pa bo vredna deset milijonov. »Stvari so se zavlekle, ker smo naleteli na nepredvidene težave in smo morali z bodočega gradbišča odstraniti veliko starih eksplozivnih teles in na tone azbesta,« je pojasnil. Težave so v glavnem premoščne, je dodal, gradnja hale naj bi se zato začela že letošnjo pomlad, proizvodnja letal Panthera pa leta 2016. »Obljubim, da bodo naše Panthere kmalu letele nad Gorico,« je pristavil in se obregnil ob poročanje nekaterih medijev, ki v iskanju senzacij z neresničnimi informacijami povzročajo hudo kri. »Vsi si moramo zavihati rokave in verjeti v projekte, ki nas bodo potegnili iz krize,« je še poudaril Ivo Boscarol, čigar nagovor je bil včeraj najbolj pričakovan. Napovedana in pričakovana so bila tudi Pipistrelova letala, ki naj bi preletela prizorišče včerajšnjega dogajanja, a jim je megla onemogočila polet. Boscarol je imel svoj poseg v italijanskem jeziku, slovenski prevod je prebral odvetnik in Pipistrellov pravni zastopnik Damijan Terpin.

V hangarju, ki sta ga poleg šestih novih letal krasile še italijanska, slovenska in evropska zastava, je včerajšnja otvoritvena ceremonija potekala ob žal slabem ozvočenju. V imenu prirediteljev - čezmejnega letalskega združenja Duca d'Aosta - je Fulvio Chianese povzel razgibano zgodovino letališča in izpostavil željo, da se bodo s Pipistrelom prihodom zadeve premaknile z mrtve točke. Sledili so pozdravi goriškega župana Ettore Romolija, sovoznike županje Alenke Florenin, predsednika pokrajine Enrica Gherghette, podpredsednika deželnega sveta Igorja Gabrovca ter predstavnika sponzorja - banke Mediolanum. Zahvalo so izrazili ljudem, ki so se z vnmemo in drznimi projekti zavzeli za oživitve zgodovinskega objekta. Letališče, kjer letala ne letijo, ni letališče, zato mu moramo vdahniti novo vitalnost, so še poudarili. Nova tovarna letal ter turistično in športno letenje utegnejo privabiti in spodbuditi še druge gospodarske dejavnosti - od gostinstva do obrtništva -, ki jih Goriška kravo potrebuje.

Naj še omenimo, da sta Alenka Florenin in Igor Gabrovca spregovorila v slovenskem in italijanskem jeziku, potek slavnosti pa je v obeh jezikih vodila Lucrezia Bogaro, ki je tudi povedala, da je bil na goriško svečanost vabljene slovenski predsednik Borut Pahor, a se je ni mogel udeležiti zaradi drugih obveznosti. (vip)

DOBERDOB Križa oplazila krvodajalstvo

Utrjujejo čezmejno povezovanje

Krvodajalci iz Doberdoba, Nove Gorice in Ronk so se zbrali na tradicionalnem novoletnem srečanju, ki je zanje priložnost za izmenjavo mnenj in načrtovanje skupnih dejavnosti. Med gosti, ki so se udeležili večera v Doberdobu, so bili predsednik novogoriškega območnega združenja Rdečega križa (RK) Dušan Ambrožič, sekretar novogoriškega RK Aleš Markovič, predsednik ronških krvodajalcev Enzo Zuini in predsednica ženskega odseka RK iz Nove Gorice Vislava Ušaj.

V teku razprave so udeleženci izpostavili velike težave, ki jih tudi krvodajalstvo doživlja v času krize. Predsednik doberdobske sekcije Aldo Jarc je opozoril na upad darovane krvi na Goriškem in Trziškem, ki je povezano tudi z odnosom zdravstvenega podjetja, saj »to ni več na strani krvodajalcev«. Izkoristil je še priložnost, da se je novogoriškimi prijateljem zahvalil za pomoč, ki so jo ponudili pri izpeljavi predavanj na šolah.

Predsednik Rdečega križa Ambrožič je povedal, da sta se delovanje in vloga RK v času spremenila, saj je danes v ospredju zlasti potreba po socialni pomoči, kar je spremenilo cilje ustanove. Hkrati pa se novogoriška regija lahko ponaša z najboljšo ekipo prve pomoči v Sloveniji in tretjo na evropski ravni. Predstavniki iz Ronk so nazadnje izpostavili plodno sodelovanje s pobrateni Novogoričani, ki traja že preko četrtr stoletja, poudarili pa so tudi, da med člani pogrešajo mlade, kar najbolj ogroža prihodnost krvodajalstva.

ALDO JARC

GORICA - V Kinemaxu premiera slovenskega filma

Sva ali nisva Rusjana!

Četrtkova projekcija je bila tudi odraz želje, da bi travniška kinodvorana privabljal novogoriško občinstvo

Goriški Kinemax je gostil premiero slovenskega filma »Eda - Zgodba bratov Rusjan« v režiji Jasne Hribernik in po scenariju Nede Rusjan Bric. Filmska zgodba o goriških pionirjih letalstva je nastala po motivih istoimenske gledališke predstave, v ospredje pa postavlja strah in pogum. Četrtkova projekcija, ki so jo goriški publikli ponudili Visoka šola za umetnost Univerze v Novi Gorici, Kinoatelj, družba Transmedia in društvo Hiša filma, je priključala ljudi z obeh strani meje, kar se ujema z željo, da bi v travniški kinodvorani prirejali filmske dogodke tudi za novogoriško občinstvo. Premiero je uvedla projekcija dokumentarno-igranega filma »Leteča brata Rusjan« režiserja Borisa Palčiča.

Celovečerec Jasne Hribernik in Nede Rusjan Bric je nastal po gledališki predstavi »Eda - Zgodba bratov Rusjan«, ki so jo pri SNG Nova Gorica v sodelovanju s Slovenskim mladinskim gledališčem Ljubljana premierno uprizorili leta 2009 ob stoti obletnici prvega poleta Edvarda Rusjana. Dobra polovica predstave izpred petih let je že slonela na video posnetkih. Septembra istega leta smo si predstavno ogledali tudi v goriškem Kulturnem domu in je tudi pri tukajšnjih gledalcih naletela na odličan sprejem. Posnetke iz gledališke zgodbe o bratih Rusjan, ki ji je bila avtorica in režiserka Neda Rusjan Bric, je Jasna Hribernik nadgradila in filmsko dogajanje postavila v arhitekturo gotске cerkve v Kostanjevici na Krki z namenom, da bi prikazala Edvardov notranji svet, je po koncu goriške projekcije povedala režiserka filma. Dodala je, da sta se s kolegico-scenaristko odločili za film ob spoznanju, da je sleherni gledališki predstavi usojena pozaba. S filmom je drugače. Film ostane.

Na odru in v filmu igrata Ivan Peternej - Edvard in Robert Prebil - Jože-Pepi Rusjan, ki sta se po koncu projekcije tudi sama predstavila občinstvu, a sta bila skopih besed. Kakor na odru tako tudi v filmu pa se dogajanje vrti okrog nenavadnega stroja - »hotela sem, da spominja na Baltazarjev stroj,« pravi Neda Rusjan Bric -, ki je predmet vročih debat med bratoma Rusjan. Iz njih izstopajo neizmerna Edvardova vnema ter Jožetovi dvomi in mestoma celo omahljivost. Pogosta trditve »Sva ali nisva Rusjana!« pa jima je dajala nov elan v želji po osvajanju neba. V filmu nastopajo še tri osebe: pianistka srednjih let, njena zasanjana hči, nesojena režiserka, in v Argentini živeči Jožetov sin Ado. Pretresljivo je zlasti Adovo pričevanje o očetu in o stricu, ki ga ni nikoli spoznal. (vip)

Brata Rusjan v filmu (zgoraj) ter igralca z Jasno Hribernik in Nedo Rusjan Bric

GORICA Nastopil čas za pravljico

V Feiglovi knjižnici se začne nov ciklus pravljic: 13. in 27. januarja ter 10. februarja bodo potekala tri srečanja, med katerimi bodo otroci prisluhnili zgodbi »Čas za pravljico«. Pripovedovalka in animatorica Martina Šolc bo predstavila knjigo o lačni lisici, ki želi pojesti gos, in iznajdljivi goski, ki si življenje rešuje s pripovedovanjem pravljic. Literatura, domišljija

TRŽIČ - Tatvine Po kolesih še navtični motorji

Tokrat jim ni uspelo, kolesarji pa so čedalje bolj zaskrbljeni. V Laškem tatovi vztrajajo pri vlomih, ki se zadnje čase v Štarancu in Trziču vrstijo kot po tekočem traku. Da bi sile javnega reda spodbudili k ukrepanju, so predstavniki kolesarskega združenja BisiachiInBici včeraj priredili javni shod v Trziču, ki se ga udeležilo okrog 60 ljudi. V noči s petka na včerajšnji dan so tatovi ponovno skušali vstopiti v stanovanje v Štarancu, ki so ga pred štirimi meseci že obiskali. Takrat so lastniku odnesli kolo, ki pa ga je kmalu zatem našel na bližnji njivi skupaj z drugimi ukradenimi kolesi. Tokrat so neznanci vlomili v klet in skušali vstopiti v stanovanje, lastnik pa jih je slišal. Ko je začel kričati, so nezadržani gostje pobegnili. Praznih rok pa niso odšli tatovi, ki so v noči s petka na včerajšnji dan vlomili v trgovino Motor-marine v Ulici Boito v Trzilu. Ukradli so pet ali šest navtičnih motorjev v skupni vrednosti 20.000 evrov.

in pravljice niso koristne le, ker odganjajo dolgčas, temveč lahko spreminjajo življenje na tisoč in en način. Mogoče nam ne streže po življenju lisica, temveč vse bolj sivi svet, v katerem ni dovolj prostora za besedo in sliko. Pravljice pa lahko pomagajo tako, da spodbujajo pozornost, jezikovni razvoj, krepijo miselne sposobnosti in zmoglost komunikacije ter ustvarjajo svet, v katerega se lahko zatečemo, ko se nam zdi realni svet preveč dolgočasen.

Teja Pahor

KNJIŽEVNOST - Boris Pahor ob stoletnici rojstva francoskega pisatelja

Albert Camus stoletnik in sodobnik

Tržaški pisatelj Boris Pahor v intervjujih in na javnih srečanjih rad citira Alberta Camusa, njegov roman *Uporni človek* je celo med njegovimi najljubšimi knjigami. S francoskim intelektualcem imata marsikaj skupnega, ne nazadnje tudi isto rojstno leto 1913. Ob lanski obletnici smo tržaškega pisatelja prosili za zapis o francoskem kolegu, ki ga danes z veseljem objavljamo.

Na letališču v Münchnu, ko sem ob vrnitvi iz Bruslja čakal zvezo za Trst, sem bil neodločen, katerega izmed listov, ki so bili v čakalnici na razpolago, naj si vzamem. Ker vsi so imeli na naslovni strani fotografijo Alberta Camusa, ker je bil tisti dan, 7. novembra 1913, njegov rojstni dan. In vsak list je imel poleg fotografije v mastnih črkah naslov, od katerih je bil najbolj viden tisti, ki je trdil, da gre za pisatelja, ki nam je vzel Boga. Tako da sem takoj poklical na pomoč metafizično izjavo v *Upornem človeku*, da namreč odklanja človekov položaj na svetu in sploh celotno stvarstvo in da se upira Bogu Starega Testamenta.

Da, to veš, a hkrati, ko se s časnikom v roki vračam k svojemu sedežu, ugotavljam, kako številni so pasusi v pisateljevih delih, kjer gre za pravo hozoano življenje vključno z esejem o Sifozovem mitu, kjer sklone, da si je treba kljub vsemu predstavljati Sifiza srečnega, ker že sam boj v stremljenju k višjemu radosti človeško srce.

Listal sem težek sklop strani in obnavljal svoj sanatorijski čas, ko sem Camusova dela bral v izvirniku, še posebno njegovo Kugo, ki je na svoj način tolmačila človeško družbo, ujeta v zlo neskončnega pogina.

Tako zamišljen sem zdaj v sobici hotela Izvir in skušam najti način ob simpa-

Albert Camus (1913 - 1960) na posnetku Henrija Cartier-Bressona

ARHIV

tnem prenosnem pisalnem stroju, ki pa me ves čas spravlja v nejevoljo, ker ima nekatere pomembne črke nameščene drugače kot v starem in zvestem Remingtonu. Zamišljen, ker ne vem, kako prikazati pisatelja, da ne bom izpustil česa pomembnega, ko pa je v vsem pomemben, tudi ko se ti prvi trenutek to ne zdi. Tako je bilo, na primer, ko sem bral njegovega *Tujca*.

Nisem razumel, zakaj imajo to delo za izjemno, ko pa prikazuje človeka, ki nekako živi brez smisla in je obsojen na smrt, ker je nesmiselno streljal in ubil arabskega človeka. Pomemben je drugi del dela s procesom in obsodbo, ki se razvijata nekako v očitni absurdnosti, medtem ko se obsojenec uveljavlja kot odpornik pri odklanjanju pomoči od duhovnika ter fizičnim napadom človeka, ki se mu vsiljuje. Camus pri tolmačenju svojega hotenja nek-

je celo izjavljala, da je njegov obtoženelec lahko tudi »edini Kristus, ki ga naša družba zasluži«. Vsekakor je Camus naš pisatelj, naš v tem smislu, da je že zelo mlad skusil težave življenja, saj mu je štiriindvajsetleten oče umrl v spopadu na Marni, kot otrok in dijak je imel težave s šolanjem, kasneje se je lotil raznih poklicev, da si je preskrbel šolnino, sodeloval pri naprednih gibanjih, takó z rezistenco, kjer je nastopal s članki z značilnim ostrim in napadalnim slogom.

Poleg prozskih del so pomembni njegovi številni zapiski in dramska dela, v katerih je Camus obravnaval politično protidiktatorsko problematiko, kot v drami *Pravični in v Kaliguli*. Velikega pomena so, kar je v zvezi z razvojem alžirskega vprašanja, usoda samega Alžirja, kjer se je Camus rodil in se je, kot sovražnik zgodovi-

ne, upiral nujnosti ločitve od Francije. To se pravi, da ni doživel njene samostojnosti, ker je podlegel v avtomobilski nesreči 4. januarja 1960. leta, ko sta skupaj z založnikom treščila v platano. Zanimivo je, da je bila v aktovki nedokončana pripoved, ki je kasneje izšla kot torzo pod naslovom, ki ga je sam določil *Le Premiere Homme*, *Prvi človek*. Gre za zelo pomembno delo, za roman, v katerem pisatelj v tretji osebi opisuje iskanje podobe svojega očeta, obišče njegov grob, obenem pa z veliko nežnostjo obnavlja tudi podobo svoje matere ob 24-letnem očetu, medtem ko je on, njegov sin, štiridesetleten možki.

Zaključil bi z navedbo nekaj stavkov izrečenih v govoru ob prejemu Nobelove nagrade decembra 1957. leta. Pisatelj tedaj tolmači, da si umetnik najde mesto nekako na pol poti med lepoto in skupnostjo, ker je na strani tistih, ki so v zgodovini nji podložni, je namreč zavezan dvema zahtevama: resnici in svobodi, biti v službi tema dvema vrednotama je veličina njegovega poklica. Dvoje težkih prizadevanj mora biti zmeraj aktivnih: odklon laži o tem, kar veš, in odpor proti zatiranju. »Potrebno je, da si ustvariš način življenja v dobi katastrof.« Zato, da pomaga na novo ustvariti svet. Ampak pisatelj ni pridigar o čednostih, resnica je skrivnostna, izmuzljiva, zmeraj jo moraš zavzeti, svoboda je nevarna, tako težavno jo je živeti, kot je navduhujoča. Odgovorni pisatelj ne pozabi ponižanih.

Vsekakor gre za avtorja, ki je zagovornik mediteranskega duha dialoga, ljubitelja morja, sonca in grške lepote, gre za avtorja, ki bi moral imeti častno mesto v evropski šoli.

Boris Pahor

Kdo je Albert Camus?

Pisatelj, filozof, novinar in upornik, ki se je rodil 7. novembra 1913 v takratni francoski koloniji Alžiriji in velja za Jean-Paulom Sartrom za najpomembnejšega predstavnika francoske in celo evropske eksistencialistične smeri v književnosti.

Mislec, ki velja tudi za edinega pravega predstavnika filozofije absurda.

Pisatelj, ki je leta 1957, kot najmlajši nagradenec doslej, prejel Nobelovo nagrado za literaturo.

Novinar z diplomom iz filozofije, ki je začel svoje spise objavljati v časopisu *Paris-Soir* in med 2. svetovno vojno aktivno sodeloval v odporišnem gibanju. Do leta 1947 je urejal glasilo *Le Combat*, po vojni pa deloval tudi kot režiser, lektor in dramaturg pri založbi Gallimard. Umrl je v prometni nesreči, ko sta se z založnikom in prijateljem Michelom Gallimardom vračala v Pariz.

Eksistencialistični pisatelj, ki je bistveno vplival na povojno evropsko duhovnost, a bil tudi izrazit idealist in moralist. Četudi je človekovo bivanje označil samo po sebi za absurdno, je temeljni smisel našel v predanosti sočloveku, v solidarnosti in uporu posameznika proti nesmislu, krivici in nasilju.

Avtor prozskih del *Tujec* (1942), *Mit o Sifizu* (1942), *Kuga* (1947), *Uporni človek* (*L'homme revolte*, 1951), *Padec* (*La chute*, 1957), *Izgnanstvo in kraljestvo* (*L'exil et le royaume*, 1957), *Dnevniški zapiski* (*Carnets*, 1935-1951) in *Članki* (*Actuelles*, 1958). Večina del je bila prevedena v slovenščino, pred nekaj tedni tudi njegov prvi roman *Srečna smrt*, ki je v izvirniku, z naslovom *La Mort heureuse*, prvič izšel leta 1971.

Avtor dram *Obsedeno stanje* in *Kaligula*, ki jo v režiji Vita Tauferja tačas igrajo na odru ljubljanske Drame. (pd)

OPERNO GLEDALIŠČE VERDI - Natančna a premalo poetična izvedba

Ples v maskah odprl sezono

Arhaični obred ali kulturni dogodek, kaj pomeni dandanes otvoritev operne sezone? Priložnost za razkazovanje elegantnih oblek, za srečanje med bolj in manj uglednimi meščani, nekaj krznenih plaščev, ki so kljub sorazmerno mili temperaturi greli dame, v parterju in drugod pa polno mladih študentov italijanskih in slovenskih šol, ki jim dogovor med gledališčem Verdi in Občino omogoča prost vstop ... Potem pa čar opere, ki žal postaja v našem mestu vedno bolj redke dogodek, zato se ga lahko veselimo ne glede na umetniški izid.

Med Verdijevimi operami ima *Ples v maskah* veliko adutov, čeprav ni nikoli dosegla popularnosti tako imenovane ljudske trilogije, ki je nastala nekaj let prej. Skladatelju je libretto pripravil Antonio Somma, sicer dokaj cenjen sodelavec, nikakor pa ne vrhunski poet, saj so nekateri njegovi verzi - naj omenimo samo »slušim stopinje neusmiljenih korakov« - postali tarča posmehovanja. Kljub strogim navodilom, ki jih je Verdi narekoval svojim sodelavcem, je Somma tako pesniško kot dramaturško zaostal za kolegi, kot lahko ugotovimo ob nekoliko preveč izumetničenem besedišču in nekaterih prizorih, ki dramsko niso najbolj prepričljivi.

Imamo pa vsaj tri vrhunce, od prelepega dueta med Riccardom in Amelio, prizora z vedeževalko Ulrico in pretresljivega finala, zraven pa več

Prizor iz postavitve Verdijevega *Plesa v maskah*, ki letos odpira operno sezono v Trstu

PARENZAN VISUALART

primerov Verdijeve genialnosti, kot je umor med plesom v maskah, da ne omenimo dialektičnega vstopanja zboru v živahnem kontrapunktu ... V operi se drama prepleta s komedijo, sicer trpko, kajti čustva protagonistov so podvržena neusmiljeni igri usode, ki jih potisne v brezizhodno tragedijo.

Težko je obdržati ravnovesje med tako raznolikimi elementi in Gianluigi Gelmetti je tudi tokrat pokazal, da odločno nagiba v smer mišičastega muziciranja, kar pomeni vodstvo s trdno roko, ki se ne rada uklanja romantiki in čustvenemu tre-

petanju. Škoda, kajti v takem okviru si pevci ne morejo privoščiti poetičnega oblikovanja, in podobne omejitve veljajo tudi za orkester, ki je svojo vlogo odigral profesionalno neoporečno, čustveno pa premalo izrazito. Res je težko biti vrhunski operni pevec: vokalne kvalitete se niso vse, kajti tudi ob najbolj dovršenem petju ostanemo neprizadeti, če se interpret ni popolnoma poglobil in poistovetil z vlogo: tenorist Gianluca Terranova - Riccardo ima čvrst in zvoneč glas, ki pa ne pozna nežnejših odtenkov, zato pa za blesti v slogu stare tradicije, ko je ob-

činstvo dodelilo aplavze glede na dolžino in jakost visokih not ... Vlogo Amelie je interpretirala sopranistka Rachele Stanisci, ki nas je večkrat razveselila z občutenim fraziranjem, nekaj pomislekov pa je izzval njen odrski nastop, ki je izpadel v slogu nemih filmov iz dvajsetih let prejšnjega stoletja. Zdi se čudno, da sorazmerno mlad režiser kot Massimo Gasparon obuja zaprašene kalupe, v glavnem pa je odrsko dogajanje steklo z neoporečno logiko. Zelo pomembno vlogo Renata, prevaranega moža in prijatelja, ki jo je Verdi poveril baritonistu, je pel

Aris Argiris, ki je v zadnjem trenutku nadomestil obolelega Devida Cecconija: tudi tu smo pogrešali intimno podoživljanje tragedije, ki se ji je pevec približal le proti koncu opere. Najbolj prepričljiv lik je izklesala mezzosopranistka Mariana Pentcheva, čarovnica in vedeževalka Ulrica, lepo pa se je odrezala tudi koloraturna sopranistka Sandra Pastrana v vlogi Oscarja. Pevsko zasedbo so dopolnili Dario Giorgele, Giampiero Ruggeri, Giacomo Selicato, Dax Velenich in Roberto Miani.

Zbor, ki ga pripravlja Paolo Vero, je bil tokrat dovolj natančen in ubran, lep okvir so bile scenografije, ki jih je izdelal pokojni Pierluigi Samaritani: nekateri kostumi so bili preveč kričeči, kar se nam je zdelo čudno, saj je pokojni mojster ljubil pastelne barve in je rad uporabljal tančice, ki so slikam vtisnile čarobne odtenke, lepo pa se je izkazal light designer Andrea Borelli. Koreografije, ki jih je pripravil Roberto Maria Pizzuto, se nam ne bodo vtisnile v spomin, razen prizora z vedeževalko, ki je imel dober čarobni naboj.

Postavitev, ki je nastala v koprodukciji z gledališčema iz Parme in Modene, je na premieri doživela zelo topel sprejem: lepo je bilo videti tudi orkester, ki je na odru delil aplavze in cvetje z vsemi oblikovalci. Ponovitev do sobote, 18. januarja.

Katja Kralj

SKGZ - Seja deželnega tajništva

O teatru, knjigarni, NŠK in deželni posvetovalni komisiji

TRST - Vloga Slovenskega stalnega gledališča, potreba po spremembah njegovega statuta, rešitev Tržaške knjigarne in prigode Narodne in študijske knjižnice so bile samo nekatere izmed tem, ki so zaznamovale sejo deželnega tajništva SKGZ. Slišati je bilo na primer mnenje, da bi bilo morda z nekaterimi spremembami statuta boljše nastaviti bodoče delo SSG, ki je eno najeminentnejših izrazov naše kulturne ustvarjalnosti. Dejstvo, da je gledališče izraz tako slovenske narodne skupnosti kot krajevnih javnih uprav, lahko predstavlja dodatne priložnosti za njegovo vsestransko uveljavitev tudi v širšem obsejnim kontekstu. Potrebno pa je primerno nastaviti tudi notranje delo in odpraviti vse interference, ki so v zadnjem času postavile nekoliko v ozadje kakovost ponudbe naše gledališke hiše. Predsednik Rudi Pavšič je pisal vodstvu SSG glede vprašanja imenovanja novega umetniškega vodstva, ki ga mora po mnenju SKGZ določiti nov upravni svet SSG. V dopisu je omenil specifične vloge, ki naj jih imajo v teatru krovni organizaciji in Društvo slovensko gledališče na eni ter javne uprave na drugi strani. SSG mora namreč ohraniti svoje značilnosti in ostati izraz slovenske narodne skupnosti, javne uprave pa ga morajo podpirati, saj je teater del Trsta, deželne stvarnosti ter vsega slovenskega prostora.

Na seji so se zaustavili tudi pri kadrovskih vprašanjih, ki zadevajo vodstvo SSG in mesto novega predsednika

upravnega sveta, saj bo potrebno primerneje definirati pristojnosti vodstva in operativne ekipe, ki so se včasih prepletale. Svoje predloge bo SKGZ iznesla na pristojnih mestih in z ostalimi partnerji iskala potrebna soglasja.

Vodstvo krovne organizacije se je seznanilo s potekom pogajanj za rešitev vprašanja Tržaške knjigarne in podprlo predlog zainteresiranih založb in posameznikov, da bi si tudi SKGZ v prvi osebi prizadevala za ugoden razplet in morebitno pomoč. O vprašanju TK je tekla beseda tudi v Ljubljani ob srečanju vodstva SKGZ s predsednico Vlade RS Alenko Bratušek, članicami stranke Pozitivna Slovenija ter ministrico za Slovence v zamejstvu in po svetu Tino Komel. Povedano je bilo, da TK ne moremo obravnavati le kot trgovsko podjetje, temveč kot pomembno kulturno središče v mestu.

SKGZ izraža zadovoljstvo nad delom in dosežki Narodne in študijske knjižnice ter je prepričana, da bo nov upravni svet nadaljeval uspešno pot, ki jo je začelo dosedanje vodstvo in je med drugim privedla do uradnega odprtja dela prostorov Trgovskega doma v Gorici.

Predsednik Pavšič je pozitivno ocenil priprave na osrednjo proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku, ki bo v nedeljo, 9. februarja, v tržaškem Kulturnem domu. Izvedba prireditve je bila zaupana Zvezi slovenskih kulturnih društev, ki je povabila k sodelovanju Glasbeno matico, SSG in Slovensko prosveto. Ravno tako se je pred-

sednik SKGZ pohvalno izrekel o delu Komisije za priznanja, ki je imela nalogo evidentirati letošnje nagrajence.

Več časa so člani deželnega tajništva posvetili oceni predloga porazdelitve 739.000 evrov s strani Deželne uprave slovenskim ustanovam in organizacijam. O tem sta poročala člana deželne komisije Dorica Kresevič in Rudi Pavšič, ki sta se pri glasovanju predloga deželnih uradov glede porazdelitve sredstev vzdržala. Razloge za njuno vzdržanje bo SKGZ posredovala javnosti v prihodnjih dneh.

Deželni posvetovalni komisiji je konec lanskega leta zapadel mandat in v teku so priprave za sestavo nove. Po mnenju SKGZ bi bilo potrebno primerneje preveriti pristojnosti tega organa, ki ne more ostati zgolj »spremljevalec« odločitev, saj mu deželni zaščitni zakon ponuja večje pristojnosti. O tem je Pavšič podrobno spregovoril že na prvi Deželni manjšinski konferenci v Gorici. Ne gre namreč pozabiti, da so sredstva iz zaščitnega zakona namenjena manjšinski stvarnosti in zato bi bilo primerno, da bi slednja imela večjo vlogo pri njihovi porazdelitvi. Morda bi kazalo tudi nadgraditi zakonodajo, ki obravnava vlogo in pristojnosti Deželne posvetovalne komisije. SKGZ je že predlagala Deželi imena svojih predstavnikov za sestavo nove posvetovalne komisije - to so Luigia Negro in Jole Namor za vidensko pokrajino, Rudi Pavšič in Livio Semolič za goriško ter Dorica Kresevič in Marino Marsič za tržaško.

Razcvet višinskih del v oddaji Alpe Jadran

TRST - Bogata plezalska in jamarška tradicija je v Trstu odigrala ključno vlogo pri razvoju prvih večjih podjetij za višinska dela v Italiji. Kar je bilo pred skoraj tridesetimi leti izjema, je danes nadvse popularen posel v polnem razcvetu. Prispevek o višinskih delavcih na Tržaškem, ki ga je v produkciji Slovenskega programskega oddelka Rai pripravila Deva Pincin, bo nočjo uvedel prvo letošnjo epizodo oddaje Alpe Jadran. V nadaljevanju bodo gledalci odkrivali fototerapijo in njene terapevtske učinke za ljudi z gibalnimi omejitvami, odkrivali obnovljene znamenitosti istrskega mesteca Bale ter obiskali največji sladkovodni akvarij v Evropi ob reki Tisi na Madžarskem. Po vmesniku s kulturnimi novičkami iz srednjeevropske stvarnosti, bosta na vrsti reportaži iz Južne Tirolske o naraščajočem številu strojevodkinj in starejših udeležencev tečajev s tabličnimi računalniki. Iz Hrvaške bodo nato poročali o prvi ekološki kokošji farmi proste reje, kjer privesejo, da so kokoši nadvse zdrave, predvsem pa srečne. Oddajo bo zaključila zgodba o bavarskem izdelovalcu starorimskega orožja. Januarski Alpe Jadran bo nočjo ob približno 20.50, s ponovitvijo v četrtek, ob istem času.

VIDEM - Demokratska stranka

Renzo Travanut odhaja »Nastopil je čas mladih«

VIDEM - Sedanj tajnik Renzo Travanut na februarjskem kongresu ne bo več kandidiral za tajniško mesto deželne Demokratske stranke. Nekdanji predsednik deželne odbora je prevzel stranko v Furlaniji-Juljski krajini po izvolitvi Debore Serracchiani za predsednico Dezele. »Napočil je čas mladih,« je ob napovedi odhoda podčrtal Travanut, ki upa v resnično, a obenem tvorno predkongresno soočenje.

Novi deželni tajnik (ali tajnica) bo najbrž iz kroga pristašev vsedržavnega tajnika Mattea Renzija, ki je na zadnjih primarnih volitvah močno prevladal tudi v naši deželi ter v vseh štirih pokrajinah. S tem v zvezi se govori o možni tajniški kandidaturi furlanskega poslanca Paola Coppe, ki ni zanikal zanimanja za to funkcijo, za kandidaturu pa se menda ogreva tudi goriški deželni svetnik Danilo Moretti.

DSI - Jutri ob 20.30 v Peterlinovi dvorani

Legenda slovenskega športa, košarkar Ivo Daneu

TRST - Društvo slovenskih izobražencev in Združenje slovenskih športnih društev v Italiji v sodelovanju s KUD Apokalipsa iz Ljubljane vabi jutri ob 20.30 v Peterlinovo dvorano v Ulici Donizetti na srečanje z legendarnim slovenskim košarkarjem Ivom Daneuom.

Daneu je legenda košarke tako v Sloveniji kot v svetu. Svojo košarkarsko pot je začel v Mariboru, kjer je med letoma 1949 - 1956 igral za Branik, nato je v Ljubljani igral v klubu AŠK Olimpija, s katerim je v letih 1957, 1959, 1961, 1966 in 1970 osvojil naslov prva-

kov jugoslovanske lige. Z jugoslovansko reprezentanco je med letoma 1956-1970 odigral 209 mednarodnih tekem in na evropskih ter svetovnih prvenstvih osvojil bronasto in srebrne medalje, višek košarkarske kariere je dosegel z zlato medaljo leta 1970 na prvenstvu v Ljubljani, ko je Jugoslavija v odločilni tekmi premagala ZDA. Bil je tudi proglašen za najboljšega športnika Jugoslavije leta 1967. Aktivno je tudi stopil v politiko in leta 1990 v slovenskem parlamentu predlagal plebiscit o samostojnosti Slovenije. Leta 2007 je bil sprejet v Mednarodni košarkarski hram slavnih.

Z Ivom Daneuom se bo na večer v DSI pogovarjal časnikar Sergio Tavčar. Večer bo

Platnica knjige

vodil urednik KUD Apokalipsa Primož Repar, ki je leta 2013 izdal esej Marjana Rožanca Demon Ivo Daneu. Eseg, ki je nastal v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, odkriva preko košarkarskega sveta Ivo Daneua pomene globokega duhovnega smisla, razkriva obup sodobnega človeka v svetu, kjer tovarištvo zamenjuje neizprosni boj vseh proti vsem.

V SPOMIN - Kolegica in prijateljica slovenskih šolnikov

Viljana Lukas

Na Ministrstvu za šolstvo v Ljubljani je skrbela za zamejsko šolstvo

V jesenskem času preteklega leta nas je zapustila vrsta šolnikov, ki so sooblikovali slovenski šolski prostor v Italiji. Poslovali smo se od ravnatelja in profesorjev, ki so se po uspešnem delovanju že upokojili, od profesorja, ki je tako nepričakovano odšel sredi polnega delovnega utripa. V novembru pa smo se v njeni rojstni Izoli poslovili tudi od Viljane Lukas, ki je bila kot vodja službe za mednarodno sodelovanje na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport RS, soudeležena pri pomembnih korakih urejanja mednarodnih odnosov med Slovenijo in Italijo pri vprašanju šolstva obeh manjšin.

Viljana Lukas je bila po študiju italijanščine in francoščine na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani nekaj časa zaposlena v založništvu in na Osnovni šoli Majde Vrhovnik v Ljubljani, nato pa je do upokojitve delala najprej na Republiškem komiteju za vzgojo in izobraževanje in po osamosvojitvi Slovenije na šolskem ministrstvu. Zaupana ji je bila skrb za podporo šolstva manjšin v Sloveniji in slovenskih skupnosti v zamejstvu. Slovenija se je po osamosvojitvi na področju šolstva in znanosti vključevala v mednarodne povezave in Viljana Lukas je z znanjem in z izkušnjami, s poznavanjem mednarodnega okolja ter s sposobnostmi motiviranja in povezovanja znala stskati mrežo sodelovanj med svetovnimi in evropskimi institucijami ter med institucijami in šolo v RS. Slovenija je bila zato tudi vključena v vrsto mednarodnih institucij, vrhunec strokovnega dela Vilja-

ne Lukas pa so bile nedvomno priprave na predsedovanje Sveta Evropske unije in predsedovanje EU 2008, ko je s timom sodelavcev predsedovanju dala lastno vsebino in posebno noto; bila je tudi pobudnica redne konference ministrov za izobraževanje Sveta Evrope, leta 2010 je bila v Ljubljani, še po upokojitvi pa predstavnica Sveta Evrope v upravnem odboru centra Henrika Wergelanda za spodbujanje medkulturnega razumevanja, človekovih pravic in demokratičnega državljanstva v Oslu.

Leta 1995 je Viljana Lukas vodila delegacijo, ki je urejala medsebojne odnose med Slovenijo in Italijo pri vprašanju šolstva obeh manjšin. Po mučnem usklajevanju besedil je prišlo do preboja v urejanju medsebojnih odnosov in pod vodstvom Viljane Lukas je bil sprejet zapisnik o sodelovanju, ki je še danes temelj pri vedno boljšem čezmejnem sodelovanju šolskih in strokovnih institucij.

Sredi priprav na izvedbo mednarodne delavnice v Ljubljani pred letom dni smo pogrešali njeno sodelovanje, saj zaradi boleznih ni mogla biti prisotna; leto kasneje pa smo sodelavci in znanci, tudi predstavniki slovenskega šolstva v Italiji in v Avstriji, v sončnem novembrskem vetrovnem opoldnevu žalostni v njeni rojstni Izoli ob slovesu razmišljali, da smo ostali brez kolegice, ki smo jo cenili in z njo radi in odlično sodelovali, zdaj pa ostaja v naših mislih in spominih.

Andreja Duhovnik Antoni

PORDENON - Radioaktivnost na območju Cellina-Meduna

Sevanje na poligonu

Gibanje 5 zvezd zahteva pojasnila in ukrepe rimske ter deželne vlade

PORDENON - Poslanca Gibanja 5 zvezd Aris Prodani in Walter Rizzetto sta v parlamentu opozorila na radioaktivnost na vojaškem poligonu Cellina-Meduna pri Pordenonu. Sklicujeta se na podatke deželne agencije za okolje ARPA, ki je decembra na 4 od 8 starih tankov, ki so jih uporabljali kot tarče obstreljevanja, ugotovili visoke koncentracije radioaktivnega izotopa torij 232. Šlo naj bi

za posledice rabe raket Milan v obdobju 1986-2003. Poslanca zahtevata od ministra za obrambo Maria Maura in ministra za okolje Andree Orlando pojasnila in ukrepe za sanacijo tega in drugih vojaških območij brigade Ariete v FJK, ki so onesnažena tudi s težkimi kovinami. V treh od osmih vežbališč so namreč ugotovili visoke koncentracije kadmija, antimona, svinca, cinka, bakra in vanadija.

Zakaj izobraževanje na področju komercialnih dejavnosti in turizma?

Turizem je eden od največjih ekonomskih in družbenih fenomenov današnjega časa, ki posega na številna področja življenja. S svojimi številnimi ugodnimi vplivi na gospodarski, družbeni in socialni razvoj ter pomembnimi ekonomskimi učinki je ena izmed najpomembnejših gospodarskih panog ter eden izmed glavnih dejavnikov nacionalnega in regionalnega razvoja v Italiji, Sloveniji in v Furlaniji Julijski Krajini.

Turizem se razvija in ima priložnost tudi v času globalne krize, saj ni le gospodarska dejavnost, temveč način življenja. V turizmu so vključene številne gospodarske in negospodarske dejavnosti, je trg za domače proizvode in daje nova delovna mesta. Potenciali za nadaljnji razvoj turizma so veliki.

Izbira šole za nadaljnji študij je v veliki meri posledica družbenega ozračja in javnega mnenja, mnenja staršev, pa tudi gospodarskih in socialnih razmer v državi.

Čeprav so bili v zadnjih nekaj letih s prenovo doseženi vsebinski premiki v poklicnem izobraževanju (posodobitev izobraževalnih programov, ...), se še vedno soočamo s stereotipi o poklicih in precenjenosti splošne poti v izobraževanju. Predvsem pa s spremembo nekaterih temeljnih vrednot, ki mlade odvrčajo od misli po možnosti čimprejše zaposlitve s pridobljenimi poklicnimi in strokovnimi kompetencami.

Srednješolci, ki zaključijo slovenski nižji šoli v Gorici in Doberdobi se večkrat kljub nižji uspešnosti raje vpisujejo na liceje in nato izberejo netehnični študij.

Čeprav so dijaki dovolj informirani o možnostih šolanja za poklic, je na splošno ugled poklicnega izobraževanja nizek.

Naša šola usposablja za poklice na turističnem in komercialnem področju. Dijakom zagotavlja preizkušeno izobraževalno ponudbo s ciljem, da bi bili po končanem študiju čim bolj strokovno podkovani. Pripravlja jih na samostojno opravljanje poklica, ki ga morajo biti večji takoj po državnem izpitu, ter navaja jih na delo okolju, ki slovi na iskrenosti in zaupanju. Takšen pristop predstavlja veliko dodano vrednost za mladega človeka, ki se po maturi zaposli, pa tudi za tistega, ki ubere univerzitetno pot v Italiji ali Sloveniji. Prednost šolanja je več tedenska delovna praksa v turističnih podjetjih, uradih, ustanovah, trgovinah, ki jo dijaki opravljajo v 3., 4. in 5. letniku; v minulih letih so prakso uspešno opravljali na Goriškem, v Sloveniji, pa tudi v Angliji, Nemčiji in Španiji.

Praktično znanje pridobivajo dalje pri laboratorijskem pouku, zagotovljeno jim je tudi ustrezno znanje za opravljanje izpita ECDL (Evropsko računalniško spričevalo). Na naši šoli

že med lanskim šolskim letom začel delovati izpitni center ECDL, ki je sedaj polnopravno vključen v mrežo pooblaščenih izpitnih centrov. Gre za mednarodno izobraževalno iniciativo, ki je namenjena širjenju primerljive računalniške pismenosti po vsem svetu. Dijaki in šolsko osebje, pa tudi zunanji interesenti, lahko pri nas pridobijo Evropsko računalniško spričevalo (European Computer Driving Licence). S tem spričevalom, ki je priznано v vseh državah Unije, lahko dokažejo delodajalcu, da imajo potrebno znanje in usposobljenost za delo z računalnikom. Na nekaterih evropskih univerzah je tako spričevalo že obvezno za absolvente določenih študijskih smeri, v mnogih državah pa učitelji lahko poučujejo na srednji šoli le, če so opravili ta izpit.

Poleg strokovne izobrazbe, h kateri sodijo obiski podjetij in raziskave na terenu, šola zagotavlja tudi humanistično in literarno znanje, ki ga dopolnjujejo z obiski turističnih sejmov, razstav, gledaliških predstav, s šolskimi izlety, s predavanji in delavnicami s področja zdravstvene vzgoje ter zgodovine umetnosti. S posebno pozornostjo negujejo odnose med dijaki in učnim osebjem.

Po petletnem študiju dijak zna samostojno uporabljati računalnik in programsko opremo ter sodobne tehnološke pripomočke komuniciranja, zna pisno in ustno komunicirati v slovenščini, italijanščini, angleščini ter v srbskem in hrvaškem jeziku, pozna osnovne in predpise pisarniškega komuniciranja in poslovanja, poslovnega komuniciranja, osnove stikov z javnostmi in poslovni bonton, pozna osnove finančnega in knjigovodskega poslovanja ter denarno-gotovinsko in negotovinsko poslovanje, usposobljen je za organiziranje gostinskih in turističnih storitev v hotelskih recepcijah, agencijskih poslovalnicah, turističnih uradih in pisarnah, v informacijskih uradih ipd., pozna načrtovanje in organizacijo dela ter se zna prilagajati spremembam in skrbeti za nadgrajevanje strokovnega znanja.

Po opravljenem državnem izpitu se dijak lahko zaposli kot operater na turističnem področju v velikih in malih podjetjih, kot prodajalec v trgovini in drugih storitvenih podjetjih, uradnik v računovodstvu ali finančni operativni podjetij, uradnik v bančništvu in zavarovalništvu, uradnik v javnih zavodih, samostojni podjetnik, sodelavec v družinskih podjetjih ipd. Lahko pa nadaljuje študij na katerikoli fakulteti oz. na brezplačnih tečajih za specializacijo, ki jih nudi Evropski socialni sklad.

Profesorji stalno gradimo na kakovosti izobraževanja v luči koristi za posameznika in družbo. Zato preko številnih projektov in sodobnih načinov poučevanja, ki temeljijo na spodbujanju podjetnosti in inovativnosti mladih skušamo ponuditi več primernih podjetniških znanj. Vsebine in tehnike tako skušamo približati dijaku, kar podpira poznavanje poklicnega in strokovnega področja in povečuje njihovo motivacijo.

Povezovanje šola - delo

Za višje razrede je predviden delovni staž v bližnji okolici, pa tudi v tujini, kar je pri nas že ustaljena praksa in kot to sedaj narekujejo sodobni šolski učni načrti. Ob splošnih in strokovnih znanjih, ki jim jih nudi šola, se dijaki s tovrstnim praktičnim usposabljanjem seznanijo s svetom dela tako, da preizkušajo zaposlitev na različnih delovnih mestih. To je seveda odlična priprava na tiste izbire, ki bodo odločilno vplivale na njihovo življenje po opravljenem študiju na višji srednji šoli. Septembra so na štiritredenski praksi naše dijake gostila sledeča podjetja: Katoliška knjigarna Gorica, Exacta Nomos s.r.l. Gorica, Palace Hotel Gorica, Glasbena matica Gorica, ZSSDI Gorica, Kulturni dom Gorica, HIT - Hotel Sabotin Solkan, Supermarket Maxi Štandrež, CPG dd. Nova Gorica, Kompas Nova Gorica, FerroJulia srl Tržič.

Novosti in krepost (edinem v zamejst Poklicnem zavod dejavnosti - turis Ivan Cankar - Go

V drugem štirimesečju bodo dijaki ponovno pridobivali poklicne kompetence v realnem delovnem okolju, tokrat v sklopu posebnega projekta - vsi v prodajalnah.

Povezovanje šola - teritorij - turizem

PROJEKT: "Vino - nevarnost in priložnost"

Projekt se izvaja v drugem razredu. V sklopu projekta nudimo dijaku možnost, da si pridobijo in utrdijo teoretično in praktično znanje z usposabljanjem in delom na terenu.

Projekt se je začel meseca septembra, ko smo z dijaki obiskali kmetijo Fiegl. Aktivno smo se udeležili glavne dejavnosti na kmetiji, to je trgatve. Delo v vinogradu je bilo prijetno, grozdje smo dobro pregledali, tako da ni bilo težav z ločevanjem dobrih in slabih grozdov ter pecljev. Letošnja Chardonnay in Rebula sta bila zdrava in sladka, to smo sami preverili, saj smo ju tudi pokusili.

V spremstvu Martina Fiegla smo lahko spoznali, da je trgatve kar zapletena dejavnost. Grozdje mora priti do kleti čim manj poškodovano, zato smo ga v vinogradu nabirali v plastične zaboje. V kleti smo odkrili postopke predelave vina. Prvi od teh je pecljanje, nakar sok pretočijo v cisterno in temu sledi proces bistrenja. Po tem pa se začne postopek vrenja.

Dijaki so navdušeno zapustili kmetijo, z željo, da bi se še vrnili. Tako bomo v letošnjem šolskem letu v sklopu tega projekta še enkrat obiskali kmetijo, saj si bomo ogledali proces stekleničenja vina in tako uvedli temo marketinga in trženja vina, ki jo bodo poglobili v šolskih klopek pri gospodarskem poslovanju.

Projekt Več znanja za več turizma

Naš zavod že vrsto let sodeluje na festivalu »VEČ ZNANJA ZA VEČ TURIZMA«, in ob tej priložnosti smo lani prejel bronasto, predlani pa zlato priznanje.

Osnovni namen projekta »Več znanja za več turizma«, namenjena dijaku srednjih šol v Sloveniji in dijaku zamejskih višjih šol, je povezovanje formalnega izobraževanja v srednji šoli z delom v neformalnih oblikah, kar lahko pomembno prispeva k turističnemu razvoju kraja in lokalne skupnosti.

Dijaki in dijakinja izdelamo, na temo razvoja turizma raziskovalne naloge in kratek film, ki jih predstavimo na turistični tržnici - festivalu, ki se bo letos odvijal v Novem Mestu. Organizatorja pobude sta Turistična zveza Slovenije in Zavod za šolstvo RS.

Razpisana tema letošnjega festivala je Na zabavo v naravo. Dijaki moramo sami pripraviti nov turistični proizvod. Letos smo se odločili za turistični proizvod vezan na zgodovinski dogodek, ki je spremenil usodo celega sveta, prva svetovna vojna. Na kraški planoti se je med letoma 1915 in 1917 zvrstilo 12 bitk med italijanskimi in avstro-ogorskimi četami. Vse te dogodke lahko dandanes ponovno odkrivamo zahvaljujoč se muzejem na prostem in potem, ki vodijo po

ti na tvu in v FJK) u za komercialne tična usmeritev, orica

omeniti, da je grof Sigmund, okoli leta 1740, premestil sedež svoje družine v Podgoro in zgradil ob vznožju Kalvarije krasno palačo z vrtovi in sadovnjaki.

Nekje ob polovici 18. stoletja so goriški gospodje Ascoli spremenili svoj mlin v tovarno za papir in kasneje še filando v Stražicah. Tekom desetletij papirnica je naraščala, v njej je bilo zaposlenih veliko Podgorcev. Ob koncu 19. stoletja je bila podgorska papirnica največji tovarniški obrat v deželi.

Leta 1848 je Podgora skupaj s Pevmo, v sklopu občinske avtonomije, ustvarila novo občino. Po Vogriču in Kocjančiču je bil izvoljen za župana Anton Klančič, ki je županoval nepretrgoma 47 let. V teh letih se je Podgora razvila v pravo industrijsko središče, odprli so ljudsko šolo in kasneje še vrtec.

19. stoletje je prineslo tudi v Podgoro več svobode in narodne zavesti. Na kulturnem področju so delovala različna društva kot npr. Čitalnica, Sokol, Slovensko katoliško izobraževalno društvo in Orel.

Podgorsko papirnico, ki je bila povsem porušena med 1. svetovno vojno, je leta 1918 odkupil dr. A. Brunner in iz razvalin le-te zgradil veliko tekstilno tovarno, ki je leta 1923 dobila naziv Cotonificio Triestino Brunner S.A.. Industrijski objekt se je tekom let širil in obnavljal, tako da je bilo tu ob koncu 60-ih let zaposleno približno 2.300 delavcev.

V 70-ih letih tovarna je prišla v last družbe Cotonificio Bustese S.p.A in kmalu nato zaključila svoje delovanje zaradi krize, ki je prizadela to področje.

Danes se v prostorih bivše tovarne nahajajo razna podjetja in obrti. Eno od teh je podjetje Sphera, ki se bavi z reciklažo odpadniškega elektronskega materiala.

Dijaki smo med obiskom tega podjetja z velikim zanimanjem poslušali razlago vodilnih kadrov, ki so nam strokovno pojasnili potek in cilj njihovega dela, pokazali so nam razne stroje in vse varnostne ukrepe za primerno zaščito delavca in okolja.

Obiskali smo tudi bivšo pekarno Scorianz, ki jo sedaj upravlja podjetje Marušič. Tu nas je lepo sprejela prijazna uslužbenka Vanja, nekoč dijakinja naših šol, ki nam je strokovno opisala postopke za peko kruha in za pripravo drugih proizvodov. Dijaki smo z zanimanjem poslušali in postavljali vprašanja, marsikomu so se pri tem, zaradi mamljivega vonja, kar cedile sline.

Naš obisk po vasi se je zaključil na Sirkovi domačiji, ki proizvaja peneča vina. Sin Roman, ki je duša domačega podjetja, nam je izčrpno opisal proces pridobivanja žlahtne penine, ki ga prodajajo pod znamko Piè di Mont. Prijazna gospodinja Majda nas je pred odhodom še postregla z domačim prigrizkom.

Projekt: Spoznavanje turistične ponudbe na teritoriju Alpe - Jadran

Hrvaško zagorje in Zagreb – prijazno, čarobno in adrenalinsko

Dijaki smo se okviru načrtovanih dejavnosti udeležili poučne ekskurzije v Hrvaško Zagorje in Zagreb in sicer v torek, 10. in sredo, 11. decembra 2013. Ogleдали smo si: Gubčevo Gor. Stubico, romarsko središče Marijo Bistrica, muzej neandertalcev v Krapini, dvorec Trakošćan, Varaždin in Zagreb. Med potjo smo se ustavili v kompleksu Čatežkih term, kjer nas je sprejela vodja marketinga, ki nam je razkazala objekte ter razložila poslovanje kompleksa.

Kmalu zatem so nas prevzeli Zagorski hribi. Ti privlačijo in vabijo k mirnim trenutkom v naravi. Zagorje se odlikuje po številnih gozdovih, termalnih izvori in kulinarčnih dobrotah. Nihče ne ostane ravnodušen ob pogledu na brezmejno vinograde Zagorja, ki ležijo na prelepih zelenih obronkih. Zagorje je najbolj znano po enem od najpomembnejših svetovnih najdišč neandertalca, najdišču Hušnjakovo brdo, kjer so odkrili Krapinskega pračloveka. Zagorje je bogato z zgodovinskimi pripovedkami in ljudskimi legendami, s katerimi smo se seznanili pri pouku hrvaškega jezika. med pripravami smo se v šoli naučili o vodji kmečkega upora Matiji Gubcu in Gubčevi lipi na katero so ga obesili in je tako simbol zadušitve kmečke vstaje. Hrvaško Zagorje ima veliko izvirov termalnih voda, znanih že iz obdobja, ko so na teritoriju Hrvaške vladale rimske čete. Najbolj znani izviri so: Stubiške toplice, Tuheljske toplice, Varaždinske toplice in Krapinske toplice.

V preteklosti, ko je obstajala velika nevarnost pred Turki, je veliko prebivalcev pohitelo v varno okrilje Zagorja. Plemstvo, ki se ga je največ priselilo na zagorsko področje, je začelo graditi dvorce, med katerimi sta danes najbolj znana Trakošćan in Veliki Tabor. Posebej nas je prevzel večerni vzpon do romantično osvetljenega Trakošćana.

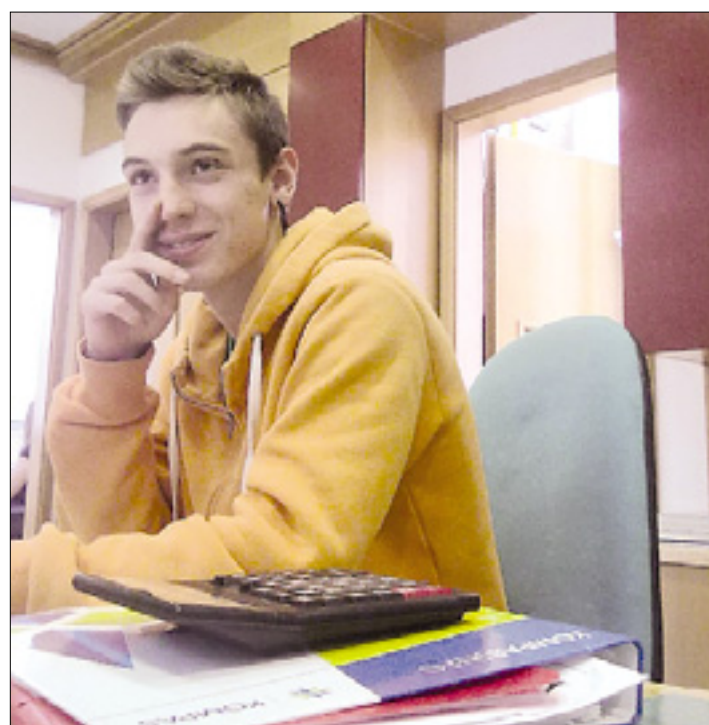
Naslednje jutro je bilo namenjeno ogledu hrvaške prestolnice. Zagreb je pomemben hrvaški turistični center, ne le zaradi tranzita, ampak tudi kot turistična destinacija. Mesto je leta 1994 praznovalo 900 obletnico obstoja. Zagreb ni bogat samo z kulturnimi in zgodovinskimi spomeniki, muzeji in galerijami, temveč ima obilo različnih modernih trgovin, poleg tega po ponuja različne restavracije ter športne objekte. Zagreb je center kongresnega turizma, ekonomskih in poslovnih dogajanj ter različnih sejmov. mesto ima bogato kulturno dediščino, ki izhaja iz prazgodovinskega obdobja in arheološke ostanke rimske kulture, ki so se ohranili do današnjih dni.

Še posebej smo bili navdušeni zaradi prazničnega vzdušja v mestu, nekateri pa tudi, ker smo predbožično turistično ponudbo mesta doživeli še na poseben način, saj smo lahko preizkusili tudi umetno drsališče.

Prenočevali smo v prijetnem mladinskem domu CHILLOUT HOSTEL v centru Zagreba. Kot se za smer našega študija spodobi, so nam mladi upravitelji predstavili poslovanje hostela.

Zavedajo se, da se turizem ne dela sam. Tako je bilo glavno sporočilo predavanja na povdanku hitre raste, ki je posledica strategije poslovanja z nudenjem številnih storitev mladim s formulo value for money.

Omenjene dejavnosti so seveda le del bogate vzgojno-izobraževalne ponudbe našega zavoda. Njen najvažnejši cilj pa je ta, da s posredovanjem življenjskih in kulturnih vrednot spodbuja osebno rast dijakov v zanje prijaznem okolju in jih pripravi na življenje.

sledih prve svetovne vojne. Med temi vznemirljivimi sprehodi v čudovitem naravnem okolju lahko podoživljamo izkušnje in življenje vojakov. Kot pred sto leti se lahko sprehodimo po strelskih jarkih, občudujemo vojaške zgradbe in obiščemo kraje, kjer so potekali boji. To fascinantno potovanje v preteklost lahko nadaljujemo z obiskom številnih spomenikov, spomenikov padlim, kostnic in vojaških pokopališč, posvečenih žrtvam tega spopada. Veliko je tudi mest in vasi, kjer stojijo zanimivi muzeji, posvečeni dogodkom iz prve svetovne vojne in krajem, kjer je le ta potekala. Neizostavno je mogoče mimo vojaških utrdb, zgrajenih na začetku XX. stoletja, da bi branile meje

Za pripravo stojnice bomo v muzejih spoznali dele uniform, ohranjeno opremo, orožje, različne dokumente, vse kar pripoveduje zgodbo o tragičnih dogodkih med letoma 1915- 1917 in so neprecenljivi dokaz »soške apokalipse«. Vse kar opozarja na ves nesmišelnost vojne kot načina reševanja konfliktov, pa bo tudi sporočilo predstavitve na stojnici.

Nalogo ustvarjamo že več mesecev. Pri tem raziskujemo, ustvarjamo preverjamo, primerjamo, izdelujemo, oblikujemo, sodelujemo in še kaj... predvsem pa spoznavamo nove procese in poti do bodočih politikov. Morda bomo ob tem odkrili prav svojega.

Podgora

Dijaki prvega razreda poklicnega zavoda smo se v začetku oktobra 2013, v sklopu projekta šola in teritorij, skupaj z ostalimi dijaki prvih razredov tehničnih zavodov, obiskali obrtno cono v Podgori.

Podgora je prijazna vasica, ki se nahaja na desnem bregu Soče pri Gorici. Iz Zgodovinskih virov vemo, da je vas prvič omenjena leta 1084, ko je goriški grof Henrik daroval omenjeno naselje in okoliška zemljišča samostanu v Rožacu.

Podgora je kasneje bila last raznih grofov, katerim so podložni kmetje morali darovati del njihovih pridelkov.

Poleg poljedelstva sta se tu razvila se rokodelstvo in obrt. Zaradi posebne lege Podgore, se je veliko prebivalcev bavilo s kamnarstvom, tako da so v bližini vasi nastali veliki kamnolomi, ki jih lahko zasledimo še danes. S krhkim glinastim kamenjem iz teh kamnolomov so bile zgrajene najstarejše podgorske in goriške stavbe ter sam goriški grad. Kamnolomi so delovali vse do polovice 19. stoletja.

Od 15. vse do 19. stoletja so se ob Soči v Podgori pojavili tudi mlini in velike žage, ki jih je poganjala voda.

Mirno podgorsko življenje so občasno motili medsebojni boji goriških grofov, boji le-teh z oglejskimi patriarhi in kasneje še turški napadi z vsemi možnimi posledicami. Od 16. do približno 17. stoletja so se v naših krajih večkrat odvijale tudi vojne med Avstrijci in Benečani za posest goriške dežele. Vojnam so večkrat sledile še kuga, kolera in lakota.

Ob začetku 17. stoletja so vsa podgorska posestva pokupili grofje Attems, ki so v zgodovini vasi imeli velik vpliv. S tem v zvezi moramo

Uveljavljanje irščine kot uradnega jezika v Irski republiki še vedno zelo težavno

Polemičen odstop komisarja za jezik, ker vlada ne izvaja jezikovne zakonodaje

»Nova določila za povečanje števila uradnikov z znanjem irščine v javni upravi so povsem neustrezna. Na njihovi osnovi bi potrebovali 38 let, da bi število uradnikov, ki obvladajo irski jezik povečali s sedanjega 1,5 odstotka na bore 3 odstotke. O promociji irščine v javni upravi bo treba ponovno razmisliti in moj naslednik bo moral prejeti zagotovila, da se bo odnos do irskega jezika v javni upravi in v javnih storitvah spremenil.« S temi dokaj dramatičnimi besedami je irski komisar za jezik Seán Ó Cuirreáin napovedal svoj odstop. Prepričan je, da je poskus vlade, da bi uresničila zakonodajo o povečanju storitev, ki jih zagotavljajo državljanom v irščini, v celoti propadel.

Zakonodaja poverja komisarju za jezik nalogo, da preverja izvajanje zakona o uradnem jeziku s strani države in vseh javnih uprav. Njegov odstop je povezan s prepričanjem, da javne uprave na Irskem delujejo po načelu, da je znanje angleščine obvezno za vse javne uslužbenke. Po njegovi oceni je hinavsko, da vlada vztraja pri stališču, da je irščina obvezni jezik v vseh šolah in se znanje tega jezika obvezno preverja na maturi, istočasno pa odreja državljanom pravico, da v irščini opravljajo svoje zadolžitve v javni upravi.

Levo komisar v odstopu Seán Ó Cuirreáin, spodaj levo dvojezični napisi na prometnih oznakah, ena izmed uresničenih postavk jezikovne zakonodaje. Spodaj desno dokument Sveta Evrope z zemljevidom držav, ki so ratificirale okvirno konvencijo o manjšinah

Ko je kritiziral stanje v javni upravi, je komisar obravnaval predvsem pravice državljanov do dostopa do javnih uprav v irskem jeziku. Za to je pred leti vlada sestavila posebne programe, ki naj bi v primernem času zagotovili pravico do rabe irščine v vseh javnih službah. Po komisarjevih besedah so se v 75

odstotkih javnih služb na to enostavno poživljali in niso nič ukrenili, v preostalih 25 odstotkih pa izvajajo določila z veliko zamudo in bodo potrebovali za doseg minimalnih standardov tri leta več kot je bilo prvotno predvideno. To pa je po njegovi oceni »veliko tveganje« za ohranjanje irskega jezika.

Komisar je med drugim ugotovil velike pomanjkljivosti pri uvajanju zakonodaje tudi v Gaeltachtu, to je na območjih na zahodu Irse, kjer je irščina jezik vsakdanje rabe. »Čas je, da se s tem odnosom preneha enkrat za zmeraj,« je zapisal v odstopni izjavi in dodal: »Zahteva, da prebivalci Gaeltachta v odnosu do javnih uprav uporabljajo angleščino kljub vsem zakonodajnim določilom je resno vprašanje za vso državo.«

Glavni razlog za tak odnos je pomanjkanje uslužbencev z ustreznim znanjem irščine, torej ljudi, ki bi bili zares dvojezični. Komisar Ó Cuirreáin je prepričan, da je treba nemudoma spreminiti določila o znanju irščine pri zaposlovanju v javnih službah. Opozoril je tudi, da bi bilo vsako spreminjanje zakonodaje o jeziku, ki bi ne reševalo tega problema, farsa ali sleparija. »V času, ko Irška ponovno pridobiva zaupanje v gospodarstvu, bi bila paradija, če bi izgubili svojo jezikovno suverenost, ki je temeljni kamen naše kulturne identitete ter našega izročila in duša na-

še državnosti. Trdno sem prepričan, da se moramo zavedati te nevarnosti,« je še zapisal Seán Ó Cuirreáin, ki je prvi irski komisar za jezik. Imenovan je bil po sprejetju nove zakonodaje o jeziku leta 2004, leta 2010 pa so mu potrdili mandat za nadaljnjih šest let.

Odločitev komisarja za jezike, da odstopi iz protesta proti odnosu vlade do irščine, je povzročil veliko krizo med organizacijami, ki si prizadevajo za ohranjanje in uveljavljanje tega jezika. Seán Ó Cuirreáin je namreč zelo cenjena osebnost in s svojim delom je dosegel veliko, med drugim na področju javnih oznak, ki so sedaj povsod na Irskem dosledno dvojezične, v Gaeltachtu pa marsikje samo v irščini. Njegovo svarilo, da javne uprave potiskajo irski jezik na obrobje javnega življenja, je naletelo na veliko pozornost in številne organizacije so se v teh dneh oglasile z namenom da podprejo komisarjeva prizadevanja in spodbudijo oblasti, naj k vprašanju irščine pristopijo z večjo resnostjo kot doslej.

Oranizacija Conradh na Gaelige (Pogodba za Irsko) je pozvala vlado, naj »nemudoma reši« to vprašanje v sodelovanju s komisarjem v odstopu. Predsednik te organizacije Donnchadh Ó hAodha je ocenil, da je bil odstop komisarja Ó Cuirreáina »najhujši udarec irskemu jeziku v dolgih letih«.

Prodekan za razisovalno dejavnost na fakulteti za umetnost, socialne vede in keltske študije na univerzi v Galwayu dr. John Walsh je ocenil, da komisarju ni preostala nobena druga možnost kot protestni odstop. »Res mislim, da Seán Ó Cuirreáin ni imel druge izbire. Predstavil je dokaze, ki jasno kažejo, da vlada in še zlasti njen oddelek za Gaeltacht vsa ta leta ni mislil resno v zvezi z izvajanjem zakonodaje o irskem jeziku,« je dejal in poudaril, da je zelo zaskrbljen zaradi praznine, ki je nastala z odstopom komisarja, kar bi lahko nekateri izkoristili za dodatno znižanje ravni irskega jezika v javni upravi in javnosti nasploh.

Senator stranke Sinn Féin Trevor Ó Clochartaigh je dejal, da je zaznamoval odstop komisarja za jezik »črn dan za irski jezik«. V pogovoru za irski radio je ocenil, da bi moral sedaj odstopiti minister za Gaeltacht Dinny McGinley. Predstavniki stranke Fianna Fáil Michael Kitt pa je ocenil, da je bil odstop nekakšen alarmni zvonec za vlado. V sosednjem Walesu se je na odstop odzvala tudi komisarka za valižanski jezik Meri Huws, ki je obžalovala ta odstop tudi zaradi vloge, ki jo je Ó Cuirreáin imel pri vzpostavljanju mednarodne zveze komisarjev za jezik.

Prizadevanje Irse za priznanje irščine je pravzaprav dokaj nova zgodba; Irška je sicer s pridobitvijo neodvisnosti leta 1921 razglasila irščino ob angleščini za uradni jezik, dejansko pa je bila samo angleščina jezik javne uprave. Šele pred približno 15 leti se je začelo stanje počasi spreminjati in v začetku prejšnjega desetletja je parlament sprejel novo zakonodajo, na osnovi katere je bil tudi imenovan komisar za jezik. Predvideni so bili posebni postopki za uveljavljanje irščine v javni upravi, prišlo pa je tudi do težav z vračanjem imen krajev v izvorno obliko, ker so se ponekod ljudje zbal, da bi s tem upadel tudi dotok turistov. Pred nekaj leti je Irška od Evropske unije dosegla, da je bila irščina priznana kot eden uradnih in delovnih jezikov evropskih institucij. Očitno pa je zadnja finančna kriza znatno upočasnila postopke za izvajanje zakonodaje oziroma so jo nekateri, kot ocenjuje komisar v odstopu, izkoristili za upočasnitev teh postopkov.

15 let konvencije Sveta Evrope za zaščito narodnih manjšin

Na sedežu Sveta Evrope v Strasbourgu je potekala okrogla miza ob 15. obletnici Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin. Gre za temeljni mednarodni dokument, ki določa pravice narodnih manjšin in predvideva postopek za mednarodni nadzor nad ustreznim izvajanjem. Dokument je Svet Evrope sprejel že leta 1993, vendar je minilo še nadaljnjih pet let, preden je z zadostnim številom podpisov vlad držav članic tudi dejansko stopil v veljavo. V času, ko je bila konvencija sprejeta, je bila zaznavna precejšnja skepsa glede učinkovitosti tega dokumenta: strokovnjaki so namreč njegova določila ocenili kot preprosta in tudi dokaj nejasna, ter menili, da se bodo države z lahkoto izmuznile mednarodnemu nadzoru.

To se dejansko ni zgodilo. Predvsem je treba poudariti, da so konvencijo ratificirale skoraj vse države članice Sveta Evrope: zemljevid, ki ga tu objavljamo, je zelo zgovoren. Na

njem je zelo malo sivih con. Konvencijo so podpisale, a ne ratificirale, samo Belgija, Islandija in Grčija, podpisali je nista samo dve državi, Turčija in Francija. Ratificiralo pa jo je 41 držav članic Sveta Evrope, od Atlantika do Kavkaza in Urala, vključno z Rusijo; manjka edino Belorusija, ki ni članica Sveta Evrope.

Kar zadeva države, ki konvencije niso ratificirale, velja povedati, da v Islandiji ni manjšin, Belgija ima znane notranje težave, delitve na »enojezične« regije prti čemer predvsem Flamska noče priznati frankofonske manjšine, Grčija pa je očitno podpisala konvencijo s figo v žepu, ker ne priznava narodnih manjšin, ampak samo versko islamsko manjšino. Francija, ki konvencije ni podpisala, tega ni naredila na osnovi ustavnih določb o enakopravnosti državljanov, katerim ne priznava nobenih kolektivnih pravic, na osnovi še obstoječe dediščine francoske revolucije, ki se očitno ne ozira na evropski in svetovni kon-

tekst sodobnega časa, Turčija pa se izmika priznanju manjšin predvsem zaradi kurdskega vprašanja, ki je za to državo že desetletja trn v peti. Vse ostale države so pristale na standarde in na redno preverjanje.

Kakovost konvencije ni v tem, kar v njej piše; kot rečeno, je besedilo precej ohlapno in dopušča možno izigravanje; vsebinsko bogastvo te konvencije je v svetovalnem odboru visoko kvalificiranih strokovnjakov, ki redno nadzirajo delovanje posameznih držav in s svojimi kritičnimi pristopi prispevajo k izboljšanju ravni varstva manjšin.

Prav svetovalni odbor je pripravil okroglo mizo v Strasbourgu, na kateri je bil govor po eni strani o izkušnjah doslej opravljenega dela, po drugi strani pa so svoje mnenje prispevali tudi predstavniki drugih mednarodnih institucij, ki se ukvarjajo z zaščito manjšin, med temi Združenih narodov in Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi.

DEJAN ŽIDAN, PODPREDSIEDNIK VLADNE IN MINISTER ZA KMETIJSTVO

»Slovenija si ne more privoščiti nestabilnosti«

Pogovarjala se je MARTINA KOLENC (STA)

Vsi ukrepi morajo imeti realne finančne vire. Minili so časi, ko se je pisalo lepo zveneče strokovne dokumente, ni se pa zraven zagotovilo finančnih virov, je v pogovoru za STA poudaril podpredsednik vlade in minister za kmetijstvo in okolje Dejan Židan. Izpostavil je pomen politične stabilnosti ter pripravljenost na novo finančno perspektivo.

Kmetijstvo je ob začetku novega večletnega proračuna 2014 - 2020 pred velikimi izzivi. Smo pripravljene na črpanje sredstev na področju kmetijstva?

Mislím, da smo. Zadnje sedemletko lahko razumemo kot učno, na razpolago smo imeli sorazmerno dovolj denarja in izvedli veliko ukrepov, nekatere zelo uspešno, pri nekaterih pa smo bili otroško nerodni. V novi sedemletki bodo učinki merjeni veliko bolj natančno. V novem finančnem obdobju so pred nami trije glavni cilji - hočemo več hrane, potrebujemo več mladih kmetov, kmetovanje in proizvodnja hrane pa naj bosta še bolj okolju prijazna.

Pri evropskih sredstvih bo v prihodnosti pomembno tudi merjenje učinkov, kar pa obeta še več birokracije.

Nova politika ni enoznačna. Omogoča nam, da pomemben del kmetij, lahko bo to celo 30 odstotkov, premaknemo v skupino ukrepov za majhne kmetije. Te bodo administrativno bistveno razbremenjene in s tem tudi državna administracija. Majhne kmetije bodo oddale vlogo enkrat na sedem let in potem izvajale ukrepe skladno z dogovorom z državo. Tu torej ne bo vsakoletnih administrativnih obremenjevanj. Pri ostalih pa je nova kmetijska politika takšna kot do sedaj, morda še za kak odstotek bolj administrativno naporna. Temu se ne da izogniti. Če vzameš nekatere zapletene ukrepe, ki prinašajo denar, to prinese tudi administriranje.

S tokratnim ministromanjem ste prvič prevzeli tudi okoljski del. Ta je veliko bolj v zaostanku, predstavlja še več izzivov. Katerih področji se boste še posebej intenzivno lotili v novem letu?

Prejšnji minister Franc Bogovič me je takoj ob prevzemu opozoril, da bo več dela na okoljskem delu. Če ne bi bilo že v času prejšnje vlade vloženo veliko naporov, vključno s pravico dodatne porabe, bi bila okoljska kohezija nerešljiva. Z vsemi napori v 2012 in dodatnimi napori leta 2013 upamo, da bomo ves denar, ki je na razpolago, izkoristili do konca leta 2015. Za predstavo o napredku pri črpanju naj povem, da je prišlo od občin avgusta za 3,6 milijona evrov zahtevov iz okoljske kohezijske politike, oktobra 6,6 milijona, novembra pa že 25 milijonov evrov. Premika se, a v novem letu bodo potrebni še veliki napori, da počrpamo četrto milijardo evrov.

V velikem zaostanku in posledično tudi v sporu z Evropsko komisijo smo bili že več let zaradi nereševanja najbolj onesnaženih območij v Sloveniji.

Vsi ukrepi, cilji, želje morajo imeti realne finančne vire. Minili so časi, ko smo pisali lepo zveneče strokovne

dokumente, nismo pa zraven zagotovili finančnih virov. Takšno delovanje je ljudi, lokalne skupnosti in državo pripeljalo skoraj do frustracij. V 2014 pri okoljskih ukrepih sanacije zraka popravljamo staro zamudo, ki se nam vleče iz leta 2004.

Imamo sedem območij, kjer je onesnaženost taka, da dokazljivo škoduje zdravju ljudi. Do zdaj smo od sedmih sprejeli že šest odlokov o kakovostnem zraku. Odloki omogočajo, da s kombiniranjem državnega, lokalnega in zasebnega denarja v doglednem času naredimo okolje ljudem bolj prijazno. Manjka še Ljubljana, za katero bodo dokumenti verjetno podpisani v januarju.

Tu je na razpolago podnebni sklad. Naslednje leto s tega naslova računamo na 10 milijonov evrov, bo pa v naslednjih letih obseg teh sredstev naraščal, mogoče bo na razpolago celo do 40 milijonov evrov letno za izboljševanje zraka. Prvi paket ukrepov, kjer se bodo kombinirali trije viri, pa je vreden 200 milijonov evrov.

Čaka nas sanacija vodotokov, še vedno rešujemo problematiko pitne vode, pa odpadne vode ... Direktorat za vode je ena pozitivnih točk ...

In po načrtu naj bi nastal predvidoma s 1. marcem, imenoval pa se bo direktorat za vode in investicije. V novem letu bo imel več pomembnih nalog. Mogoče najpomembnejša je priprava dveh strateških dokumentov - Jadranskega in Podonavskega načrta upravljanja z vodami za obdobje 2016-2012. Znotraj obeh načrtov se pripravljajo izračuni ekonomskih posledic izrabe vodnih virov. Verjetno smo te izračune začeli pripravljati med prvimi v Evropi. Sredstva, ki prihajajo od različnih taks, ki so povezane z uporabo vod, pa večinoma končajo v vodnem skladu.

Prav to je tisti vir, ki bo v bodoče na razpolago za potrebne investicije in vzdrževanje vodotokov.

»V tujini nas ponovno razumejo kot verodostojno državo, a vsi partnerji nas opozarjajo, da nimamo realne možnosti za še eno politično nestabilnost.«

Med prebivalci, ki so obremenjeni z vse več davščinami, prah dvigujejo tudi napovedi, da naj bi stroški za ravnanje z odpadnimi vodami padli na občane. Je skrb na mestu?

Na tej točki so občani zelo odvisni od kakovostnega načrtovanja županov in občinskih komunalnih podjetij. Če so ti načrtovali in gradili racionalno, bo ta strošek nizek, če so bile investicije slabe vodene ali predimenzionirane, bo tudi strošek višji. To ostaja predmet pogovora med občani in vodstvi občin.

V zadnjem obdobju smo pričevalni številni željam po oživitvi nekdanje izjemno uspešne lesnopredelovalne panoge. Kje so premiki? Imamo strategijo, načrte in številne pozive k vzpodbudi v tej panogi, po drugi strani pa propadajo še zadnje svetle točke te industrije - Svea je v stečaju, Novolet ne gre v roke zaposlenim ... Kje so pravi koraki na tem področju?

Slika na področju gozd - les je trenutno mešana. Na področju gozda se posek sicer veča, a imamo še vedno veliko rezerv. Lahko bi posekali še dodatnih 1,5 milijona kubičnih metrov lesa, pa bi še vedno delovali sonaravno. Vendar posek počasi narašča, pojavljajo se tudi novi mali ali celo obrtni obrati. A na področju lesarstva, lesnopredelovalne industrije še ni preboja. Dejansko to področje spada pod okrilje gospodarskega ministrstva. Lesarji že imajo jasno definirano, da želijo sektorski pristop, saj imajo pripravljene investicijske načrte, govorijo pa o potrebnem sofinanciranju v vrednosti 100 milijonov evrov. To razpravo bodo morali imeti lesarji z novim gospodarskim ministrom.

Pomembna je sektorska podpora lesne industrije, saj je lahko ogrjožena celotna lesna veriga, če se to ne bo naredilo. Gozd lahko živi tudi od tujih kupcev, vendar le kratkoročno. V prvi vrsti je treba poiskati domače kupce, saj to daje srednje- in dolgoročno stabilnost celotni verigi. To velja tudi za mlečno, mesno in ostale verige.

Zavod za gozdove je po burnem zapletu doživel menjavo vodstva. Se obetajo tudi druge rešitve poleg menjave vodstva?

Res je bilo nekaj nepričakovanih dejanj, ki so bila nepotrebna, in to v zavodu, ki dobi 19 milijonov evrov javnega denarja. Večino težav bi lahko s proaktivnim delom znotraj samega zavoda rešili že v teku leta. Ta javni zavod je eden redkih, ki je konec leta dobil na račun od države 1,4 milijona evrov. Od novega vodstva pa tako jaz kot ministrstvo, vlada in državljudi pričakujemo, da bo delovalo zakonito in v javnem interesu, da bodo v 2014 delovali proaktivno in ciljno. Javni zavodi imajo možnost, da za varnost svojih ljudi skrbijo s pridobivanjem tržne dejavnosti v Sloveniji in tujini. Marsikateri zavod je to naredil že zelo uspešno.

Recimo Zavod za ribištvo, ki že 50 odstotkov denarja zagotavlja s tržnimi dejavnostmi.

Prevoznice med lastniki gozdov povzročajo izjemno negotovanje. Bodo umaknjene, če se bo vendarle pokazalo, da ne dosegajo namena?

Prevoznice pač imenujemo dokumente, ki spremljajo les. Lahko bi bila tudi elektronska spremljava, ki je dražja in bolj zapletena in bi jo bilo v državi, kjer imamo preko 400.000 lastnikov gozdov, težko uvesti. Smo jo pa uvedli v državnih gozdovih. Vsekakor evidence bodo, ker evropski pravni red to predpisuje že od leta 2010. Prevoznice so naletele na različne odzive, največ je bilo res graj. Odkar imamo tovrstne evidence, pa se je število odločb o poseku v primerjavi s povprečjem zadnjih treh let v istem obdobju povečalo za 50 odstotkov. Smo pa že uvedli tudi dve poenostavitvi - za svojo uporabo lahko lastniki do šest kubičnih metrov lesa peljejo brez prevoznice. Teh tudi ne bo več tiskal zavod za gozdove, pač pa se bo uporabljala prevoznica, ki bo podobna dobavnici.

Sistem pa bomo gotovo še izboljšali. Nove izkušnje v naslednjih letih bodo prinesle nova dognanja in sistem se bo nadgrajeval.

Slovenske kmete poleg nepremičninskega davka skrbi tudi področje katastrskega dohodka. Je že kaj več znanega, kakšne spremembe se obetajo na tem področju in kdaj naj jih kmetje pričakujejo?

Vlada je sprejela sklepe, da je treba kapico na plačilo katastrskega dohodka uveljavljati tudi za naprej. Med regijami so nastale velike spremembe, ki jih je težko pojasniti. Vlada je zato sestavila ekipo strokovnjakov, ki pregleduje in pripravlja nove izračune. Želijo smo, da bi bilo to do januarja, a na skupino ne bi želeli pritiskati. Ko bodo pripravili izračune, bodo javno predstavljani in implementirani v zakonodajo, do takrat pa bo veljala kapica plus 10 odstotkov.

Torej ta skupina nima nikakršne časovne omejitve?

Pomembno mi je, da stroka dela v miru, ne pod časovnim pritiskom. Da bodo produkt, ki ga bodo dali, znali dobro zagovarjati. Tudi če je kakšna časovna omejitev, jim bomo dali dodaten čas, če ga bodo potrebovali.

Vlada je že izgubila dva ministra, dva sta na očeh javnosti zaradi takšnih in drugačnih ravnanj v preteklosti. Kaj to pomeni za stabilnost vlade in njeno nadaljnje delo, oz. ali pričakujete resno rekonstrukcijo vlade?

Slovenija si ne more privoščiti politične nestabilnosti. V tujini nas ponovno razumejo kot verodostojno državo, a vsi partnerji nas opozarjajo, da nimamo realne možnosti za še eno politično nestabilnost. Tega se zavedajo tudi vladne stranke, zato pristanemo včasih na kakšen kompromis, na katerega bi v drugačnih razmerah težje pristali.

Upamo, da bodo stranke same znale poiskati kakovostne ljudi na mestih, kjer smo izgubili ministre. V kolikor nimajo kompetentnih ljudi za posamezne resorje, kar se pri nekaterih strankah že nakazuje, pa naj to znotraj koalicije povedo in zaprosijo druge koalicijske stranke, da jim pomagajo pri iskanju.

Edina resna preizkušnja letošnjega leta je, če odmislimo politično krizo, ali bo Slovenija uspela ostati verodostojen partner, ki zna svoje težave reševati sama. Vemo, da nam je to uspelo, torej imamo realne možnosti, da bo v novem letu ponovno prisotna gospodarska rast. To pomeni čez čas tudi več denarja za državljane.

Kaj bo glavna novost v prenovljeni koalicijski pogodbi in do kdaj naj bi bila bo sprejeta?

Koalicijska pogodba že nastaja. Največja koalicijska stranka je morala nekatera gradiva pripraviti do konca leta. Posamezne stranke tudi pripravljamo svoj pogled na področja, ki so nam pomembna. Vsa Evropa pa opazuje novo koalicijsko pogodbo med dvema partnericama v Nemčiji. Ta koalicijska pogodba do neke mere usmerja bodoča ravnanja EU. Nemčija je tako zelo pomembna, da bo to, kar se je zavezala v koalicijski pogodbi, do neke mere implementirala tudi v razmišljanje EU. Osebnost mi je pomembna, da je že v preambuli te koalicijske pogodbe, sicer na specifičen nemški način, zapisana borba za socialno državo.

Končni datum za našo koalicijsko pogodbo je znan - dokler ne preteče stara, ki velja do sredine marca. Če se potrudimo, znamo koalicijsko pogodbo napisati relativno hitro.

Ste tudi med evidentiranimi kandidati za evropske volitve. Boste k tej kandidaturi dali soglasje?

Že po tradiciji smo evidentirali vse ministre, celotno predsedstvo. Sem pa stranki že povedal, da nisem zainteresiran in da ne bom dal soglasja za kandidaturu za poslanca v Evropskem parlamentu.

ITALIA - Včeraj dopoldne v Brescii

Ministrica Kyenge spet tarča glasnih kontestacij

Severna liga je v Turinu glasno protestirala proti razveljavitvi deželnih volitev

BRESCIA - Ministrica za integracijo Cecile Kyenge je bila včeraj znova tarča glasnih kontestacij s strani skrajne desnice in Severne lige. Zgodilo se je v Brescii, kjer je ministrico pričakala glasna in do nje ne ravno prijateljsko razpoložena skupina neofašistov (predvsem pristaši gibanja Forza nuova). Demonstranti so Kyengovi hoteli preprečiti nastop na javni pobudi o priseljenicah, na kateri je ministrica govorila brez večjih težav.

Ministrico v vladi Enrica Lette sta pred dvorano pričakala tudi deželna odbornica Viviana Beccalossi (gibanje Fratelli d'Italia) in deželni svetnik Severne lige Fabio Rolfi. Oba sta ji očitala, da se preveč zanima za nezakonite priseljence in obenem premalo za Italijane. Skrajni desničarji in ligaši so nekaj časa skupaj protestirali proti Kyengovi, da je bilo vzdušje še kar napeto pa so poskrbeli tudi priseljenci, ki so nasprotno podprli ministrico. Od nje so sicer tudi zahtevali, naj vlada zapre t.i. spremne centre za ilegalne migrante, ki so po njihovem prepričanju v mnogih primerih neke vrste lagerji, dejansko slabši od navadnih zaporov.

Severna liga je bila včeraj v severni Italiji angažirana na »dveh frontah«. V Brescii so njeni pristaši protestirali zoper ministrico za integracijo, v Turinu pa so uprizorili protest proti petkovi razveljavitvi deželnih volitev, na katerih je bil za predsednika izvoljen ligaš Roberto Cota. Demonstranti so po turinskih ulicah vzklikali proti upravnim sodnikom, ki so razveljavili volitve, in tudi proti demokratu Sergiu Chiamparinu, ki bo v primeru novih volitev kandidiral za predsednika Piemonta.

Zadnje besedo o razsodbi upravnega sodišča bo v prihodnjih tednih imel Državni svet, na katerega se je zoper razveljavitve volitev pritožil Cota. Vsi vsekakor soglašajo pri oceni, da je odločitev upravnega sodišča zelo zamudna, saj so se sodniki s to zadevo ukvarjali več kot tri leta.

Ministrico Kyenge so v Brescii pričakali tudi neofašisti, ki do predstavnice vlade niso bili ravno prijateljsko razpoloženi

ANSA

NESREČA - Včeraj dopoldne v zgodovinskem jedru v Materi

Zrušila se je stanovanjska hiša

Pod ruševinami so šele sinoči našli mrtvo 31-letno dekle - Kaže, da so se na stenah pred dnevi pojavile razpoke

MATERA - Včeraj se je okrog 7.30 v Materi zrušilo trinadstropno stanovanjsko poslopje v zgodovinskem mestnem jedru pri čemer je umrla ena oseba. Izpod ruševin so našli sedem oseb, niso pa našli 31-letne Antonelle Favale, operaterke v centru za osebe s posebnimi potrebami. Njeno truplo so našli šele pozno zvečer, le dve uri prej pa so še živega našli drugega pogrešanega. Kaže, da je bilo poslopje strukturno dotrajano. Stanovalci so namreč opozorili, da so se na stenah pojavile razpoke in omet je razpadal. Tako gasilci kot redarji so si že ogledali škodo, nazadnje celo v petek. V pritličnih prostorih so namreč potekala obnovitvena dela za odprtje picerije. Državni tožilec je uvedel preiskavo.

IZRAEL - Bil je eden najbolj kontroverznih voditeljev države

Umrli Ariel Šaron

Za izraelske oblasti je bil pogumen borec, za Palestince zločinec in odgovoren za umor Arafata

JERUZALEM - Po osmih letih v komi je včeraj v bolnišnici v Tel Avivu umrl nekdanji izraelski premier, 85-letni Ariel Šaron. Politika je 4. januarja 2006 sredi kampanje pred volitvami zadela možganska kap. Odtlej je bil v komi, njegovo zdravstveno stanje pa se je po nedavni operaciji drastično poslabšalo. Novico o smrti Šarona so prvi sporočili iz urada izraelskega premiera Benjamina Netanjahuja. »Ni ga več. Odšel je, ko se je sam odločil, da bo odšel,« pa je novinarjem pred bolnišnico Šeba, kjer je Šaron ležal, kmalu zatem sporočil njegov sin Gilad. Direktor bolnišnice pri Tel Avivu Šlomo Noj je pojasnil, da je Šaronu okoli 13. ure po srednjeevropskem času odpovedalo srce.

Šaronov pogreb mora v skladu z judovskimi pravili potekati čim prej po smrti. Državni pogreb naj bi tako potekal jutri, od danes pa bo truplo ležalo v parlamentu, imenovanem kneset. Šarona naj bi nato na njegovo željo pokopali na hribu nedaleč od njegovega ranča na jugu Izraela ob soprogji Lili, ki je umrla za rakom.

Nekdanji general je veljal za enega najbolj kontroverznih izraelskih politikov. Predsednik izraelske vlade je bil med letoma 2001 in 2006. Po dolgoletnem članstvu v desni stranki Likud je novembra 2005 ustanovil

sredinsko stranko Kadima in povzročil pretres na izraelski politični sceni. Veljal je za nepopustljivega politika vojaškega kova, ki je leta 2000 z obiskom na Tempeljskem griču v Jeruzalemu sprožil drugo palestinsko vstajo, leta 2005 pa je z umikom z območja Gaze kot prvi izraelski voditelj izpraznil del sedenih palestinskih ozemelj.

Po novici o smrti so se Šaronu v izjavah že poklonili najvišji predstavniki izraelskih oblasti, medtem ko so ga Palestinci označili za zločince. »Njegov spomin bo za vedno ostal v srcu našega naroda,« je dejal Netanjahu in ga označil za »pogumnega borca« in »enega največjih vojaških vodij izraelskih obrambnih sil.« »Moj dragi prijatelj

Arik Šaron je danes izgubil svojo zadnjo bitko,« pa je v izjavi zapisal izraelski predsednik Šimon Perez.

Nasprotno pa mnogi Palestinci ob smrti Šarona praznujejo. Posebej glasno je bilo veselje v begunskem taborišču Ain al Hilveh na jugu Libanona, v Han Junisu na jugu Gaze pa so zažigali Šaronove slike in razdeljevali slaščice. »Šaron je zločinec in eden tistih, ki je nad Palestince prinesel nesrečo,« je sporočil tiskovni predstavnik gibanja Hamas. »Ko se palestinski narod spominja Šarona, se spominja le bolečine, krvi, mučenja in zločinov,« je še dejal.

Podobno se je odzvalo tudi zmerno gibanje Fatah palestinskega predsednika Mahmuda Abasa. »Šaron je bil zločinec, odgovoren za uboj Arafata, in upali smo, da se bo kot vojni zločinec pojavil pred Mednarodnim kazenskim sodiščem,« je dejal visoki član Fataha Džibril Rajub.

Obžalovanje, da je Šaron umrl, ne da bi stopil pred sodišče in odgovarjal za svoje zločine, še posebej zaradi svoje vloge pri krutem pokolu v palestinskih begunskih taboriščih Sabra in Šatila v Bejrutu leta 1982, je poleg tega izrazila direktorica organizacije Human Rights Watch za Bližnji vzhod Sarah Leah Whitson. (STA)

SREDNJEAFRIŠKA REPUBLIKA - Kriza

Po begu predsednika nasilje in evakuacije

BANGUI - Po petkovem odstopu predsednika Srednjeafriške republike Michela Djotodie je Mednarodna organizacija za migracije (IOM) s sedežem v Ženevi včeraj sporočila, da na prošnjo Čada, Nigra, Malija, Sudana in DR Kongo organizira evakuacije njihovih državljanov s kriznega območja. Več kot 60.000 ljudi, večinoma iz Čada in drugih sosednjih držav Srednjeafriške republike, je pred tem svoja veleposlaništva zaprosilo, naj jim pomagajo pri odhodu iz države. Slaba polovica jih je medtem nemirno državo že zapustila, a kakih 33.000 jih ostaja in potrebujejo pomoč. IOM je za danes napovedal evakuacijo 800 Čadcev iz taborišča pri letališču v prestolnici Bangui.

Do evakuacije tujcev prihaja dan po odstopu Djotodie. Ta naj bi odstopil po velikem pritisku iz tujine, da je storil premalo za zajezitev medverskega nasilja v državi, ki je samo prejšnji mesec terjalo več kot tisoč življenj. Po njegovem odstopu je ulice Banguija v petek preplavilo na tisoče ljudi, večinoma kristjanov, ki so bili navdušeni nad to novico. Djotodia je medtem po po-

ročanju tujih medijev sicer že na poti v izgnanstvo v Benin. Kdo naj bi ga nasledil na čelu Srednjeafriške republike, še ni dogovorjeno.

ročanju tujih medijev sicer že na poti v izgnanstvo v Benin. Kdo naj bi ga nasledil na čelu Srednjeafriške republike, še ni dogovorjeno.

Umrl igralec Arnoldo Foà

RIM - V starosti 98 let je umrl znani in priljubljeni italijanski gledališki ter filmski igralec Arnoldo Foà. Nastopil je v številnih televizijskih nadaljevanjih in filmih, v spominu pa bo ostal predvsem kot izvrsten gledališki igralec, ki je svoj glas »posodil« tudi znanim filmskim igralcem angleškega jezika. Foà, ki je bil judovskega porekla, je bil prepričan levičar in velik kritik Silvia Berlusconija ter njegove politike. Pred nekaj leti se je prav iz protesta proti Berlusconiju odločil za »izgnanstvo« na Sejšelskih otokih, kjer pa je ostal le nekaj let. Pokojni je skoraj do zadnjega redno nastopal v raznih italijanskih gledališčih.

Kosovska in albanska vlada na prvi skupni seji

PRIZREN - V Prizrenu na jugu Kosova je včeraj potekala prva skupna seja vlad Kosova in Albanije. Na njej sta se vlad med drugim zavezali, da bosta skupaj bolj pomagali etničnim Albancem v tretjih državah. Kot je povedal kosovski premier Hashim Thaci, so se dogovorili za oblikovanje finančnega sklada za Albance na jugu Srbije. V treh občinah Bujanovac, Preševo in Medveđa na jugu Srbije ob meji s Kosovom živi kakih 60.000 Albancev. Na skupni seji so se tudi dogovorili za okrepljeno sodelovanje na področjih trgovine in prometa ter pri približevanju EU in podpisali ustrezne sporazume.

Princesa gre na sodišče

MADRID - Španska princesa Cristina se presenetljivo ne bo pritožila na nedavno odločitev sodnika v Palmi de Mallorci, da jo zaradi očitkov o davčnih prekrških in pranju denarja pozove na zaslisanje. Kot so sporočili njeni odvetniki, se princese odreka pravici do pritožbe in bo stopila pred sodnika, saj ničesar ne skriva.

Prevc drugi na poletih v Kulmu

BAD MITTERNDORF - Slovenski skakalec Peter Prevc (381,5 točke) in športnik Slovenije 2013 (na sliki ANSA) je na letošnji prvi tekmi svetovnega pokala v smučarskih poletih na Kulmu osvojil drugo mesto. Zmagal je japonski veteran, dvajset let starejši Noriaki Kasai (391,6). Za velik slovenski ekipni uspeh sta v Bad Mitterndorfu poskrbela še Robert Kranjec (357,2) s petim in Jurij Tepeš (354) s sedmim mestom. Prevc je za danes napovedal še boljši nastop.

Rossi izgubljen za reprezentanco?

FIRENCE - Njegova kariere ni pod vprašajem, toda možnost, da bi poleti nastopi na SP v Braziliji so resnično minimalne. Naj-novejši pregled v ameriškem Coloradu, kjer je leta 2012 prestal zadnjo od treh operacij, je pokazal, da bo moral napadalec Fiorentine Giuseppe Rossi zaradi nove poškodbe desnih kolenskih vezi mirovati dlje, kot je kazalo. Naslednje tri tedne bo prebil na rehabilitaciji v Vailu, nato bodo preučili možnost operacije. Če bo do nje prišlo, bo za »azzurre« izgubljen.

ALPSKO SMUČANJE - Prva zmaga v moškem veleslalomu po 40 letih popolne suše

Nemčija Felix

Felix Neureuther na cilju v Adelbodnu

ANSA

ADELBODEN - Felix Neureuther je v švicarskem Adelbodnu prvič po 40 letih dosegel nemško veleslalomsko zmago za svetovni pokal.

29-letni Neureuther je najboljšje izkoristil razmere na pragu regularnosti (13 stopinj nad ničlo!) ter s sedmo zmago v svetovnem pokalu, prvo veleslalomsko, prehitel slovitega očeta Christiana, s katerim se je izenačil po slalomskem slavju v Bormiu.

Neureutherja od najboljšega Nemca v zgodovini alpskega smučanja Markusa Wasmeierja ločita le še dve zmagi. Neureuther je bil z zaostankom sekunde in 32 stotink šele sedmi po prvi vožnji, nato pa se je na drugi progi z brezhibno vožnjo vpisal v zgodovino, po letu 1973 in Maxu Riegerju je namreč Nemec znova osvojil veleslalom za svetovni pokal. Drugi je bil Francoz Thomas Fanara, tretji Avstrijec Marcel Hirscher.

Felixu Neureutherju je naklonjena usoda poleg očeta Christiana namenila tudi mamo Rosi Mittermaier, prav tako nekdanjo smučarsko šampionko, je pa tudi izjemno uspešen človek v slogu nagrade Šport in šola, če vemo, da mu ne manjka dosti izpitov za dokončanje medicinske fakultete.

Italijani se v svoji najboljši disciplini niso uvrstili na stopničke, ekipno pa niso bili slabi. Manfred Moelgg je bil 6., Davide Simoncelli 7., Roberto Nani 9., Luca De Aliprandini pa enajsti. Slovenci niso osvajali točk. Danes bo v Adelbodnu še slalom (10.30 in 13.30).

Skupno (15): 1. Svindal (Nor) 652; 2. Hirscher (Avt) 575; 3. Ligety (ZDA) 333; 4. Pinturault (Fra) 318; 5. Neureuther (Nem) 311; 6. Reichelt (Avt) 296.

ŽENSKI SMUK Mazejeva zaradi napake ob stopničke

ALTENMARKT - Po zamenjavi trenerja se slovenska smučarka Tina Maze na smuku za svetovni pokal v Altenmarkt-Zauchenseeju v Avstriji še ni prebila na stopničke, bila pa jim je res blizu. Spust s startno številko 17 je začela odlično in odlično, vse do tretjega merjanja vmesnega časa je bila v vodstvu, nato pa je v zaključku v ostrem zavoju zašla iz idealne smeri in prišla preveč v spodnji del položnejšega dela smučišča. Tedaj je izgubila skoraj tri desetinke, do cilja pa nato, ko ni bilo več nobene izrazite daljše strmine, še pol sekunde. V tem kratkem odseku je zapravila boj za sam vrh in na koncu pristala na 12. mestu. Zmagala je Avstrijka Elisabeth Görgl (1:47,45), druga je bila njena rojakinja Anna Fenninger (+0,56), tretja pa Nemka Maria Höfl-Riesch (+0,63), kljub tretjemu mestu ni ohranila vodstva v svetovnem pokalu in je s 671 točkami druga za Fenningerjevo (677), tretja je Tina Weirather (659), Mazejeva je šesta (471).

Izidi: 1. E. Görgl (Avt) 1:47,45; 2. A. Fenninger (Avt) +0,56, 3. M. Höfl-Riesch (Nem) +0,63, 4. T. Weirather (Lie) +0,91, 5. N. Hosp (Avt) +1,02, 6. L. Yurkiw (Kan) +1,13.

NOGOMET Reja še ni našel prave formule

BOLOGNA - Edy Reja še ni našel prave forme za svoj Lazio. Proti Bologni, ki je več kot očitno v krizi, na klub pa pritiskajo jezni navijači, ni dosegel pričakovane zmage. Najboljšo priložnost si je sam pred vrati »požrl« Klose.

Sinoči: Livorno - Parma 0:3
Strelci: Palladino v 2., Amauri v 86. in (11.m) v 93. min.; Bologna - Lazio 0:0

Vrstni red: Juventus 49, Roma 41, Napoli 39, Fiorentina 36, Verona 32, Inter 31, Parma 26, Torino 25, Lazio 24, Genoa 23, Milan 22, Cagliari 21, Udinese 20, Sampdoria in Atalanta 18, Chievo in Bologna 16, Sassuolo 14, Livorno in Catania 13.

Danes: ob 12.30 Torino - Fiorentina, ob 15.00 Atalanta - Catania, Cagliari - Juventus, Roma - Genoa, Verona - Napoli, ob 20.45 Sassuolo - Milan; jutri: ob 19.00 Sampdoria - Udinese, ob 21.00 Inter - Chievo.

Morgensternu gre bolje

SALZBURG - Zdravstveno stanje avstrijskega smučarskega skakalca Thomasa Morgensterna, ki je hudo padel v petek na letalnici na Kulmu, se je ponoči vidno izboljšalo, je povedal zdravnik Udo Berger. Morgenstern pa ostaja na intenzivnem oddelku klinike v Salzburgu, ker bodo potrebne dodatne preiskave zaradi poškodbe glave.

TENIS - Argentinec Juan Martin del Potro, prvi nosilec, je v finalu teniškega turnirja v Sydneyju (511.825 dolarjev nagradnega sklada) premagal Bernarda Tomića iz Avstralije s 6:3 in 6:1.

VUELTA - 69. izvedbe španske dirke se bo z ekipnim kronometrom začel 23. avgusta v Jerezu de la Fronteri. Vuelta leta 2014 bo imela 21 etap, končala pa se bo v Santiagu de Camposteli v Galiciji, kjer bo deset kilometrov dolg posamični kronometer. Vmes bo v deseti etapi še ena vožnja na čas, dirka pa se bo po vsej verjetnosti odločala v gorskih etapah. Kar osem etap bo imelo cilj na vrhu vzpona.

KOŠARKA - Liga Adecco Gold Trento premočen za okrnjene Tržičane

Aquila Basket Trento - Pall. Trieste
2004 83:68 (22:13, 46:35, 62:44)

Aquila Trento: Triche 12 (2/6, 1/6), Gorreri, Pascolo 14 (3/6, 2/4), Baldi Rossi 15 (2/4, 3/5), Pablo Forray 9 (2/3, 0/2), Fiorito 4 (1/2, 0/1), Molinaro, Jaquawn Elder 9 (3/6, 1/3), Lechthaler 4 (2/3), Spanghero 16 (2/4, 3/3).

Pall. Trieste 2004: Fossati, Tonut 2 (1/2), Harris 18 (9/14, 0/1), Ruzzier 7 (2/8, 1/3), Coronica 3 (1/4), Diliegro 21 (8/14), Candussi, Carra 12 (3/6, 1/6), Urbani 5 (1/1, 1/1).

Vodilni Trento je bil za Tržičane premočen. Gostje so povrhu nastopili brez Mastragnela, Hooverja in tudi novi nakup Brandon Wood še ne more igrati. Igralci Trenta so se izkazali z metom od daleč. Gostje so nekaj več pokazali le proti koncu druge četrtine, ko so z delnim izidom 12:1 in po trojki Coronice v 17. minuti znižali zaostanek na štiri točke (39:35). V nadaljevanju je bila tekma spet zelo enosmerna (+20 za Trento) in še dobro, da so gostje v končnici obdržali končno razliko v sprejemljivih mejah.

VATERPOLO - Moška A2-liga: Camogli - Pallanuto Trieste 7:6

ODBOJKA - A1-liga: Verona - Vibor Valentia 3:0 (25:22, 25:21, 25:17). Gasparini 12 točk. 1. slovenska ženska liga: Luka Koper - Aliansa 3:0 (18, 23, 18); Braslovče - Go Volley 3:0 (14, 19, 20); 1. slovenska moška liga: Salonit Anhovo - Šoštanj Topolšica 3:0 (22, 21, 21); Calcit Volleyball - Go Volley 3:1 (-24, 20, 19, 13)

KOŠARKA - Liga ABA: Union Olimpija - Široki Brijeg 77:62 (20:12, 31:33, 55:50), Radnički - Crvena

zvezda 73:78, Cedevita - Zadar 83:59, Budućnost - MZT Skopje 87:79. Ženska A2-liga: San Salvaotre - Ginnastica Triestina 53:55, Querciambiente Milje ni igral. 1. moška slovenska liga: Portorož - Helios 66:72 (12:16, 27:32, 46:53)

NBA - Goran Dragić je na tekmi njegovega Phoenixa z 99:104 izgubil proti Memphisu, prispeval pa je 21 točk, tri skoke in osem podaj.

HOCKEY IN LINE - Moška A2-liga

Polet ni nasedel grobostim

V Montebelluni so še nepremagani »openski konji« ves čas nadzorovali igro in obdržali mirne živce

Montebelluna - Polet ZKB Kwins 4:8 (2:6)

ZKB Kwins: Galiussi, Biasion, Mariotti (1), Zol, Grusovin, Monteleone, Medeot (1), degano (1), Mi. Kokorovec, Fabietti (1), Cavaleri (2), Battisti (1), Deiac (1), Poloni.

Hokejisti Poleta ne poznajo ovir. Montebelluno so po zmagi na Opčinah v prvem delu odpravili sinoči tudi v gosteh. Nasprotniki iz Veneta so openskemu moštvu pripravili past. Okrepljeni z drsalcem iz ledene dvorane so vse svoje karte stavili na grobo igro in provokacije, pri tem so lahko računali tudi na posredno pomoč sodnikov, ki sta se odločila za preveč permisiven pristop in sta grobosti tudi dopuščala. Toda gostje temu niso nasedli in dokaj mirno prišli do nove zmage.

Koliko je ura so Montebelluni pokazali že na začetku tekme, saj so po 10 minutah že vodili s 3:0. Do konca polčasa so prednost povečali na štiri gole, skupno jih dosegli šest. V drugem delu (delni izid 2:2) pa so vodstvo le še ohranjali s preudarno igro. Med strelce se je vpisalo kar šest igralcev, vsi po podajah, kar kaže, da je šlo resnično za zmago celotnega kolektiva.

NOGOMET

Slab nastop mladincev Krasa

Trieste Calcio - Kras 2:0 (1:0)

Kras: Caran, Costa, Castellani (Drioli), Bianco, Simeoni, Messina, Caseli (Halili), Krizman, Vescovo, Giani, Racman (Minussi).

Kras je nastopil precej okrnjen, saj bodo najboljši danes igrali s prvo ekipo v elitni ligi. Kljub temu bi lahko Kras pokazal več razen priložnosti v prvem polčasu niso pokazali nič posebnega, delovali so utrujeno, nasprotniki pa so zmagali povsem zasluženno.

D-LIGA - Ufm Tržič - Pordenone 0:3

150 smučarjev na tekmi SK Brdina

Na uradni tekmi FISU v organizaciji SK Brdina za Pokal ZSSDI bo nastopilo 150 smučarjev in smučark v kategorijah dečki in naraščalniki. Tako so sporočili organizatorji, ki napovedujejo, da bodo danes zaradi nižjih nočnih temperaturnih pogojev na progi odlični. Tekmovalci se bodo v slalomu pomerili na progi Fienili na Varmostu. Včeraj so na isti progi tekmovali člani in veterani, med njimi tudi člani slovenskih klubov.

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejni TV-Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: UnoMattina 7.00 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik 9.05 Dok.: I Tg della storia 12.00 Show: La prova del cuoco 13.30 17.00 Dnevnik in gospodarstvo 14.10 Show: Verdetto finale 15.20 La vita in diretta 16.50 Dnevnik 18.50 Kviz: L'eredità 20.00 Dnevnik 20.30 Igra: Affari tuoi 21.10 Nad.: Gli anni spezzati 23.20 Talk show: Porta a Porta

Rai Due

6.35 Risanke 8.05 Protestantesimo 8.35 Nan.: Le nuove avventure di Flipper 10.00 Rubrike 11.00 I fatti vostri 13.00 Dnevnik in rubrike 14.00 17.00 Nad.: Pasion prohibida 14.50 Detto fatto 17.45 Dnevnik in šport 18.45 Nan.: NCIS 20.30 23.15 Dnevnik 21.00 Nan.: LOL - Tutto da ridere 21.10 Dok.: Voyager 23.30 Razza Umama

Rai Tre

6.00 Dnevnik 7.00 Tg Regione - Buongiorno Italia 7.30 Tg Regione - Buongiorno Regione 8.00 Talk show: Agorà 10.05 Rai Parlamento - Spaziolibero 10.15 Aktualno: Mi manda RaiTre 11.15 Elisir 12.00 Dnevnik 12.45 Pane quotidiano 13.10 Rai Educational 14.00 Deželni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike 15.10 Nad.: Terra Nostra 16.00 Dok.: Aspettando Geo 16.40 Dok.: Geo 18.55 23.05 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved 20.00 Variete: Blob 20.15 Sconosciuti 20.35 Nad.: Un posto al sole 21.05 Presadiretta 23.30 Aktualno: Speciale Sconosciuti

Rete 4

6.10 Media Shopping 6.25 Serija: Chips

7.20 Serija: Miami Vice 8.20 Serija: Hunter 9.45 Nad.: Carabinieri 10.50 Ricette all'italiana 11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije 12.00 Nan.: Detective in corsia 12.55 Nan.: La signora in giallo 14.00 Lo sportello di Forum 15.30 Serija: Hamburg distretto 21 16.35 Nad.: My life 16.45 Serija: I delitti del cuoco 18.55 Dnevnik 19.35 Nad.: Il Segreto 20.30 Nad.: Tempesta d'amore 21.10 Aktualno: Quinta colonna 23.50 Terra!

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska 7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar 8.45 La telefonata di Belpietro 8.50 Show: Mattino cinque 11.00 Aktualno: Forum 13.00 Dnevnik in vremenska napoved 13.40 Nad.: Beautiful 14.10 Nad.: Centovetrine 14.45 Talk show: Uomini e donne 16.10 Nad.: Il segreto 16.55 Show: Pomeriggio cinque 18.50

Kviz: Avanti un altro! 20.00 Dnevnik in vremenska napoved 20.40 Show: Striscia la notizia - La Voce dell'irruenza 21.10 Nad.: Il tredicesimo apostolo - La rivelazione 23.40 Film: Original sin

Italia 1

6.55 Nan.: Friends 7.40 Nad.: Una mamma per amica 9.30 Serija: Everwood 11.25 Serija: Dr. House - Medical division 12.25 Dnevnik in šport 13.40 Futurama 14.05 Simpsonovi 14.30 Dragon ball GT

14.50 Nan.: The Big Bang Theory 15.50 Nan.: Due uomini e mezzo 16.40 Nan.: How I met your mother 17.30 Serija: Covert Affairs 18.30 Dnevnik 19.20 Serija: C.S.I. Miami 21.10 Show: Zelig 23.15 Tiki taka - Il calcio è il nostro gioco

La 7

7.00 7.55 Omnibus 7.30 Dnevnik 9.45 Coffee break 11.00 L'aria che tira 13.30 20.00 Dnevnik 14.00 Kronika 14.40 Serija: Le strade di San Francisco 16.40 Serija: The district 18.10 Nan.: Il commissario Cordier 20.30 Otto e mezzo 21.10 Piazzapulita

Tele 4

7.00 8.30 Deželni dnevnik 7.25 Aktualno: Salus Tv 7.40 Dok.: Luoghi magici 8.05 Dok.: Il portolano 12.40 Aktualno: Musa Tv 13.00 Ricette di Giorgia 13.20 Dnevnik 13.45 23.30 Košarka 16.30 Dnevnik 17.00 19.00 Trieste in diretta 18.00 Calcio.Puntozero 19.30 20.30 Dnevnik 20.00 Happy Hour 21.00 Il caffè dello sport 22.30 Il caffè dello sportivo 23.00 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.20 Utrip 6.35 Zrcalo tedna 6.55 Dobro jutro 10.40 15.40, 18.35 Risanke in odd. za mlade 11.00 Odpeti pesniki 11.10 Odd.: Moja soba 12.00 Odd.: Ljudje in zemlja 13.00 15.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti 13.35 Polnočni klub (pon.) 15.10 Dober dan, Koroška 16.45 Dobra ura 17.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti 18.30 Infodrom 18.55 Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti 19.30 Slovenska kronika 20.00 Tednik 21.00 Studio city 22.00 Odmevi 22.40 Vreme, kultura, šport 23.05 Platforma 23.35 Knjiga mene briga

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! 9.00 Otroški kanal 10.15 Dobra ura 11.35 Dobro jutro 14.10 23.10 Točka 15.05 Intervju 16.00 Dok. serija: S Trevorjem McDonaldom odkrivamo Antile 16.55 Dober dan, Koroška! 17.25 Prava ideja! 17.55 Rokomet, EP (m), Srbija - Poljska, prenos 19.50 Žrebanje 3x3 plus 6 20.00 Serija: Dediščina Evrope 21.40 Nad.: Jack Taylor

Slovenija 3

6.00 9.00, 21.55 Sporočamo 6.40 Poslanski premislek 6.45 13.00 Svet v besedi in sliki 8.00 9.30, 10.30, 15.30, 17.25 Poročila 9.40 Tedenski pregled 13.15 Utrip 13.30 Prvi

dnevnik 15.45 Satirično oko 17.00 Tedenski napovednik 17.50 19.30 Kronika 19.00 Dnevnik 19.40 Slovenska kronika s tolmačem 20.00 Aktualno 20.15 22.50 Na tretjem... 21.30 Žarišče 21.45 Kronika 22.00 Tednik **Sporod se sprti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program 14.00 23.30 Čezmejna Tv - deželne vesti 14.20 Vsedanes - Šola 14.50 Ciak Junior 15.20 XII Rassegna Internazionale 16.00 Vesolje je... 16.30 Tednik 17.00 Avtomobilizem 17.15 Ora musica 17.30 Istra in... 18.00 23.00 Športel 18.35 Vremenska napoved 18.40 22.40 Primorska kronika 19.00 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik 19.25 Šport 20.00 Mediteran 20.30 Artevisione 21.00 Meridiani 22.15 Kino premiere 22.30 Športna mreža

Tv Primorka

8.35 9.00, 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno 8.45 Pravljica 9.30 17.30 ŠKL 10.30 11.30, 14.30 Videostrani 18.30 Brginci 19.30 Rad igram nogomet 20.00 Znanstveni večer 21.00 Predstavljamo: Esimit Europa 2 21.30 Dok. film: Briška poroka 22.00 Glasbeni večer

POP Pop TV

6.00 Risanke 8.25 15.55 Nad.: Prepovedana ljubezen 9.15 10.25, 11.35 Tv Prodaja 9.30 10.40 Nad.: Ko listje pada 11.50 18.00 Nad.: Divja v srcu 12.45 Serija: Tv dober dan 13.40 Nan.: Svingerji 14.15 Serija: Ljubezen ali denar 15.05 Nad.: Razočarane gospodinje 16.50 Nad.: Vihar 17.00 24 ur popoldne 18.55 24UR - vreme 19.00 24UR - novice 20.00 Film: Pepelkina zgodba 3 21.40 24UR - zvečer 22.10 Nan.: Na kraju zločina 23.05 Nan.: Dvojnica 23.55 Nad.: Lov na osumljenca

Kanal A

6.50 Risanke in otroške serije 8.10 Epizode 8.45 19.00 Nan.: Veliki pokovci 9.10 13.05 Serija: Alarm za Kobra 11 10.05 17.05 Nan.: Chuck 10.55 Astro TV 12.25 Tv prodaja 14.00 19.30 Nan.: Dva moža in pol 14.30 Film: Koda razodetja 16.30 18.00, 19.55 Svet 16.35 Epizode 20.05 Film: Maščevanje dvojčkov 22.00 Nad.: Spartak - maščevanje 23.05 Film: Živa bomba

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 9.00 Maša; 10.00 Poročila; 10.10 Zbori v gledališču; 11.00 Studio D; 13.20, 17.10 Music box; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Primorski obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Homer: Iliada - 29. nad.; 18.00 Hrevka; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 5.30 Jutranja Kronika; 5.50, 8.45 Radijska Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditev danes; 10.00 Z menoj na pot; 11.00 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Zeleni planet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik; 20.00 Sotočja; 21.00 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Metalmorfoza.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 8.00 Calle degli Ort Grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Appuntamenti; 8.40, 15.00 Pesem tedna; 9.00 La traversa; 9.35, 22.30 Storie di bipedi umani e non...; 10.15,

IRIS Ponedeljek, 13. januarja
Iris, ob 21.05

Mystic river

ZDA, Avstralija 2003
Režija: Clint Eastwood
Igrajo: Sean Penn, Kevin Bacon in Tim Robbins

Jimmy Markum, Dave Boyle in Sean Devine so odraščali v neprijazni delavski četrti južnega Bostona in se kot večina njihovih sovrstnikov, cele dneve podili za žogo. Brezskrbno otroštvo pa je zaznamoval tragičen dogodek, ki jim je za vedno spremenil življenja in jih ločil. Odtlej so se drug drugega izogibali, kot da bi tako lažje pozabili na preteklost.

Petindvajset let pozneje pa jih je usoda spet združila, saj so se njihove poti po umoru Jimmyjeve 19-letne hčere Katie spet srečale. Ob preiskavi se namreč odvija tudi žalostna zgodba o prijateljstvu, družini in prezgodaj izgubljeni nedolžnosti.

VREDNO OGLEDA

19.15 Siga Single; 10.25 Programi; 10.35, 20.30 Glocal; 13.00 Ballando con Casadei; 13.35 Ora musica; 14.00 Evropa; 14.35 Saranno suonati; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 18.00 Sconfinando; 20.00 La musica scelta da Radio Capodistria; 23.00 Osservatorio; 0.00 Notte-tempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih, Iz sporedov; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.29 Informativna odd. v angl. in nem.; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 6.30, 17.30 Novice; 5.30, 7.00 Jutranja kronika; 6.00 Novice, promet; 6.15 Vreme po Sloveniji; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 8.00, 9.05, 11.00, 11.45 Ime tedna; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.10 Botstvo; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 11.45 Ime tedna; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Spored; 14.00 Kulturnice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivuje; 15.30 DIO; 16.45 Twit na i; 18.00 Telstar; 18.50 Sporedi; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Top albumov; 21.00 Razmerja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Kulturna panorama; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Zenske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Nove glasbene generacije; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 19.00 Literarni nočno; 19.10 Medigra; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Radijska igra; 23.00 Jazz avenija; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper. (105,5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329
Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija TMedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIJALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v tujini in po svetu.
Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Primorski dnevnik ste tudi vi!

Letošnjo naročniško akcijo
opremljajo vaši posnetki s
Primorskim dnevnikom.

Ne odnehajte!
Vse najzvirnejše
bomo objavili.

Tokrat je fotografijo prispevala
Nataša Gombač

100 odtenkov vsakdana

Vsak dan, zgodaj zjutraj, pred vašim pragom.
Za le 0,76 evra. _ Samo Primorski dnevnik!

_naročniška akcija 2014

Celoletna naročnina: 230 €; to pomeni: vsak izvod stane le 0,76 evra.

novo: možnost plačila naročnine v dveh obrokih (2x120 €)

- za podrobnejše informacije pokličite našo kontaktno številko.

Celoletnim naročnikom tiskane izdaje
bo omogočen dostop do spletne izdaje
dnevnik brez dodatnih stroškov.

Nekomercialna sporočila
in čestitke boste v Primorskem dnevniku
lahko objavljali brezplačno.

 Primorski
dnevnik

info:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

 Zadruga

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

V četrtek, 16. januarja, ob 20.30 / Spiro Scimone: »Dvorišče, Koli«. / Režija: Marko Sosič. / Ponovitve: v petek, 17., v soboto, 18. ob 20.30, v nedeljo, 19. ob 16.00, v petek, 24. ob 20.30 in v soboto, 25. januarja, ob 19.00.

Stalno gledališče FJK il Rossetti Dvorana Generali

Danes, 12. januarja, ob 16.00 / Cristina Comencini: »La scena«.

Dvorana Bartoli

Danes, 12. januarja, ob 17.00 / Mike Daisey: »Il tormento e l'estasi di Steve Jobs«.

V torek, 14. januarja, ob 21.00 / Edoardo Gubina: »Maratona di New York«. / Ponovitve: od srede, 15. do sobote, 18. januarja, ob 21.00.

Stalno gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

V petek, 17. januarja, ob 20.30 / Neil Simon: »Prigioniero della Seconda Strada«. / Ponovitve: v soboto, 18. ob 20.30, od nedelje, 19. do torka, 21. ob 16.30 in od 22. do 25. januarja ob 20.30 ter v nedeljo, 26. decembra, ob 16.30.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG

Danes, 12. januarja, ob 17.00 / Marc Camoletti: »Seks in ljubosumnost«.

V četrtek, 16. januarja, ob 20.00 / Eugène Ionesco: »Morilec«.

V soboto, 18. januarja, ob 20.00 / Eric Chappell: »Kraja«. / Ponovitve: v sredo, 22. januarja, ob 20.00.

V sredo, 29. januarja, ob 20.00 / Nebojša Pop-Tasić: »Marlene Dietrich«.

V petek, 31. januarja, ob 20.00 / Michael Frayn: »Hrup za odrom«.

KOPER

Gledališče Koper

V soboto, 18. januarja, ob 10.00 / Tamara Matevc: »Grozni Gašper«.

V sredo, 22. januarja, ob 20.00 / Eduardo De Filippo: »Filumena Marturano«.

V sredo, 29. januarja, ob 20.00 / Miha Nemec, Nejc Valenti, Niet: »Rokovnjači«. / Ponovitve: v četrtek, 30. in v petek, 31. januarja, ob 20.00.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V torek, 14. januarja, ob 14.30 in ob 19.00 / Iztok Mlakar: »Sljehrnik«.

SNG Drama

Veliki oder

Jutri, 13. januarja, ob 18.00 / William Shakespeare: »Hamlet«. / Ponovitve: v torek, 14. januarja ob 11.00.

V sredo, 15. januarja, ob 19.30 / Dušan Jovanović: »Boris, Milena, Radko«. / Ponovitve: v četrtek, 16. januarja ob 19.30.

V petek, 17. januarja, ob 17.00 / Miha Nemec, Nejc Valenti, Niet: »Rokovnjači«.

V ponedeljek, 20. januarja, ob 19.30 / Dušan Jovanović: »Boris, Milena, Radko«. / Ponovitve: v petek, 24. januarja, ob 19.30.

Mala drama

Jutri, 13. januarja, ob 20.00 / John Logan: »Rdeča«.

V četrtek, 16. januarja, ob 20.00 / Via Negativa: »Generalka za generacijo«. / Ponovitve: v petek, 17., v soboto, 18. januarja in v petek, 24. ob 20.00.

V ponedeljek, 20. januarja, ob 20.00 / Kobo Abe: »Prijetelji«. / Ponovitve: v torek, 21. januarja, ob 20.00.

V sredo, 22. januarja, ob 20.00 / Sam Shepard: »Lunine mene«.

V petek, 24. januarja, ob 19.30 / Dušan Jovanović: »Boris, Milena, Radko«. / Ponovitve: v soboto, 25. januarja, ob 19.30.

Slovensko Mladinsko Gledališče

Spodnja dvorana

V sredo, 15. januarja, ob 19.30 / Oliver Frlič: »Preklet naj bo izdajalec svoje domovine!«. / Ponovitve: v soboto, 18. januarja, ob 19.30.

Stara pošta

V petek, 17. januarja, ob 20.00 / Jean Genet: »Služkinji«. / Režija: Vinko Möderndorfer.

V nedeljo, 19. januarja, ob 20.00 / L. Visconti, S. Cecchi D' Amico, E. Mediolio: »Nedolžni (L'innocente)«. / Režija: Diego de Brea.

Cankarjev dom

V torek, 14. januarja, ob 19.00 / Linhartova dvorana / Iztok Mlakar: »Sljehrnik«. / Režija: Vito Taufer.

V petek, 17. januarja, ob 20.00 / Café Teater / Stand up cabaré Tadeja Toša.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK Il Rossetti Dvorana Generali

V sredo, 15. januarja, ob 20.30 / Jeannot Painchaud: »Cirque Éloize "iD"«. v sodelovanju s Cirque du Soleil. / Ponovitve: v četrtek, 16. in v petek, 17. ob 20.30, v soboto, 18. ob 16.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 19. januarja, ob 11.00 in ob 16.00.

Gledališče Verdi

V petek, 24. januarja, ob 20.30 / Orkester gledališča Verdi / Dirigent - Oleg Caetani.

V soboto, 25. januarja, ob 18.00 / »Quinto concerto«. Solist: Nikolay Khozyainov.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V petek, 17. januarja, ob 20.45 / Koncert / Nastopajo: Tetraktis Percussioni.

VIDEM

Novo gledališče Giovanni da Udine.

V četrtek, 23. januarja, ob 20.45 / Koncert / Nastopa: Behzod Abduraimov - klavir.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V torek, 14. januarja, ob 19.00 / Galusova dvorana / Giuseppe Verdi: »Aida«. Velika opera v štirih dejanjih / Nastopa: Opera in Balet SNG Maribor / Dirigent: Francesco Rosa / Režija: Pier Francesco Maestrini. / Ponovitve: v četrtek, 16., v soboto, 18. in v ponedeljek, 20. januarja, ob 19.00.

Kino Šiška

V četrtek, 16. januarja, ob 20.00 / Svetlana Makarovič in Zlatko Kaučič: »Horror Mundi / Groza Sveta«.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ

galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljene matrine doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makuca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnjega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARIŠKA

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

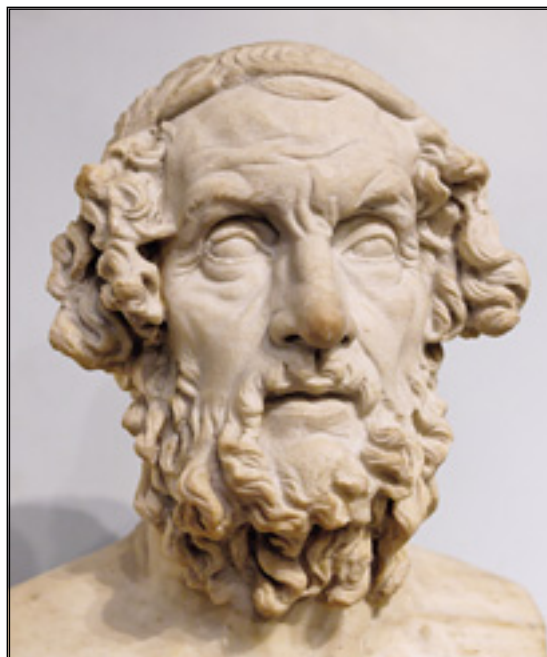
Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

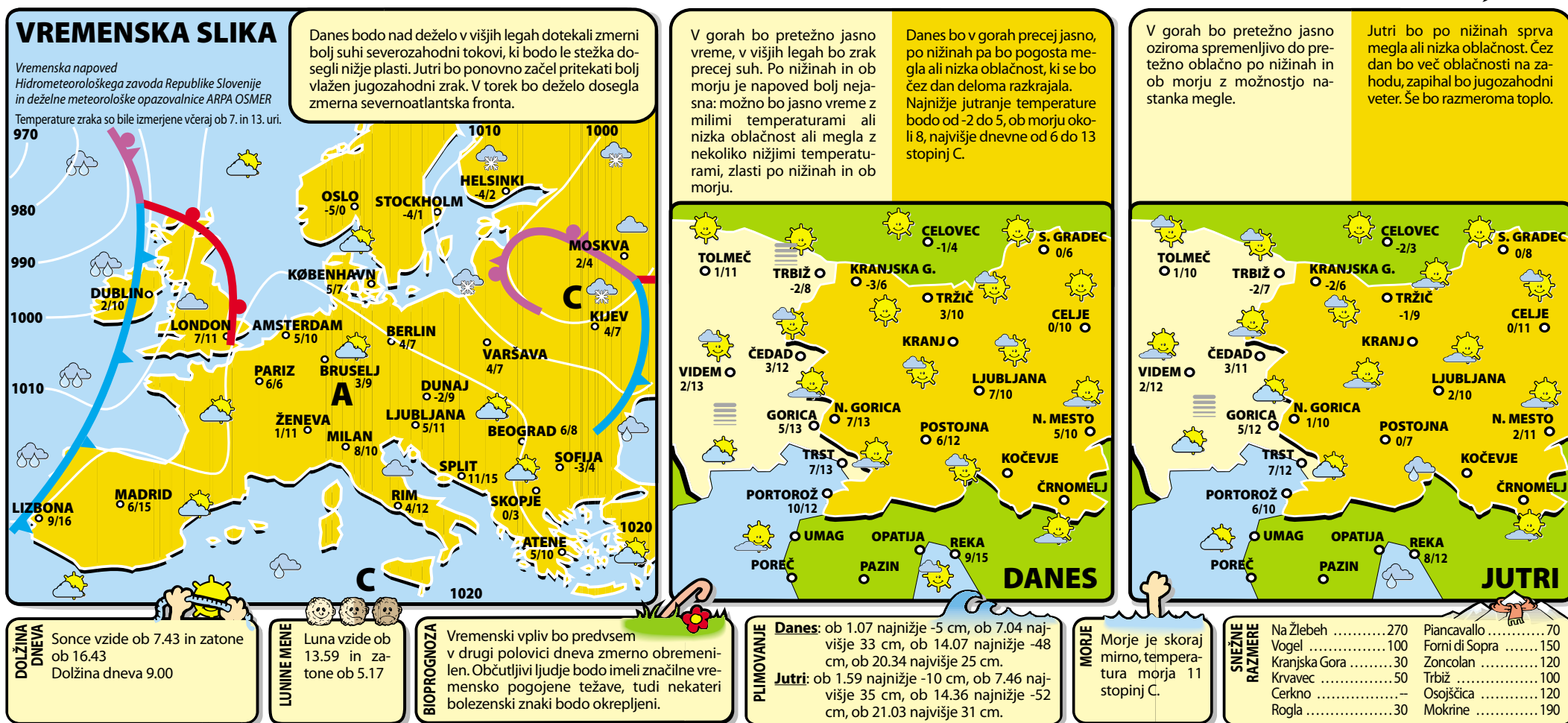
SLIKOVNA KRIŽANKA - Svetovna književnost

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDVO

SESTAVIL LAKO	KUHINJSKA POSODA	ITALJANSKI REŽISER FELLINI	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	PORAZ V BOKSU	PREBIVALKA ITAL. MESTA V MARKAH (ORIG.)	NAŠ ŠPORTNI DELAVEC IN PUBLICIST PRINČIČ	NAJVIŠJI VRH PIRENEJEV	KONICA, VRH	NAŠA PROSVETNA DELAVKA ŠVAB	POLITIČNI PRIBEŽNIK	ODPRTA TELESNA POŠKODBA		NADA	ORATOR	VZKLIK NA BIKOBORBAH
SIGMUND FREUD			LASTNIK VRSTE LOKALA MADŽARSKO SREDOGORJE									ITALJANSKI PESNIK FOSCOLO			
NASTAJANJE GLUKOZE												ZEMELJSKI TEČAJ PEČICA ZA PEKO NA ŽARU			
SLAVILNA PESEM				PLAČEVANJE BREZ GOTOV. KRVNO SRODSTVO									VEDA NA POL VELIKO JEZERO NA FINSKEM		
MESTO V AMERIŠKI DRŽAVI MICHIGAN								IT. TRENER CASTAGNER POŠKODBA KOSTI							MEDNARODNI JEZIK, PREDELANI ESPERANTO
AM. IGRALEC FLYNN						JUGOSLOVAN. VARNOSTNO-OBVEŠČEVALNA SLUŽBA						NAPIS NA KRIST. KRIŽU AM. PISATELJ (DAVID)			
RIMSKA BOGINJA JEZE						JUNAK NAŠEGA KNJIŽEVNIKA NA SLIKI	ANGL. PESNIK (WILLIAM) PASTIRSKO PLEME								
BERI PRIMORSKI DNEVNIK	KRŠČANSKA ROMARSKA POT V IZRAELU	NEKANJJI ITALJANSKI SMUČAR (IVANO)	RIMSKI PESNIK NORDIJSKA BOGINJA		MEJNO OZEMLJE, UPODOBILJE NA SLIKI	ALBANSKI POLITIK ZAGREBSKI NAVIJAČI			TANJA ROMANO KOZAŠKI POVELJNIKI				BRAZILSKO VELEMESTO (KRAJŠE) REGULATOR		
NESPRETNEŽ, OKOREN ČLOVEK				AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA						NAŠ ALPINIST ŠVAB					
ITALJANSKI PISATELJ (GIUSEPPE)				ITALJANSKO MESTO, VZHODNO OD NEAPLJA				SLOV. SMUČARKA MAZE ŽIVALSKI POTOMCI					SAMUEL ADAMS	TELOVADNO ORODJE	REDKA KOVINA (Y)
KDOR SE ZAVZEMA, NAVDUŠUJE ZA KAJ							KOŠ. TRENER SOKOLA SLOV. PEVEC JUNKAR								
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC PACINO			OBOROŽEN UPOR, VSTAJA SEVERNI JELEN					ELEGANTNA ŽENSKA ZMAGA V ŠAHU				ZGORNJI DEL STOPALA DRAGO OTA			
ODŽAGAN KOS DEBLA			JUD. PRAZNIK ... KIPUR KAJETAN KOVIČ											OTIS REDDING ZAČETEK OPERACIJE	
VRSTA RASTLINE Z ENIM KLIČNIM LISTOM								ZDRAVNIKI SPECIALISTI ZA RAKASTA OBOLENJA							
GRAFIČNA DEJAVNOST					PREBIVALKA EVROPSKE OTOŠKE DRŽAVE		LATINSKI VEZNIK	FOTOGRAFSKI POSNETEK NA STEKLU ALI FILMU			MAMILO, NARKOTIK				

SLVARČEK - GRENE = ameriški pisatelj • IDO = predelani esperanto • JOM (KIPUR) = največji judovski praznik • ILARIO = it. nogometni trener Castagner • OZNA = jug. obveščevalna služba • RAN = nordijska boginja morja

Zbirajo spomine minulih ljubezni

CIUDAD DE MEXICO - V Museo del Objeto v Ciudad de Mexico zbirajo spominke predmete, ki se navezujejo na prekinjene ljubezenske odnose - ljubezenska pisma, plišaste igračke, dnevnik. Že prvi dan so ljudje prinesli kar 200 predmetov. »Malce smo presenečeni, prijetno prestrašeni,« je spričo tako velikega odziva dejala direktorica muzeja Paulina Newman. Akcijo zbiranja so začeli na pobudo hrvaškega Muzeja prekinjenih ljubezni. Od 12. marca bo v Ciudad de Mexico mogoče poleg zbranih predmetov videti še eksponate iz Evrope, Afrike in Azije. Nekaj predmetov bo pozneje postalo del stalne postavitve muzeja v Zagrebu. Zagrebški Muzej prekinjenih ljubezni je leta 2011 obveljal za enega najbolj inovativnih muzejev v Evropi.

Milijonski Eurojackpot tokrat osrečil nekoga na Hrvaškem

ZAGREB - Glavni dobitnik v mednarodni igri na srečo Eurojackpot, vreden dobrih 17 milijonov evrov, je bil tokrat vplačan na Hrvaškem. Gre za doslej največji posamični dobitnik pri igrah na srečo v tej državi. Srečni dobitnik je v petek vplačal le eno kombinacijo in zanjo odštel 15 kun ali slaba dva evra, razkriva hrvaški spletni portal index.hr. Tokrat je bila srečna kombinacija števil 8, 18, 22, 33 in 40 ter dodatnih števil 2 in 8. V začetku decembra je bil glavni dobitnik v igri Eurojackpot, vreden kar 21 milijonov evrov, prvič izžreban tudi v Sloveniji. Lastnik zmagovalne srečke po dobrem mesecu še vedno ni prišel po dobitku.

TEL AVIV - Pomniki že v Amsterdamu, Berlinu, San Franciscu, Sydneyu Geji žrtve holokavsta končno v Izraelu dobili svoj spomenik

TEL AVIV - V izraelski prestolnici Tel Aviv so v petek odkrili prvi spomenik homoseksualcem, žrtvam holokavsta med drugo svetovno vojno. Spomenik v mestnem parku je sestavljen iz treh velikih navzdol obrnjenih rožnatih trikotnikov v spomin na znak, ki so ga morali nositi na oblačilih tisti taboriščniki, ki so bili geji. Na trikotnikih piše v hebrejščini, nemščini in angleščini: »V spomin na tiste, ki jih je nacistični režim preganjal zaradi njihove spolne usmerjenosti in spolne identitete«, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Po navedbah lokalnih medijev je to tudi prvi spomenik žrtvam holokavsta v Izraelu, ki je posvečen tako judovskim kot nejudovskim žrtvam. Spomenike homoseksualnim žrtvam nacizma so sicer že postavili v Amsterdamu, Berlinu, San Franciscu in Sydneyju, navaja britanski BBC.

V nacističnih koncentracijskih taboriščih je bilo v 30. in 40. letih prejšnjega stoletja ubitih 15.000 homoseksualcev, saj je bila za nacistične homoseksualnost odklon, ki je ogrožal njihovo videnje Nemcev kot večvredne rase. Gestapo je imel poseben seznam, na katerem je bilo okoli 100.000 homoseksualcev.

Župan Tel Aviva Ron Huldai je na slovesnem odprtju poudaril, da so nacisti ob iztrebljenju evropskih judov storili tudi mnoge druge zločine v poskusu, da bi uničili vse, ki so jih imeli za drugačne. »Ta spomenik nas spominja na to, kako pomembno je spoštovati vsakega človeka,« je dodal.

Slovesnosti se je udeležil tudi nemški veleposlanik Andreas Michaelis, ki je izpostavil pomen tovrstnih spominskih obeležij kot opominov za prihodnost.

Tel Aviv ima sicer zelo živahno gej sceno in vsako leto pripravijo tudi paradno ponaša. (STA)

Spomenik v obliki roza trikotnika, s katerim so nacisti označevali geje

ANSA

Na Poljskem za kaznovanje besedne zveze »poljska taborišča smrti«

VARŠAVA - Poljska konservativna opozicija si prizadeva, da bi bila z zgodovinskega vidika napačna raba besedne zveze »poljska taborišča smrti« odslej kaznovana z do pet let zapor. Stranka Zakon in pravičnost (PiS) je ustrezen zakonski predlog v petek vložila v parlament, poslanci pa so ga napotili v dodatno obravnavo pravosodni komisiji. Poslanec PiS Dariusz Piontkowski je pobudo utemeljil z navedbami poljskega zunanega ministrstva, da se je samo v letu 2012 v mednarodnih medijih 130-krat pojavila navedba »poljska taborišča smrti«, pri čemer so bila mišljena nemška koncentracijska taborišča na Poljskem med drugo svetovno vojno.

Tudi ameriški predsednik Barack Obama je lani enkrat pomotoma dejal »poljska taborišča smrti« in poskrbel za veliko slabe volje na Poljskem. Kasneje se je sicer opravičil, a po oceni PiS opravičila in popravki v medijih niso zadosten ukrep. Sekretar na poljskem pravosodnem ministrstvu Michal Krolkowski se je na pobudo odzval z dvomom, da bi lahko zakon imel samo simbolno pomen, saj ni pravne podlage, na osnovi katere bi lahko preganjali tuje novinarje ali druge osebe.

FILM in TV - V Los Angelesu

Danes 71. podelitev zlatih globusov

LOS ANGELES - Združenje tujih dopisnikov Hollywooda bo danes že 71. podelilo filmske in televizijske nagrade zlati globus. Podelitev bo v hotelu Beverly Hilton v Hollywoodu, za gledalce v kar 192 državah sveta pa jo bo prenašala televizija NBC. Slavnostno podelitev nagrad bosta že drugo leto zapored vodili komedijantki Tina Fey in Amy Poehler, med tistimi, ki bodo nagrade podeljevali, pa bodo med drugim Kevin Bacon, Julie Bowen, Laura Dern, Robert Downey mlajši, Jimmy Fallon, Colin Farrell, Mila Kunis, Jennifer Lawrence, Uma Thurman in Reese Witherspoon.

Bacon, Dernova, Downey, Farrell, Lawrenceova, Thurmanova in Witherspoonova se že ponajajo z osvojitvijo zlatega globusa. Lawrenceova je letos med nominirankami za stransko vlogo v filmu Ameriške prevare, ki ima poleg filma 12 let suženj največ nominacij, oba jih imata po sedem. Ameriške prevare tekmujejo v kategoriji skupaj s filmi Nebraska, Ona, Llewyn Davisu in Volk z Wall Streeta, v katerem nastopa tudi Slovenka Katarina Čas. Izrazitega favorita med njimi ni.

Poleg filmske uprizoritve resnične zgodbe o svobodnem temnopoltem Američanu iz Buffala v New Yorku, ki so ga trgovci s sužnji ugrabili in prodali na jug, pa se za globus v kategoriji drame potegujejo še Philomena, Dirka Življenja, Kapitan Phillips in Gravitacija. Poznavalci največ možnosti za zmago pripisujejo filmu 12 let suženj.

Med režiserji so v tekmah za globus Alfonso Cuaron (Gravitacija), Paul Greengrass (Kapitan Phillips), Steve McQueen (12 let suženj), Alexander Payne (Nebraska) in David O. Russell (Ameriške prevare).

V kategoriji drama so med igralkami nominirane Cate Blanchett (Otožna Jasmine), Sandra Bullock (Gravitacija), Judi Dench (Philomena), Emma Thompson (Reševanje gospoda Banksa) ter Kate Winslet (Labor Day). Med igralci pa Chiwetel Ejiofor (12 let suženj), Idris Elba (Mandela), Tom Hanks (Kapitan Phillips), Matthew McConaughey (Dallas Buyer's Club) in Robert Redford (Vse je izgubljeno).

Na seznamu možnih zmagovalk za glavno vlogo v glasbenem filmu ali komediji so Amy Adams (Ameriške prevare), Julie Delpy (Pred polnočjo), Greta Gerwig (Frances Ha), Julia Louis-Dreyfus (Enough Said) in Meryl Streep (August: Osage County). Med igralci pa so nominacije prejeli Christian Bale (Ameriške prevare), Bruce Dern (Nebraska), Leonardo Di Caprio (Volk z Wall Streeta), Oscar Isaac (Llewyn Davisu) in Joaquin Phoenix (Ona).

Globuse bodo podelili tudi za stranske moške in ženske vloge, scenarij, pesem, glasbo in animirani film ter za najboljši film v tujem jeziku, kjer kandidirajo francoski Adelino življenje, italijanski Neskončna lepota, danski Lov, iranski Preteklost in japonski Kaze tachinu. Zlate globuse bodo podelili tudi za televizijske filme, nadaljevanke igralce in igralko, posebno nagrado za izjemen prispevek v svetu zabave Cecil B. De Mille pa bo letos prejel 77-letni igralec, scenarist in režiser Woody Allen.

Zlati globusi vsako leto služijo kot dobra napoved za odmevnejše nagrade Ameriške akademije filmskih umetnosti in znanosti oziroma oskarjev. Nominacije za oskarje bodo znane 16. januarja, podelitev pa bo 2. marca. (STA)